

Slovenski predsednik Danilo Türk bo mandatarja predlagal v začetku prihodnjega tedna

20

Goriški sindikati zahtevajo prevzem odgovornosti za nesreče na delu

16

Slovenske višje srednje šole odpirajo mnoga vrata

17

Posvet Glasbene matice v Narodnem domu v Trstu

9

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 30. OKTOBRA 2008

št. 258 (19.348) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Glasovalni stroj namesto razprave

DUŠAN UDOVIČ

Malokdaj, če sploh kdaj, je v povojni zgodovini italijanskega parlamenta bil odobren tolikšen ukrep v zvezi s šolo, tako kot se je to zgodilo včeraj. Verjetno je bil potolčen tudi časovni rekord, morda so šli hitreje skozi samo zakoni, ki preprečujejo sodne postopke proti predsedniku vlade. Zgodba pa je prava groteska, ko se skuša prodati kot »reformo« brezobzirno proračunsko klestenje tolikšnih dimenzij, kot ga italijansko javno šolstvo še ni doživelo. Povsem upravičeno je govor o razgradnji šolskega sistema, posledice pa bodo še kako vsebinske. Na misel prihajajo gesla izpred skoraj štiridesetih let, ko smo tedanji dijaki prvič zasedli šole »proti avtoritarizmu in selektivni, razredni šoli« in zahtevali enake pogoje šolanja za vse. Je mogoče, da smo po štirih desetletjih spet (ali pa še vedno) tam? Ni si namreč težko predstavljati, da bo tako okleščeno javno šolstvo sprožilo razcvet zasebnih šol, za tiste, ki si to lahko privoščijo, seveda. Tisti, ki ne zmorejo, pa naj ostanejo raja, drugorzredni državljani. Ponavljamo že izrečeno, ko ugotavljamo, da bi morala ta nedostojna hajka na javno šolstvo nositi ime po finančnem ministru Tremontiju, kajti ministrica Gelminijeva je v tem dogajanju zgolj kulisa.

Pri vsem tem še najbolj zaskrblja postopek, ki ga je izbrala desnica, ko kljub trdni večini, ki jo ima v parlamentu, ni dopustila razprave, kakršno zasluži za družbo tako pomembno vprašanje. Od kod vladni večini tolikšna aroganca in prezir do drugačnih stališč, morda zaradi strahu pred razpokami v lastnih vrstah? Dejstvo je, da se prostor za demokracijo s takšnimi metodami vidno zmanjšuje, parlamentarna razprava je ocenjena kot nepotrebno zamujanje časa, dovolj je pognati namazani glasovalni stroj. In to kljub množičnim protestom dijakov, študentov, učnega osebja in demokratičnih sil po vsej državi. Pa vendar si upamo trditi, da se vladna večina moti, če misli, da bo lahko pravkar odobreni dekret izvajala brez problemov. Vse daje sklepati, da se protesti ne bodo kar tako polegli, kaj šele, ko naj bi, kot predvideva pravkar odobreni zakon, prišlo do ukinjanja šol in množičnih odpustov osebja.

Za slovensko šolstvo v naši deželi se je po vztrajnih prizadevanjih senatorke Tamare Blažinove odprla špranja upanja, da bo vlada vendarle upoštevala položaj manjšine in njene šolske specifične. Priporočilo senatorke je največ, kar je bilo v danih pogojih možno doseči. Koliko ga bo vlada pri izvajanju šolskega dekreta voljna upoštevati, pa bomo še videli.

ITALIJA - Senat je dokončno odobril sporni vladni odlok o šolstvu

Odlok Gelmini je zakon Na obzorju referendum

Priporočilo senatorke Blažinove znak pozornosti do slovenske šole

Proti vladnim ukrepom na področju univerza, raziskovanja in šolstva so se ponovno izrekli na včerajšnjem množičnem zborovanju tržaške univerze

KROMA

OKOLJE - WWF Svetu grozi ekološka »kreditna kriza«

PARIZ - Zaradi lahkomišelnosti vse bolj izropanega bogastva Zemlje grozi planetu ekološka "kreditna kriza", opozarja Svetovni sklad za naravo (WWF). Nenehno naraščajoče potrebe po naravnem kapitalu, kot so gozdovi, voda, zemlja, zrak in biotska raznovrstnost, so Zemljo že oropale do te mere, da se je njena sposobnost obnavljanja svojih virov zmanjšala za tretjino. Če bodo naše zahteve do planeta še naprej tako hitro naraščale, bomo že v slabih 20 letih potrebovali ekvivalent dveh planetov.

Na 22. strani

ZDA - Finance FOMC znižal ključno obrestno mero za 0,50 %

WASHINGTON - Odbor za odprti trg ameriške centralne banke Zveznih rezerv (FOMC) je po dvodnevnem zasedanju včeraj v skladu z napovedmi in pričakovanji soglasno znižal ključno obrestno mero, po kateri si banke med seboj čez noč posojajo denar, za 0,50 odstotka na odstotek, kar je najnižje od junija 2004. FOMC je nazadnje znižal ključno obrestno mero 8. oktobra v usklajeni akciji z drugimi svetovnimi centralnimi bankami in sicer za 0,50 odstotka na 1,5 odstotka.

Na 23. strani

MARIBOR - 43. Borštnikovo srečanje Nagrada Janku Petrovcu za Semjona v Samomorilcu

MARIBOR - Igralec Janko Petrovec (na posnetku) je na 43. Borštnikovem srečanju dobil eno od petih enakovrednih nagrad za igralske dosežke. Nagrado je prejel za vlogo Semjona v Samomorilcu v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča. V obrazložitvi je žirija med drugim zapisala, da je Petrovec Semjona ustvaril kot slehernika, ki pa ni klišejski, že videni slehernik, temveč znotraj uprizoritvenih možnosti išče sebi lasten igralski izraz in pot razvoja lika. Sicer pa je Borštnikov prstan za življenjsko delo dobil igralec Aleksander Valič, veliko nagrado za najboljšo predstavo pa Katica iz Heilbronna ali preizkus z ognjem in izvedbi ljubljanske Drame.

Na 14. strani

Manjšina temelj avtonomije FJK

Na 2. strani

Nafta in kontejnerji vlečejo rast pretovora v tržaškem pristanišču

Na 6. strani

Trst: ostre reakcije na inšpekcije v podjetju za zdravstvene storitve

Na 10. strani

Trst: Močnik še naprej tajnik SSk

Na 11. strani

Trebče: začeli graditi pločnik do pokopališča

Na 11. strani

TRST - Informativni sestanek z Bossijevo stranko

SSO in SKGZ predstavila Ligi težave naše manjšine

Tudi ligaši imajo pomisleke nad zaščito »slovanskih narečij y v Benečiji

TRST - Rudi Pavšič in Drago Štoka sta Severni ligi predstavila trenutni položaj slovenske manjšine v luči hudih težav, ki se nakazujejo na obzorju. Predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij sta se o tem pogovarjala z Danilom Narduzziem, vodjo Lige v deželnem parlamentu, deželnim svetnikom Federicom Razzinijem ter s slovenskim predstavnikom v Bossijevi stranki Danilom Slokarjem.

Predstavnika manjšine sta podarila, da bi krčenje finančnih prispevkov s strani države hudo prizadelo Slovence. Liga razume njihovo zaskrbljenost, o višini oziroma o krčenju prispevkov pa ne odločajo na deželni, temveč na državni ravni.

Tudi Liga, podobno kot Sredinska stranka UDC, ima pomisleke nad zakonsko zaščito t.i. slovanskih narečij v videmski pokrajini. Ligaši so dali razumeti, da obstaja precej možnosti, da iz tega ne bo nič, čeprav o tem še ni padla zadnja beseda.

Slokar, Narduzzi, Pavšič, Štoka in Razzini na včerajšnjem sestanku

KROMA

KOBARID - Na proslavi ob 65. obletnici Kobariske republike

Poziv za ohranitev šol v jezikih manjšin in dvojezične šole v Špetru

KOBARID - Društvo TIGR Primorske in območna Zveza združenj borcev za vrednote NOB Tolminske sta v nedeljo v sodelovanju z Občino Kobarid v kobariskem Kulturnem domu priredila proslavo ob 65-letnici Kobariske republike in 70-letnici poskusa atentata na Mussolinija. Med proslavo so udeleženci sprejeli apel predsedniku Republike Slovenije Danilu Türku, Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministru za zunanje zadeve ter Ministru za šolstvo in šport o manjšinskih in dvojezičnih šolah v Italiji. Z njim pozivajo naslovne, »da se aktivno zavzamejo pri italijanskih oblasteh, da se šole v jezikih manjšin in dvojezične šole v skladu z mednarodnimi obveznostmi in pogodbami izvzamejo iz predlaganih ukrepov, ki zadevajo javno šolstvo v Italiji.« Apel je predlagal predsednik društva TIGR Primorske Marjan Bevk s podporo predsedstva društva TIGR ter predsednika obmo-

čnega ZZB NOB Tolminske Roka Uršiča in Civilne Iniciative Za Primorsko.

Ob Marjanu Bevku je med nedeljsko prireditvijo spregovoril tudi predsednik ZZB NOB Janez Stanovnik, nastopili pa so še tržaški Partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, mešani zbor gimnazije Tolmin in člani kulturne akcije TIGR.

Kobariska republika je bila najpomembnejše in največje osvobodno ozemlje na Primorskem, njen skoraj 70-dnevni obstoj pa je imel velik pomen za kasnejše dogodke in za utrditev slovenske nacionalne meje. Svobodno ozemlje, ki je nastalo nekaj dni po kapitulaciji italijanske vojske 8. septembra 1943, je zaobjemalo veliko območje od Bovca pri Boki, do Dolj pri Tolminu, Brda, Rute, v Benečiji do Mosta pri Čedadu, neposredne bližine Fojde, Breginjski kot, Rezijo in Učjo. Navdušenje nad zlo- mom fašističnega okupatorja je bilo

takrat veliko, partizanske vrste so se krepile, politično delovanje je preko svojih odborov in drugih organizacij urejala OE, oblastno funkcijo pa so imeli na volitvah izvoljeni odbori. Prvič po letu 1866, ko je pripadla Italiji, je bila slovenska oblast tudi v Benečiji. Prvi odbor OF je v vasi Matajur vodil župnik Pasquale Gujón.

Nemci so oktobra 1943 z vseh strani udarili na Kobarid in skrčili ozemlje Kobariske republike, ki so jo branili tudi številni borci iz drugih republik kasnejše Jugoslavije, pa tudi iz takratne Sovjetske zveze in mnogi Angleži in Američani. Partizani so se v dolinah Soče in Nadiže konec oktobra pet dni upirali Nemcem, na koncu pa so morali kloniti. Po prihodu v Kobarid so Nemci nadaljevali z zasedbo ozemlja Kobariske republike po ostalih dolinah Beneške Slovenije, čez Livek in Breginj, večje partizanske enote pa so se po 19. novembru umaknile na desni breg Soče. (NM)

MANJŠINA Paritetni odbor se bo sestel 6.11.

TRST - Predsednik Bojan Brezigar je za četrtek, 6. novembra sklical sejo paritetnega odbora za slovensko manjšino. Dnevni red seje je zelo bogat in predvsem aktualen, saj se bo 20-članski institucionalni odbor ukvarjal z aktualnimi vprašanji ter težavami, s katerimi se sooča slovenska manjšina. V prvi vrsti z izvajanjem oziroma neizvajanjem državnega in deželne- ga zaščitnega zakona ter s finančno krizo, ki konkretno grozi številnim manjšinskim kulturnim ustanovam in občilom, začeni s Primorskim dnevnikom.

Predsednik Brezigar pozorno spremlja tudi razvoj dogajanj z zvezi s poskusi revizije državnega zaščitnega zakona za jezikovne manjšine (zakon 482), ki precej glasno odmevajo tudi na deželni ravni.

DEŽELNI SVET

Slovinci temelj deželne posebnosti

TRST - Kakorkoli jo obrneš je slovenska manjšina še vedno temelj upravne avtonomije Furlanije-Juljske krajine. To je prišlo do izraza tudi med včerajšnjo razpravo v deželnem svetu, ki je bila posvečena ohranitvi avtonomije v luči napovedane federalne ureditve države. Slovence in druge jezikovne manjšine so tako ali drugače omenili predsednik Dežele Renzo Tondo in razpravljalci, z izjemo predstavnikov Nacionalnega zavezništva. Tondo je izrazil željo, da bi Rim priznal Furlaniji-Juljski krajini več pristojnosti na področju zaščite jezikovnih manjšin.

Mauro Travanut (Demokratska stranka) je očital desni sredini, da v sklopu avtonomije polaga preveliko pozornost ekonomiji, premalo pa jezikovnim razlikostim, zaradi kateri je FJK avtonomna deželna uprava. Edoardo Sasco (UDC) je prepričan, da je treba prenehati s političnimi špekulacijami o slovenski manjšini, katere zaščita mora biti recipročna s pravicami, ki jih uživajo Italijani v Istri.

»Želimo si, da bi bila FJK vključena v vrh institucij, ki spoštujejo in vrednotijo različnost, ki ostajajo zveste svoji zgodovini, ne da bi jih slednja bremenila, ki skrbijo za svoje ljudi, tudi tiste, ki so jo zapustili, in za svojo kulturo, tudi tisto, ki ji ozemeljsko ne pripada več. Potrebna je pozornost do premikov, ki jih tudi na teh področjih prinaša novi čas,« je med razpravo poudaril Igor Gabrovec (SSk).

Furlanija-Juljska krajina naj z novim statutom pridobi pristojnosti, da se bo lahko kot dežela ob meji, ki dejansko izginja, in je zato v središču Evrope, ki predstavlja nov izziv, razvijala v prostoru in času, ki ji pripadata. Naj bo spoštljiva do svojih ljudi, do sosedov in do tistih, ki med nami iščejo prihodnost, ki jim doma ni bila dana. Specifičnost in avtonomijo naše Dežele moramo torej utemeljevati tudi z razlogi, ki so jezikovnega in kulturnega značaja in ki posredno temeljijo na geopolitične in zgodovinske danosti. Če bomo to sprejeli bodo naša prizadevanja bolj prepričljiva in torej tudi bolj uspešna, je prepričan Gabrovec.

REZIJA - Visok jubilej Rezijanske folklorne skupine

Tridnevno praznovanje 170-letnice

Od petka do nedelje izredno pester kulturni spored, v ospredju pa so bili seveda ljudski plesi, ki so jih izvajale folklorne skupine iz FJK, Slovenije in Avstrije

RAVANCA - Rezijanska folklorna skupina je prejšnji konec proslavljala 170-letnico svojega delovanja. Člani folklorne skupine so pripravili pester kulturni program, v ospredju pa so bili vsekakor folklorni plesi.

V petek zvečer so v »Rozajanski Kulturni Hiši« na Ravanci zaplesali otroci rezijanske osnovne šole ter člani otroških folklornih skupin Gioia iz San Vita in Federico Angelica iz Aviana. Glede na veliko število nastopajočih otrok res ni nevarnosti, da bi tradicionalni plesi izginili, kar velja tudi za rezijanske.

V nedeljo je organizatorje razveselilo tudi čudovito sončno vreme, ki je omogočilo, da je prireditev potekala na Trgu Tiglio. Praznovanja so se udeležile številne folklorne skupine iz naše dežele, Avstrije in Slovenije, ki so vsem prisotnim prikazale nekaj svojih plesov. Na Trgu Tiglio je bil tudi sejem tipičnih rezijanskih dobrot in obrtniških izdelkov, gastronomska večerjična delavnica ter otroška gledališka delavnica. (NM)

Jubilej domače folklorne skupine (desno), ki je najstarejša v Italiji, je s svojim nastopom počastila tudi tržaška folklorna skupina Stu ledi

»ODLOK GELMINI« - Vlada sprejela priporočilo senatorke Tamare Blažine

Ministrstvo bo pri izvajanju dekreta upoštevalo potrebe slovenske šole

Obveza pri poučevanju jezikov, glede prihodnosti špeterske dvojezične šole in šolskih učbenikov

Državni večstopenjski zavod s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Špetru predstavlja nenadomestljivo bogastvo za Benečijo in celotno slovensko narodnostno skupnost v FJK

KROMA

RIM - Vlada bo pri izvajanju šolske reforme (t.i. odlok Gelmini) upoštevala posebne potrebe slovenske šole. To je smisel priporočila, ki ga je šolsko ministrstvo sprejelo na predlog senatorke Tamare Blažine, potem ko je senatna skupščina z glasovi desne sredine zavrnila tri njene popravke k dekretu Gelminijeve.

Senat v priporočilu upošteva specifični položaj šol s slovenskim učnim jezikom oziroma dvojezičnim poukom v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Pri tem priznava, da bi lahko četrti člen odloka ustvaril resne težave pri didaktiki zlasti v luči problemov, ki se pojavljajo pri učnih urah in pri dejavnosti šolnikov. Vlada se spričo tega obvezuje, da bo pri izvršilnih pravilnikih zajamčila primeren poučevalni čas za vse jezike (materin jezik, t.i. jezik okolja in tuji jezik). Nadalje se vlada obvezuje, da bo v celoti potrdila sedanjo didaktično prakso v razredih z dvema učiteljema (eden za italijanski in drugi za slovenski jezik) v dvojezični šoli v Špetru Slovenov. Končno se vlada obvezuje, da bo v sklopu petega člena tega odloka izvajala ukrepe o šolskih učbenikih v skladu z razpoložljivostjo učbenikov v učnem jeziku. Zadnja obveza zadeva, da se v bieniju 2009-2010 v lestvice vključijo tudi šolniki, ki za to zaprosijo in ki predložijo ustrezno habilitacijo iz ene od držav Evropske unije, ki jo italijansko ministrstvo za šolstvo, univerzo in raziskovanje priznava kot enakovredno.

Preden je vlada sprejela omenjeno priporočilo so senatorji desne sredine zavrnila tri popravke v zvezi s slovensko šolo, ki jih je Blažinova predložila skupaj s kolegom Demokratske stranke Antoniom Rusconijem. Dopolnila slovenske parlamentarne so doživela podporo demokratov, Italije vrednot, Sredinske zveze-UDC in predstavnikov Union Valdo-

tacijo iz ene od držav Evropske unije, ki jo italijansko ministrstvo za šolstvo, univerzo in raziskovanje priznava kot enakovredno.

taino in Južnotirolske ljudske stranke-SVP.

Prvi popravek Blažina-Rusconi se je nanašal na t.i. učni čas materinega jezika, jezika okolja in tujega jezika ter posebno situacijo (dva učitelja za vsak jezik) špeterske dvojezične šole. Drugo dopolnilo je zadevalo problem šolskih učbenikov v slovenskem jeziku, tretje pa vprašanje lestvic za šolnike ter veljavnost njihovih habilitacijskih diplom. Če bi senat sprejel te popravke, bi se moral »odlok Gelmini« vrniti v poslansko zbornico.

ŠOLSTVO - Stališče slovenske senatorke

»Vlada prisluhnila našim problemom«

RIM - Senatorka Tamara Blažina zelo negativno ocenjuje včeraj odobreni »odlok Gelmini«. V dekretu po njenem mnenju manjka kakršna koli razvojna vizija italijanske šole, tako da vsa zadeva izpade predvsem kot neke vrste računsko oziroma proračunska operacija. Blažinova obžaluje, da je vlada popolnoma prezrla ne samo predloge levosredinske opozicije, temveč tudi stališča sindikatov in zlasti dijaškega ter študentskega gibanja, ki je spontano nastalo po vsej Italiji.

Priporočilo, ki obvezuje vlado, da v sklopu dekreta upošteva posebne potrebe slovenskega šolstva, nima pravne veljave. To je predvsem politično stališče, ki bo slovenski manjšini prišlo še kako prav, ko bo šolstvo ministrstvo v prihodnjih mesecih začelo konkretno izvajati ta dekret. Blažinova je popravke k dekretu in priporočilo o slovenski šoli najprej predložila v senatni šolski komisiji. V tem organu je ministrstvo razrazilo pomisleke v zvezi z obvezo, ki zadeva špetersko dvojezično šolo. Pri splošni obravnavi dekreta v senatni skupščini si je šolska ministrica Mariastella Gelmini premislila in v celoti osvojila priporočilo Tamare Blažine (vključno z omembo špeterske šole), kar senatorka Demokratske stranke tolmači kot znak pozornosti rimske vlade do slovenske šole.

Senatorka Blažina z zadovoljstvom podčrta, da so popravki k »dekretu Gelmini« in priporočilo vladi sad že utečenega sodelovanja z deželno uradom za slovensko šole in tudi s pred kratkim oblikovano deželno komisijo za slovensko šolo. To sodelovanje se bo nadaljevalo in še dodatno okrepilo tudi ko bo šlo za izvajanje včeraj odobrenega šolskega dekreta.

SENATORKA
TAMARA BLAŽINA

ŠPETER - Zavodski svet Dvojezičnega šolskega centra o dekretu ministrice Gelminijeve

V pismu pristojnim oblastem in institucijam izražajo zaskrbljenost in poudarjajo pomen špeterske šole

ŠPETER - Zavodski svet Dvojezičnega šolskega centra v Špetru je na svoji torkovi seji obravnaval dekret italijanske ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini, ki so ga kljub številnim protestom dijakov, študentov, šolnikov, univerzitetnih profesorjev in drugih včeraj odobrili v senatu.

Člani zavodskega sveta so na seji sestavili pismo, ki so ga že poslali predsedniku republike Giorgiu Na-

politano, ministrstvu za šolstvo, predsedniku deželne odbora Renzu Tondou, predsedniku deželne odbora sveta Edouardu Ballamanu, predsedniku Institucionalnega paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine Bojanu Brezigarju, deželni šolskemu uradu, deželni odborniku za šolstvo Robertu Molinaru, videmskemu prefektu Ivu Sallemmeju in generalnemu konzulatu Republike Slovenije v Trstu.

V njem izražajo veliko zaskrbljenost zaradi krčenja sredstev, ki bo prizadelo celotni italijanski šolski sistem. Obenem ugotavljajo, da dekret Gelminijeve ne predvideva nobenih posebnih norm in navodil v zvezi z manjšinskimi šolami, ki jih ščitijo posebni zakoni, uvedba enega samega

učitelja in skrajšanje šolskega urnika pa bi zrušil koncept špeterske dvojezične šole, ki sloni na principu en učitelj - en jezik. Zavodski svet tudi poudarja specifičnost in pomen dvojezične šole v Špetru na ozemlju, ki je bilo z jezikovnega in kulturnega vidika predolgo potisnjeno na rob obrobje in zastopavljeno.

Italijanska vlada je že vključila na dnevni red zahtevo, naj pravilnik za manjšinske šole predvideva tak šolski urnik, ki bo omogočal poučevanje materinega, večinskega in tujega jezika, in ohranitev dveh učiteljev na razred v dvojezični osnovni šoli v Špetru. Člani zavodskega sveta zato upajo, da bo pravilnik upošteval specifičnost manjšinskih šol in posebno nalogo, ki jo te imajo po za-

konu, in da jim bo zato ne glede na število vpisov zagotovil primerno izobraževalno ponudbo. Poleg tega pa zahtevajo, da se v Špetru ohrani bodisi dosedanja model dvojezične šole z eno učiteljico za vsak jezik bodisi število šolskih ur (40 ur tedensko vključno s kosilom). Le na tak način bo namreč še naprej mogoče v italijanščini in slovenščini predelati celoten učni program.

Po mnenju članov zavodskega sveta Dvojezičnega šolskega centra v Špetru bi bilo namreč nepojmljivo, da bi vlada, ki z dekretom ministrice za šolstvo Mariestelle Gelmini ponovno uvaja kot predmet državljsko vzgojo in učenje italijanske ustave, istočasno prezrla principe, ki jih le-ta vsebuje v 3. in 6. členu. (NM)

**SDZPI
IRSIP**

**VIŠJE
USPOSABLJANJE**

2008/09

SEDEŽ V TRSTU

- PROMOVIRATI TURISTIČNI RAZVOJ TRŽAŠKEGA KRASA** (60 ur, tor. in čet. 18-20, začetek 20/11)
- TEHNIKE VODENJA PROJEKTOV** (80 ur, pon. in sre. 18-20, sobota od 9-13, začetek 17/11)

SEDEŽ V GORICI

- TEHNIKE IZDELOVANJA PROJEKTOV** (80 ur, zvečer po dve uri dvakrat tedensko, prične se novembra)
- METODOLOGIJE POUČEVANJA SLOVENŠČINE KOT TUJEGA JEZIKA** (60 ur, zvečer po dve uri dvakrat tedensko, prične se novembra)

- Namenjeni so tako brezposelnim kot zaposlenim osebam z univerzitetno izobrazbo stalno bivajočim v deželi Furlaniji-Juljski krajini
- Tečajji so brezplačni

- Sedeži: TRST, Ul. Ginnastica 72, tel.: 040 566360, ts@sdzpi-irsip.it, GORICA, Korzo Verdi 51, tel.: 0481 81826, go@sdzpi-irsip.it
- Vpisovanje: od ponedeljka do petka 9-18

naložba za tvojo prihodnost
 www.sdzpi-irsip.it

Prvi dan pouka v dvojezični šoli v Špetru je vedno prazničen. Posnetek je lansk, ko se je prvič začel tudi dvojezični pouk v nižji srednji šoli

KROMA

GLOSA

S Trubarjem v Društvu Slovencev v Milanu

JOŽE PIRJEVEC

Prestolnica Lombardije mi ni bila nikoli posebno všeč. Ne glede na nekatere arhitektonske in likovne mojstrovine, s katerimi se ponša, ne glede na muzeje, gledališča evropskega slovesa, ne glede na blišč njenih trgovin in odličnost (nekaterih) restavracij, ne morem reči, da bi mi srce začelo utripati od veselja, če me povabijo predavat v Milan. Priznati pa moram, da sem v torek doživel večer, ki mi bo ostal v prijetnem spominu.

Društvo Slovencev v Milanu, ki mu dajejo vsebino tri nadvse prijetne dame, je namreč organiziralo svečanost v počastitev Trubarjevega jubileja, na katero sem bil povabljen s Tatjano Rojc. Srečanje je bilo v dvorani, ki jo upravlja knjigarna valdežanske skupnosti, tradicionalno pripravljene na sodelovanje z manjšinami v Italiji. Kolegica Tatjana je pripravila o Trubarju, njegovem delu in času lepo predavanje, ki mu ni bilo dosti dodati. Ker sem že vnaprej vedel, da bo tako, se mi je zdelo primerno, da oblikujem svoj nastop nekoliko nekonvencionalno in da osredotočim svojo pozornost na vrsto osebnosti, ki so posredno ali neposredno vezane na našega vodilnega protestanta.

Začel sem z Guttenbergom, kajti očitno je, da bi brez iznajdbe tiska, reforma ne bi imela tistega kulturnega pomena, ki ga je. Dejstvo, da so imeli reformatorji na razpolago poceni sredstvo za širjenje svojih idej, je dalo njihovi akciji razsežnost, s katero niso računali. Poleg religiozne namreč tudi kulturno in politično. S knjigo se je bilo namreč mogoče približati najširšim ljudskim slojem, kar je zahtevalo oblikovanje literarnega jezika, zmožnega da preseže krajevne dialektalne posebnosti.

Ta nuja je imela za posledico nastanek narodnih osebkov, ki svoje identitete niso gradili na zgodovinski tradiciji, temveč na kulturni. S svojo odločitvijo, da širi ideje reforme s tiskano besedo, je Trubar sprožil v tek - kar zadeva Slovence - ta meha-

nizem, zato mu po pravici pritiče vzdevek "oče naroda".

Druga osebnost, na katero sem opozoril, je bil Pietro Bonomo, humanist, cesarski kancler in tržaški škof, ki je razumel utrip svojega časa, zaslužil potencial slovenskega narodnega vzpona in našel v Trubarju učenca, zmožnega da ga uresniči.

V svojem predavanju sem svedea omenil tudi Pierpaola Vergerija in njegovo vlogo pri velikem podjetju tiskanja slovenskih knjig. Obenem pa Tomaža Hrena, ljubljanskega škofa, in njegovo zavzetost v službi protireformacije, ki je zaustavila razvoj slovenske kulture za dve stoletji. Omenil sem zažiganje knjig in ljudi in se v zvezi s tem spomnil na Petra Kupljenika, enega najpokončnejših ljudi, kar jih pozna naša zgodovina, saj je leta 1595 raje šel na grmado na Piazza dei Fiori v Rimu, kot da bi se odpovedal svojemu verskemu prepričanju.

Nisem se mogel premagati, da bi se pri tem ne navezal na sodobnega avtorja, ljubljanskega teologa Juhanta, ki je v nedavni zbirki esejev, objavljeni v Nemčiji, skušal prikazati vlogo katoliške cerkve v naši zgodovini. Po njegovem je bila Cerkev tista gonilna sila, ki nas je kot narodno skupnost usodno zaznamovala.

Pri tem je Juhant vendarle toliko objektiven, da priznava, kako nam je Cerkev vcepila nagnjenje do poslušnosti, ki ni vedno na mestu. S to tezo se strinjam, čeprav bi pripomnil, da je nekaj protestantske upornosti v našem značaju vendarle ostalo.

Milanski večer se je zaključil z debato, v katerem so sodelovali prisotni Slovenci, pa tudi Italijani, ki se zanimajo za našo stvarnost. Kakor sem razumel, so lombardski Slovenci podjetni ljudje, poklicno uspešni in zadovoljni s svojim "ekziklom". Baje se jim nikakor ne toži po domu. Verjetno ima Milan skrite čare, ki ji se nisem dojel.

VREME OB KONCU TEDNA

Prvi ciklon se oddaljuje, drugi se nam bliža

DARKO BRADASSI

Izrazito poslabšanje smo pričakovali. Iz nad severne Evrope se je spustila proti osrednjemu Sredozemlju zelo obsežna masa hladnega in vlažnega zraka, ki je občutno destabilizirala ozračje. Nastala je višinska dolina z vlažnim in nestanovitnim zrakom, ki se bo tudi v prihodnjih dneh še zadrževala nad večjim delom Sredozemlja in Evrope in ki bo vplivala tudi na vreme pri nas. Višinska dolina je ostala zablokirana med dvema anticiklonoma, stalno pa jo tudi napaja zelo mrzel severnoatlantski zrak. To pomeni, da ne bo tako kmalu oslabela, kvečjemu se bo nekoliko pomaknila. Izgledi kažejo, da se bo ob koncu tedna spustila do severne Afrike, kjer se bo predvidoma odcepilo višinsko jedro. Če bo vse to res (v takih situacijah so projekcije precej negotove), bo ob koncu tedna njen vpliv na naše kraje začel slabeti.

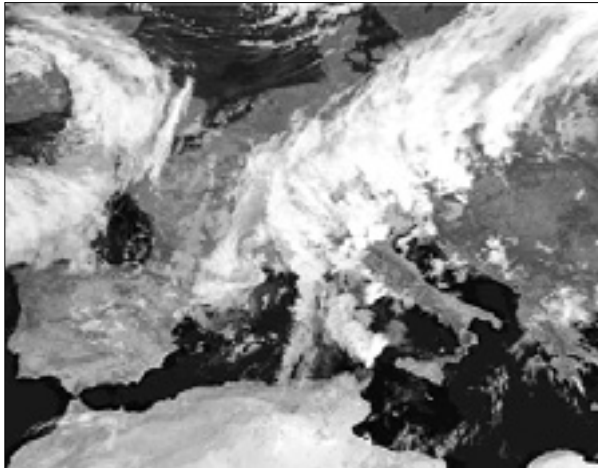
Zaenkrat pa bo treba še malo počakati. Včeraj v popoldanskih urah se je ob nastanku ciklonskega območja nad Tirenskim morjem vreme pri nas še dodatno poslabšalo. Ciklon se v trenutku, ko prebirate ta članek, predvidoma pomika preko vzhodnega roba višinske doline z jugozahodnimi do južnimi vetrovi proti severnejšim evropskim predelom in se oddaljuje od naših krajev. Prehodno se bo zato danes vreme povečini vsaj delno izboljšalo. Nov ciklon z vremensko fronto pa bo vplival na vreme pri nas že od jutrišnjih zgodnjih jutranjih ur. Jutri in predvidoma še vsaj deloma v soboto pričakujemo novo poslabšanje, v nedeljo pa kaže, da bodo padavine oslabele in povečini ponehale.

Kakorkoli že, ozračje je bilo predvsem včeraj in ponoči zaradi visokega odstotka vlage v vseh plasteh in hladnejših temperatur zelo nestanovitno. Zato so bile količine padavin ponekod zelo velike. Pojavljale so se tudi plohe in nevihte ter krajevni na-

livi. V razmeroma kratkem času so padle velike količine dežja. Včeraj dopoldne je bilo največ dežja predvsem v Alpah in v predalpah, ob morju pa je bilo zaradi močnega jugovzhodnega vetra povečini spremenljivo in se je občasno prikazal tudi kakšen sončni žarek.

Do tako obilnih padavin je prišlo po več kot mesečni suši, v oktobru, ki je navadno med najbolj deževnimi meseci v letu, je predvsem ob morju padlo le nekaj kapelj dežja in so bile količine občutno manjše od dolgoletne normalnosti, tudi v gorah pa niso dosegle dolgoletnega povprečja.

Danes bo pretežno oblačno, sprva se bodo še pojavljale padavine, deloma plohe in nevihte, ponekod lahko še nastane kakšen naliv. V popoldanskih urah bodo padavine nekoliko oslabele. Prehodno se bo ohladilo. Jutri bo pretežno oblačno z občasnimi zmernimi do močnimi padavinami. V soboto se bo nadaljevalo podobno vreme, padavine bodo pogostejše in močnejše. V nedeljo kaže na vsaj delno izboljšanje. Prevladovalo bo delno jasno do spremenljivo oblačno, toda po vsej verjetnosti, vlažno vreme. Omembe vrednih padavin, kot kaže, ne bo. V začetku prihodnjega tedna predvidoma še ne pričakujemo bistvenega izboljšanja.

PISMA BRALCEV

»Vojna napoved manjšini«

Spoštovani, v zadnjih časih se na straneh Primorskega dnevnika kar vrstijo izjave, češ da je Italija napovedala vojno slovenski manjšini. Res je sicer, da doživlja manjšinska organiziranost nelahke trenutke zaradi predvidenega krčenja finančnih sredstev v snujočem finančnem zakonu, ampak menim, da bi bilo bolj smotno, če bi znali razlikovati med državo in politično koalicijo, ki je trenutno na vladi.

Ne bi smeli prezirati, da smo dobili zaščitni zakon v času levo-sredinske vlade; nekateri ga sicer kritizirajo, drugi pa se bolj odgovorno sprašujemo, kaj bi bilo z nami, ko zakona sploh ne bi imeli. Ni slučajno, da smo zakon dobili, ko je Trst upravljala levo-sredinska koalicija z Illyjem na čelu in prejšnja Prodijska levo-sredinska vlada je celo povišala finančne dotacije za slovensko manjšino.

Mi pa posplošujemo, spravljamo vse Italijane v en sveženj (»bi« fašček), ne znamo razlikovati med bero in drugo politično opcijo, med koalicijo in državo.

Na tak način, v času ko se je dejansko začela post-globalizacija in se nekaterim celo toži po stari mednarodni ureditvi Evrope, bo zelo komplicirano razlagati našo našo specifično tudi tistemu delu italijanske družbe, ki nam je vedno stala ob strani ali vsaj nam ni bila nasprotujoča: razliko med našim italijanskim državljanstvom in slovensko narodnostjo.

Stefano Ukmar,
občinski svetnik DS v Trstu

Glas vpijočega v puščavi

V petek 24.10. je Primorski dnevnik objavil razmišljanje prof. Petra Černica v zvezi s šolstvom. Komisija za šolstvo Slovenske skupnosti, kateri sem

imel v pretekli mandatni dobi čast in nehalno vlogo predsedovanja in katero bomo na zasedanju pokrajinskega sveta po kongresu nedvomno znova ustanovili, se strinja z ugotovitvijo, da je šola investicija, nikakor pa ne strošek.

Kot smo v preteklosti že večkrat izjavili, je šola nedvomno eden glavnih stebrov naše skupnosti. Ta stebel utrditi, obogatiti, širiti in ne samo zgolj ohraniti, je naloga, katero so si zapisali na zastavo in v srca nešteti ravnatelji, profesorji in učitelji, upravno in tehnično osebje in tudi starši.

Prof. Černic nadalje ugotavlja, da »res ne morem razumeti, kako je možno, da do danes ni še nihče dvignil glasu in da se protest širi le pred obritvijo dekreta«. S to ugotovitvijo se Komisija za šolstvo Slovenske skupnosti ne strinja, kajti Komisija je že 27.6.2008 izdala tiskovno sporočilo, katerega je Primorski dnevnik objavil 1.7.2008.

V njem smo izrazili prepričanje, da mora ostati javno šolstvo dostopno vsem, ne glede na gnotne zmožnosti. Odločno je nasprotovala katere-mukoli krčenju bodisi učnega osebja kot tudi sredstev in se zavzela za to, da se dolgoletnim suplentom končno odpre možnost stalne zaposlitve, torej utrdi njihovo bodočnost. Prav tako se je zavzela za obnovitvena dela na stavbah, v katerih domujejo vrtci in šole in za katere smo že leta deležni praznih obljub ali izmikajočih se izjav.

Ni res torej, da ni še nihče dvignil glasu. Očitno pa nismo bili pri tem dovolj glasni in v stanju, da še druge zbudimo iz globoke apatije. Celotno tiskovno sporočilo in druge dokumente komisije lahko preberete na spletni strani <http://www.merku.org/sskp/komisija>.

Igor P. Merku, predsednik
Komisije za šolstvo (v odstopu)
Slovenske skupnosti Trst

Resni članki naj imajo večji odmev v naši skupnosti.

Z zanimanjem prebiram teden-ske »glose« gospoda Pirjevca ter »ogledala« gospoda Mermolja.

Predvsem gospod Mermolja me večkrat preseneti z razmišljanji v katerih čutim neko resnično željo po iskrenosti, po resnici.

Naj navedem kot primer takega razmišljanja stavek: »Pomanjkanje vrednot in posledično jasnih življenjskih koordinat spravlja ljudi v negotovost, jih bega, mlade pa potiska v iskanje skrajnih izhodov, kot so mamila. Starši bežijo v alkohol, v nakupovalno mrzlico, v agresivnost na delu, v družini itd.«. Pa še: »Pot do vere, če pride, je veliko težja od poslušanja pridige«.

(P. D. 24.10.2007)
Zgornje besede bi morale, to je moje mnenje, sprožiti nek odmev predvsem med tistimi, ki so na kateri koli način zadolženi za socialno-vzgojno stanje naše družbe ter tudi med tistimi, ki so zadolženi za njeno duhovno- versko rast.

Več »ogledal«, z zanimivimi temami, je šlo mimo v zadnjem letu brez odziva, tako, da se zdi, da gospod Mermolja, pa tudi drugi, ki obravnavajo bolj resne teme, pišejo nekje sredi puščave.

Naj omenim še eden prispevek gospoda Mermolja: »Kristus si ni želel trpečega človeštva«. (P. D. 23.07.2008). Govoriti ali pisati o trpljenju, predvsem trpljenju drugih je vedno velika rizika. Mala sveta Tereza, ki je trpela izredne bolečine zaradi raka na pljučih in črevesju, na dan smrti je zaupala sestri (umrla je štiriindvajsetletna): »Nikdar bi ne verjela, da je mogoče tako močno trpeti. Nikdar! Nikdar! Ne morem si

drugače razložiti takega trpljenja, če ne zaradi gorečih želja, da bi rešila čim več duš«.

Jezus Kristus ni pršel na svet zato, da bi odpravil trpljenje, ampak zato, da je trpljenju dal smisel, da ga je odrešil. Kaj pomeni odrešiti? Sprejeti trpljenje in to do smrti, vendar ne ostati v grobu premagan, ampak vstati iz njega kot tisti, ki ima moč nad trpljenjem in nad smrtjo. Prav to je storil Jezus, ko je tretji dan vstal iz groba. To je nekaj fantastičnega, nekaj kar mi z omejenim umom, z omejenimi željami zelo težko sprejemamo. In to moč nad trpljenjem in nad smrtjo že dva tisoč let daje tistim, ki verujejo, da ima to moč. Vendar tu nastane problem. Skoraj vsi vemo in sprejemamo, da je Jezus trpel in umrl na križu; koliko pa je tistih, ki verujejo, da je vstal od mrtvih in da je živ med nami.

V istem članku gospod Mermolja govori tudi o evtanaziji. Cerkev je pred kratkim spregovorila o evtanaziji, predvsem pa kako etično in pošteno ravnati z bolnikom na smrtni postelji; ponudila je vernikom in vsem ljudem dobre volje zelo lepe napotke. Lepo bi bilo, če bi o tem spregovoril duhovnik.

Komentar glosam gospoda Pirjevca pa drugič, sicer bi postalo pismo preveč dolgo.

Emil Radetič

Harmonika Lanzinger Novato je drugačna

Bralcem in kolegu Valentinu Zupanu bi rad pojasnil, zakaj in v čem je harmonika Lanzinger Novato drugačna in inovativna. Najprej zato, ker gre za unikaten model na trgu, ki ga ni v prodajni ponudbi nobenega drugega izdelovalca harmonik na svetu!

Zupan je v svojem pismu najbrž zaradi nepoznavanja vsega, kar se skriva v »drobovju« tega instrumenta, zapisal več netočnosti. Ne bom se spuščal v podrobnosti okoli tega, kdo in kdaj je prvi naredil ali vgradil tonsko kabino. Inovativen je instrument kot celota.

Model, ki sem ga naredil posebej za Denisa Novata, v sebi skriva vrsto posebnosti. Našel jih bom samo nekaj: ima 7 helikon basov, vgrajeno ima tonsko kabino v kombinaciji s tremi registri, ročno izdelane glasile, ekskluzivni design in številne druge podrobnosti, ki jih ne nameravam naštevati.

Harmonika Lanzinger Novato ne more biti kopija, saj ne tehnično in ne vizuelno in voljan izdelati prav tako harmoniko. Če bi Zupan tako harmoniko imel, bi Denis Novato najbrž še danes igral na njegov instrument. Pa igra na mojega!

Zanimivo bi bilo tudi vedeti, če ima Zupan Novatovo soglasje, da je na muzejsko harmoniko, kot sam piše, nalezil blagovno znamko Denis Novato.

Peter Lanzinger, Sexten- Italija

ODPRTA TRIBUNA

O dvojezičnih tablah in drugih stvareh

Pred poldrugim tednom smo se javni upravitelji in predstavniki civilne družbe sestali in razpravljali glede vprašanja odsotne vidne dvojezičnosti na avtocesti in drugi prometnicah. Trenutek je bil tak, da se je razprava razširila še na druga področja, saj je nesporno dejstvo, da slovenska narodna skupnost v Italiji ta trenutek doživlja koncentrični napad na mnogotere zanjo življenjsko ključne stebre. To stanje narekuje odgovornost, strnjenost in akcijsko enotnost s strani vseh različnih odločujočih subjektov v manjšini. Zanimiva je bila zato razprava na seji deželnega sveta (razširjena na člane treh pokrajinskih svetov) SKGZ, iz katere je jasno izšla težnja in hkrati razpoložljivost za ustanovitev »kriznega štaba«, ki naj s soudeležbo dvoglave civilne družbe in političnih predstavnikov ponudi učinkovito in agilnočasno manjšinsko operativno omizje.

Glede dvojezičnih smerokazov nam je bila na Prefekturi začetka oktobra ponujena možnost, da se povrtna dva dvojezična napisa za edinole dve vasi. Vsi ostali napisi naj bi bili vezani na podpis in objavo famoznega Tondovega dekreta.

Stvar je resna zaradi dveh osnovnih razlogov: prvič, župan Dipiazza na prefekturi ni sprejemal niti obuditve dveh izbrisanih napisov, kaj šele da bi uvajal nove. Drugi problem so, torej, novi napisi oz. dosledno uveljavljanje uradno dvojezične toponomastike povsod tam, kjer bi bila morala biti v veljavi že na osnovi občinskih statutov dvojezičnih občin. Tondov dekret bi ta seznam dvojezičnih tabel le še okreпил, razširil na nova območja.

Je ta pravica danes priznana? Vtis imam, da nam je ne priznava nihče. Po eni strani, ker se uvajanje dosledne vidne dvojezičnosti na dvojezičnih območjih naših občin ni uresničilo vse do danes. Torej odločiti se moramo, ali v primeru, da nam to pride ponujeno, sprejmemo vrnitev dveh dvojezičnih napisov kot začasno rešitev v, recimo tako, pričakovanju na Tondov dekret, ki naj bi sprožil načrt izvajanja dosledne dvojezičnosti. In, seveda, posledično vedeti moramo, kaj bomo naredili v primeru, ko nam ne pade z miže niti ta drobtinica.

Medtem nas Dipiazza zafrkava, češ da so table s slovenskim imenom Kopa, Sežane in Ljubljane. Ali se hecamo? Da ne govorimo o enojezičnosti smerokazov za Fiume...

Problem pa je, žal, veliko bolj resen. Zapičili smo se v dve tabli in to je sprožilo val novih vprašanj. V teh tednih so se novim vprašanjem dodali stvarni podatki, ki manjšinsko nebo prekrivajo kot temni oblaki.

Kako naj nas ne zaskrblja načrt, da se slovenskim narječjem v Benečiji odvzame dostojanstvo slovenskega izvoza, kar bi naše rojake pahnilo v trikolouristično kašo povojnega časa? Kako naj nas ne zaskrblja ugotovitev, da se je v bilančnih meandrih Dežele nekako razblinila postavka za obnovitev Narodnega doma pri Sv.Ivanu? In da se v tistem v

Filzijeve ulici dejansko moramo sprijazniti s pisarno in bivšo slačilnico? In da se Trgovski dom v Gorici, kljub vsakovrstnim zagotovitvam, polni z novimi državnimi uradi, na mesto tega, da bi se postopno predajal slovenskim dejavnostim? Kako naj nas ne zaskrbljajo pisma in predavanja neofašističnih strokovnjakov, ki ob blatenju najbolj uglednega živečega Slovenca, Borisa Pahorja, celo negirajo zgodovinski obstoj fašističnega genocida nad Slovenci? Kako naj nas ne zaskrbljajo poskusi krčenja sredstev za Primorski dnevnik, brez katerega postane naša skupnost gluha in nema? Kako naj nas ne zaskrbljajo napovedana klestenja, od začetnega drobiža do kasnejših milijonov evrov javnih prispevkov za naše dejavnosti?

Kako naj nas ne zaskrblja napoved krčenja šolske mreže in kvalitete poučevanja v osnovnih šolah s črtanjem poldanskega pouka? Kako naj nas ne zaskrblja tudi edini primer, za katerega sicer ne moremo kriviti italijanskih oblasti, pomanjkanja slovenskih duhovnikov in posledičnega ukinjanja ali drastičnega omejevanja slovenskega bogoslužja v mestu in v številnih krajih na podeželju? Se zavedamo, da je slovenska maša ponekod edina še preživela oblika družjenja v slovenskem jeziku in okolju? Kakšna bo, v perspektivi nekaj let, recimo desetletja, ta naša skupnost brez vidne dvojezičnosti, z okrnjenimi mediji v slovenskem jeziku, s finančnimi prispevki, ki omejujejo na minimum, ko že ne onemogočajo, profesionalni nivo našega kulturnega življenja? S šolskimi strukturami, ki so vse bolj nekalitne in vsekakor odročno koncentrirane v maloštevilnih polih?

Ukinjena je bila le ena gorska skupnost v naši Deželi in slučaj je hotel, da je bila to Kraška. Nato se je nadaljeval pritisk na teritorij, ki je s poglavjem zaščitenih con ZPS-SIC ponovno vsestransko ubudožal zasebne lastnike in z njimi skupnost.

Se zavedamo, da bi se lahko zgodilo, da so vsi zgoraj naštetih dejavniki med seboj povezani in ne le izraz verige naključij?

Potem, ko smo bili ob vsaj delni finančni avtonomiji, ki smo je bili zmožni do zloma TKBja in odtujitve Kmečke banke z vsemi posledicami na gospodarsko tkivo, smo dobili zaščitni zakon. Temu navkljub smo danes v stanju, ki sem ga sintetično nanizal.

Zato soglašam z nujno, da strnemo vrste in takoj ustanovimo krizni štab. Zato je potrebno, da vsaj za en čas odmislimo stare zamere, se odpovemo zanimivemu instrumentu križnih vetov in enkrat za vselej sedemo za skupno mizo, ki naj bo stalno delovno omizje dokler ne zaznamo vsaj prvih znakov zaviranja nenaklonjenega trenda.

Znaki so jasni za vsakogar, ki hoče videti. Dajmo se skupaj v zavetje in utrdimo naš skupen dom, preden nas zajame uničujoča nevihta. Vse to, in še marsikaj zraven, od nas pričakujejo naši ljudje.

Igor Gabrovec, deželni svetnik FJK

ODPRTA TRIBUNA

Število Slovencev po verjetnostnem računu

Medtem ko sem bil kot učenec in dijak bolj šibek v računstvu, so me pozneje zelo privlačili računi. Leta 1967 sem preračunal vse podatke o Slovencih v tržaški pokrajini po popisu prebivalstva leta 1961. Izsledke sem objavil v reviji Zaliv.

Potem ko je leta 1973 revija II Meridiano di Trieste objavila podatke o številu Slovencev v tržaški občini pri popisu prebivalstva leta 1961 in 1971, ločeno po zgodovinskih rajonih, sem napravil zanimiv verjetnostni račun: računal sem, da je bilo 80% tako ugotovljenih Slovencev volilcev, in od tega števila sem odbil število glasov Slovenske skupnosti pri volitvah, ki so bile najbližje popisu prebivalstva leta 1971. Kar je ostalo, naj bi bili Slovenci, ki so volili levičarske stranke. Izkazalo se je, da ni povsem veljalo, da Slovenska skupnost zbere le eno četrtno slovenskih glasov, temveč je ponekod presegla eno tretjino glasov. Spis sem ponudil v objavo reviji Dan, toda »politični komisar« pri tej reviji je odločil, da spis ne bo objavljen, ker bi utegnil vznemiriti neke ljudi. Ugovarjal sem, da spis sloni na podatkih, ki so bili že objavljeni, volilni rezultati celo v Primorskem dnevniku. Dobil sem odgovor, da so podatki bili res že objavljeni, toda nikomur še ni prišlo na misel, da bi ene in druge podatke primerjal. Spis ni bil nikoli objavljen, je pa verjetno ohranjen v arhivu uredništva revije Dan. Resnici na ljubo naj povem, da sem kasneje ugotovil, da mladih do 18. leta ni bilo 20%, temveč le 18%, toda rezultat ne bi bil bistveno drugačen.

Od leta 1971 dalje Slovenci nismo bili več popisani, ne v tržaški pokrajini, ne drugje v deželi. Pred popisom leta 1981 sem v Vsedržavnem svetu za javno šolstvo dosegel, da je bilo izglasovano mnenje tega organa, naj bodo ob popisu popisane vse jezikovne manjšine, da bo ministristvo za šolstvo razpolagalo s potrebnimi podatki za zagotovitev pouka v materinem jeziku učencem vseh jezikovnih manjšin. To mnenje so izrabili vladni predstavniki v Cassandrovi komisiji, slovenski člani pa niso znali zavrniti njihovih argumentov z zahtevo, da se popišejo vse manjšine na celotnem ozemlju države (Stojan Spetič, Rimski mlini, strani 103, 104 in 127). Danes lahko povem, da sem predlog o popisu vseh manjšin predlagal mirne duše, ker sta me za to prosila dva vladna funkcionarja, ki sta že po uradni poti predlagala popis vseh manjšin (bila sta v stikih z Opera Nomadi in Centro studi zingari in sta tam izvedela zame), toda vlada je odločno odgovorila, da je popis jezikovnih manjšin nepojmljiv. Ker so naši nasprotniki očitali, da se Slovenci branimo popisa, ker vemo, da nas je premalo, se mi je zdelo dobro, da pridobimo še en dokaz, da je vlada tista, ki noče popisa manjšin.

Te dni je prišlo na dan, da je za leto 2008 prejela italijanska manjšina v Republiki Sloveniji in v Republiki Hrvatski 7.247.000,00 evrov, slovenska manjšina v Italijanski republiki pa je prejela za isto leto 5.250.000,00 evrov. Za primerjavo je potrebno vedeti za število pripadnikov slovenske manjšine. Ker je Vasiliy Melik leta 1946 izračunal na osnovi volilnih rezultatov, da je bilo leta 1911 v tržaški občini več Slovencev, kot so jih našli pri popisu prebivalstva 31. decembra 1910, sem pomislil, da bi po njegovem zgledu z verjetnostnim računom prišel vsaj do približne številke pripadnikov slovenske manjšine. Velika razlika je v tem, da je pred prvo svetovno vojno v tržaški občini večina Slovencev glasovala za Edinost in le manjši del za socialne demokrate, medtem ko po drugi svetovni vojni dobi slovenska stranka po razširjenem nekako od četrtno do tretjine glasov slovenskih volilcev.

Kljub tej težavi, sem se odločil, da poizkusim srečo in nudim slovenskim politikom in politikantom, antropologom, etnologom, sociologom,

psihologom in po potrebi tudi psihiatrom, da o demografih, geografih in zgodovinarjih niti ne govorim, izdelek, ki bo vreden temeljite analize in globokega razmisleka.

Vse je seveda samo verjetnostni račun (tudi matematiki, naj ocenijo izdelek) in zato je izsledek odprt vsaki kritiki. Seveda obstaja tudi možnost, da bodo vsi molčali ali izsledek sploh ne bo objavljen.

Postopek je sledeč: Število glasov, ki jih je prejela Slovenska skupnost v vsakem volilnem okrožju (Gorica, Trst, Viden) štejem, da je tisti odstotek slovenskih volilcev, ki je znan kot odstotek volilcev, ki so se udeležili volitev v posameznih volilnih okrožjih (Gorica 77,41 %, Trst 70,15%, Viden 73,86%). Seveda računam na manjši odklon, ker domnevam, da so bili verjetno slovenski volilci bolj motivirani za udeležbo pri volitvah. Potem računam postane 1.781 glasov Slovenske skupnosti v goriškem okrožju 2.300 slovenskih volilcev, 4.630 glasov Slovenske skupnosti v tržaškem okrožju postane 6.600 slovenskih volilcev in 597 glasov Slovenske skupnosti v videnskem okrožju postane 808 slovenskih volilcev. Skupno dobimo tako 9.708 slovenskih volilcev. Če upoštevamo, da 18% Slovencev pod 18. letom nima volilne pravice, dobimo v goriškem okrožju 2.805 Slovencev, v tržaškem okrožju 8.049 Slovencev in v videnskem okrožju 985 Slovencev» Seveda je na dlani, da je v videnskem okrožju dosti več Slovencev, kot je izven vsakega dvoma, da so Slovenci tudi v tolmeškem in pordenonskem okrožju, kjer ni bila prisotna lista Slovenske skupnosti. Da dobimo bolj točno število o številu Slovencev v videnski pokrajini, se moramo poslužiti podatkov iz leta 1983, ki naj bi jih zbrali orožniki.

Če grem naprej s preračunavanjem volilnih rezultatov, se ponuja cela vrsta drugače, od katerih bom izbral samo dve. Prva sloni na domnevi, da je Slovenska skupnost dosegla 33,3% slovenskih volilcev in da je 66,6% slovenskih volilcev glasovalo za levico in levo sredino. V tem primeru moramo število Slovencev iz zgornjega izračuna pomnožiti s 3 in tako dobimo v goriškem okrožju 8.415 Slovencev, v tržaškem okrožju 24.147 Slovencev in v videnskem okrožju 2.955 Slovencev. Skupno torej 35.517 Slovencev. Druga drugače sloni na domnevi, da je Slovenska skupnost dosegla le 25% glasov slovenskih volilcev, medtem ko je 75% slovenskih volilcev glasovalo za levico in levo sredino. V tem primeru moramo število Slovencev iz zgornjega izračuna pomnožiti s 4 in tako dobimo v goriškem okrožju 11.220 Slovencev, v tržaškem okrožju 32.196 Slovencev in v videnskem okrožju 3.940 Slovencev. Skupno torej 47.356 Slovencev.

Pri tem seveda niso upoštevani Slovenci v tolmeškem okrožju, in seveda vsi tisti Slovenci v vseh štirih okrožjih ob meji z Republiko Slovenijo, ki so glasovali za desno sredino. Nekaj Slovencev pa brez dvoma živi tudi v pordenonskem volilnem okrožju.

Če ne razpolagamo s podatki o Slovencih v videnski pokrajini, ki naj bi jih leta 1983 zbrali orožniki, lahko postavimo domnevo, da v videnskem volilnem okrožju glasuje za Slovensko skupnost samo 10% slovenskih volilcev. Potem dobimo v videnskem volilnem okrožju 9.850 slovenskih volilcev. Zdaj moramo po prvi inačici te prišteti k 32.562 Slovincem iz goriškega in tržaškega volilnega okrožja Slovencev in pridemo na 42.412 Slovencev, po drugi inačici pa jih moramo prišteti k 43.416 Slovincem iz goriškega in tržaškega volilnega okrožja in pridemo na 53.266 Slovencev v treh volilnih okrožjih, v katerih je bila prisotna lista Slovenske skupnosti.

V obeh primerih manjkajo še Slovenci iz tolmeškega in pordenonskega volilnega okrožja.

Samo Pahor

PISMA BRALCEV

»Nova mladinska skupina ima odprta vrata za vse«

Prijateljem Krožka Stranke komunistične prenovne občine Dolina se zahvaljujemo, da so s pozornostjo sledili ustanovitvi naše nove mladinske skupine. Naj pojasnimo, da je že dolgo nastajala želja po združenju mladih in se je okrepila še zlasti v zadnjih mesecih, ko se pojavljajo vedno hujši problemi, ki pestijo našo družbo in obenem ovirajo razvoj naše skupnosti.

15. oktobra je bila tako v Grudnovi rojstni hiši v Nabrežini ustanovna seja, ki je bila obenem tudi prvi kongres novonastale mladinske skupine z imenom »Mladi za mlade«. Iz samega imena je razvidno, da je to skupina mladih, ki želi delovati za mlade in nuditi svoj doprinos naši skupnosti na narodnostno mešanem območju.

Iz pravnega vidika deluje skupina kot mladinska sekcija stranke Slovenske skupnosti, ker taka skupina potrebuje podporo, da lahko sploh obstaja in aktivno sodeluje na političnem prizorišču, vendar menimo, da to ne bo nikakor negativno pogojevalo delovanja in mišljenja pripadnikov skupine, mogoče prav obratno: imeli bomo možnost se po potrebi obrniti na koga, ki je že razvil pripravljenost pomagati.

Resnici na ljubo želimo biti zbirna skupina mladih, ki so lahko tudi različnih svetovnih nazorov, veže pa jih narodnost in pripadnost slovenski manjšini. Vprašanje, ki nam je najpogostejše zastavljeno je: zakaj prav Slovenska skupnost? Izbrali smo ravno to stranko, ker je

edina slovenska zbirna stranka v naši deželi in se nam je torej zdela najprimernejša! Dejstvo, da delujemo v okviru Slovenske skupnosti pa še ne pomeni, da hočemo omejiti delovanje na izključno program omenjene stranke, saj imamo popolnoma proste roke glede organizacije in programskih smernic, kar je razvidno tudi iz tega, da smo dali skupini drugačno in inovativno ime: »Mladi za mlade«.

Kot je razvidno tudi iz izidov na zadnjih volitvah, se je podoba Ssk precej spremenila in tudi nasproščno se čuti želja po združevanju zamejcev v zbirno stranko, v eno in ne na manjše skupine. Po istem principu je bila ustanovljena mladinska skupina »Mladi za mladi«, ki hoče spodbujati medsebojno družjenje mladih in v njih znova prebuditi zanimanje za politiko in javno življenje, spodbujati občutek zavedanja lastnih korenin in, ne nazadnje, rahljati stare ideološke kalupe, kjer so še prisotni. V našo skupino so torej vabljeni vsi tisti mladi, ki bi se radi aktivno vključevali v politično življenje in izražali svoja mnenja in ideje o družbi, v kateri živimo; soočanje postane še bolj zanimivo in bogato, ko se v to vključijo mladi z zelo različnimi mnenji in pristopi do določene problematike. V naši skupini »Mladi za mlade« nima nihče politične izkaznice, vrata so odprta vsem! Saj je bilo vabilo na medijih in nanj se je odzvalo kar 38 mladih.

Glede stikov z drugimi skupinami: ker smo mi mladinska skupina, bi morali sodelovati z drugimi mladinskimi skupinami, kjer so, saj smo nekatere tudi povabili in bi bi-

li prav zadovoljni, če bi se oglasili...Kar pa se tiče protifašistične civilne družbe, jezika in teritorija, vrednot, ki so izšle iz NOB in dodajamo še spoštovanje različnosti...o tem smo si vsi edini. Mar nismo v svojo ustanovno listino zapisali, da želimo biti ponosni na domoljubne tradicije svojih prednikov in ne samo na obdobje polpretekle zgodovine, ko so se naši dedje in pradedje uprli nasilnemu potujčevanju, ampak na celotno slovensko zgodovinsko izročilo od Trubarja dalje.

(Zaradi tehničnih težav nismo še uspeli postaviti na spleto svoje celotne ustanovne listine, v kateri so zapisana vsa načela, na katerih temelji naša pobuda. Stvar bo na razpolago v kratkem.)

S prijateljskimi pozdravi,
za skupino »Mladi za mlade«
Nataša Žerjul

SPOROČILO UREDNIŠTVA
Bralce obveščamo, da pisma objavljamo v obliki in besedilu, kot so dostavljena uredništvu, in jih ne spreminjamo oziroma popravljamo. Poleg tega sporočamo, da je dolžina pisem omejena na največ 60 vrstic po 70 znakov (vključno s presledki). Daljših pisem ne bomo objavljali.

Sporočamo tudi, da nepodpisanih pisem ne objavljamo.

TRGOVINA - Danes deželni svet FJK odloča o reformi zakona o trgovini

Manj birokracije in manj ob praznikih odprtih trgovin

Število prazničnih dni obratovanja omejeno na 29 - Trst in Gorica penalizirana

TRST - V deželnem svetu se bi morala danes z glasovanjem končati razprava o reformi obstoječega deželnega zakona o trgovini. Zakonsko besedilo, kot ga je oblikovala večinska koalicija, pa ne ustreza tržaškim članom zaveznitva, ker omejuje število možnih nedeljskih in prazničnih obratovalnih dni v Trstu, sicer pa tudi v Gorici. Mesti imata namreč po dosedanjem zakonu status turističnih občin, kar jima omogoča bistveno več prazničnih obratovanj trgovin kot krajem, ki tega statusa nimajo. Z reformo zakona bosta Trst in Gorica ta status izgubila, s čimer naj bi se število prazničnih odprtij po prvotnem osnutku reforme skrcilo na 20. Pri tej številki sta vztrajali Se-verna liga in sredinska UDC, po »uporu« tržaških svetnikov koalicije pa se je število prazničnih obratovalnih dni povzpelo na 29. Kot utemeljeno poudarjajo tržaški in goriški svetniki, sta mesti podvrženi ne samo notranji, ampak tudi zunanji konkurenci bližnjih slovenskih trgovskih središč.

Po zakonskem besedilu, o katerem se je včeraj začela razprava v deželnem svetu, bi moralo število 29 prazničnih obratovalnih dni veljati za vso deželo, z izjemo Gradeža, Lignana in zgodovinskih središč, za katere ostaja v veljavi dosedanja popolna liberalizacija. Kot je bilo slišati v včerajšnji svetniški razpravi, je namen novega normativa poenostavitev zakonodajnega okvira in odprava neštetih izjem, ki izhajajo iz definicije turistične občine. Tako tržaški svetniki kot svetniki opozicije pa so vztrajali pri potrebi, da bi bila obmejna območja obravnavana kot posebna.

Poleg omejitve števila prazničnih obratovalnih dni vsebuje zakonski predlog za reformo deželnega zakona o trgovini še številne druge novosti. Predvsem odpravlja delitev med trgovinami z živilskimi in neživilskimi proizvodi - prvi so bili lahko neomejeno odprti tudi ob nedeljah - kar je tudi posledica razsodbe deželnega upravnega sodišča, ki je takšno delitev ocenilo kot neutemeljeno. Odpravlja tudi konferenco občin in zapleten sistem t.i. ozemeljskih območij, drastično omejuje seznam turističnih krajev, v katerem so bili doslej tudi taki, ki nimajo s turizmom nobenega opravka. Po novi definiciji so turistični kraji tisti, v katerih je turizem prevladujoča gospodarska dejavnost. V zameno pa ostajajo izjema in imajo torej proste roke župani oziroma trgovine, ki so stalno locirane v mestnih središčih.

V novem zakonu bodo tudi druga-

Edino tržaško sodobno prodajno središče Le Torri d'Europa

ARHIV

čni predpisi o sezonskih razprodajah blaga, ki bodo praktično liberalizirane, saj bo lahko obdobje razprodaje določil trgovec sam v okviru zakonsko določenih sezonskih terminov. To praktično pomeni, da bo lahko zimsko oziroma poletno sezonsko razprodajo opravil v okviru zakonsko določenih časovnih rokov, npr. v času od januarja do marca oziroma od julija do septembra. V primeru zimske razprodaje datum njenega začetka ne sme biti preblizu božično-novoletnih praznikov, kar pomeni, da se ne bo smela začeti pred 6. januarjem. Trgovci tudi ne bodo več dolžni predhodno sporočati promocijskih prodaj, izrednih prodaj in likvidacij v primeru obnove ali zaprtja prodajne točke. Novosti prinaša zakon tudi za področje prodaje dnevnikov in periodičnega tiska.

Deželna vlada se je pri pripravi zakonskega osnutka odločila tudi za okrepitev deželnega observatorija za trgovino, ki je bil ustanovljen za monitoring trgovskih obratov z več kot 15 tisoč kvadratnih metrov prodajne površine in za nadzorovanje gibanja trga dela v trgovini. Po zagotovitvi večinske koalicije zakon zagotavlja tudi podporo za trgovska podjetja z odpravo prepovedi seštevanja deželnih spodbujevalnikov in predvidenih davčnih kreditov, medtem ko opozicija opozarja na pomanjkanje načrta za konkretno podporo male trgovine pri generacijski zamenjavi, modernizaciji in rekvalifikaciji zgodovinskih središč.

PRISTANIŠČA - Rast prometa v Trstu

Nafta in kontejnerji protagonisti pretovora

TRST - V prvih devetih mesecih letošnjega leta se je pretovor v tržaškem pristanišču povečal za 3,5 odstotka glede na enako lansko obdobje. Po podatkih Pristaniške oblasti je bilo pretovorjeno 34.904.942 ton blaga, s septembrom pa se je potrdil letni trend rasti, ki se je pokazal že avgusta.

Največjo rast pretovora so v devetmesečju zabeležili na področju tekočih razsutih tovorov (v prvi vrsti surove nafte), na kontejnerskem terminalu in pri različnem blagu v paletah. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je bilo pretovorjeno za 1,1 milijona ton več nafte, kar pomeni 4,6-odstotno rast. Pretovor raznega blaga v paletah, ki sicer še vedno čuti posledice nepredvidenega izpada trajektnega prometa tovornjakov, se je povečal za 2,6 odstotka oziroma za 200 tisoč ton. Edina negativna nota prihaja iz sektorja trdih razsutih tovorov, ki jih je bilo v primerjavi z lanskim prvim devetmesečjem za 11,9 odstotka manj.

Nadaljuje se tudi rast pretovora

kontejnerjev. Tudi septembra je bil krepko presežen obseg pretovora iz enakega lanskega meseca, saj je bilo pretovorjeno 25.426 kontejnerskih enot (TEU), kar je za 10 odstotkov več od lanskih 22.967 TEU. V prvih devetih mesecih je bilo pretovorjeno 253.865 TEU, kar je za več kot 30 odstotkov večja količina od lanskih 194.872 TEU. (Kot informacijo naj ob tem dodamo, da so v koprskem pristanišču po podatkih Luke Koper v enakem obdobju pretovorili 261.086 kontejnerskih enot, kar je 16 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju.)

Do septembra so v tržaškem pristanišču zabeležili tudi znatno povečanje števila potnikov, saj se je izkrcalo ali vkrcalo 125.248 oseb, kar je za 42 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, ko je bilo potnikov 88.336. Samo potnikov ladij na križarjenju je bilo 67 tisoč, v enakem lanskem obdobju pa so jih našteali 37 tisoč, kar pomeni, da jih je bilo letos za 81 odstotkov več.

TRANSPORT - Predsednik letališča Dipiazza

Dosežen dogovor za let Ronke-Malpensa

TRST - Kot je včeraj povedal tržaški župan in predsednik letališke družbe v Ronkah Roberto Dipiazza, je bil dosežen sporazum za obnovo letalske povezave Ronk z milanskim letališčem Malpensa. Po Dipiazzovih besedah bo polet operativen že čez nekaj dni, pri tem pa ni hotel izdati, kateri letalski prevoznik ga bo opravljal. Zagotovil pa je, da je dogovor že podpisan. Glede povezave Ronk z letališčem Linate, za katero si naša dežela že dolgo prizadeva in ki se tudi Dipiazzu zdi »veliko bolj pomembna«, pa je tržaški župan zagotovil, da bo prišlo do »pomembnih odgovorov že čez nekaj ur«. Kot se je izvedelo, se je Dipiaz za v preteklih dneh o tem pogovarjal s predsednikom vlade Berlusconiem.

Prihodnje poletje avtovlak med Trstom in Nemčijo

TRST - Od prihodnjega poletja naj bi nemške železnice Deutsche Bahn vzpostavile direktno potniško povezavo med Trstom in Berlinom, Düsseldorfom, Frankfurtom in Hamburgom. Vlaki naj bi bili opremljeni za prevoz avtomobilov, taki vlaki, imenovani Autozug, pa sicer že delujejo v Italiji, kjer jih je Deutsche Bahn vzpostavil z Alessandrio, Bocnom in Verono. Novica je objavljena na spletni strani nemških železnic, kjer tudi piše, da bo nova povezava s Trstom olajšala potovanje nemških turistov na dopust v Slovenijo in Hrvaško.

Okusi Krasa v ponedeljek na Vrhu

TRST - Prihodnji teden se bodo Okusi Krasa preselili na Vrh, kjer bosta Lokanda Devetak in Gasthaus Pretzhof iz kraja Pfitsch v ponedeljek pripravili kraško-južnotirolsko večerjo. Poleg tirolskih vin bodo domačo kuhinjo spremljali Boris Pernarčič (vino), Sidonija Radetič (sir) in vinarja Sandi Škerk in Edi Kante.

BEGUNJE

Skimar bo odpustil 180 delavcev

BEGUNJE - Begunjski Skimar, ki je zaradi upada smučarskega in navtičnega trga zašel v hudo krizo, bo v sanaciji odpustil 180 od skupaj 800 zaposlenih v Elanu in Elanu Marine. Seznami viškov bodo pripravljeni prihodnji teden, prve odločbe pa bodo izdane decembra ali januarja. Predstavniki delavcev so nad številko, s katero so bili seznanjeni včeraj, šokirani.

Čeprav je predsednik uprave Skimarja še v tork novinarjem dejal, da bo število okoli 100, pa je včeraj pojasnil, da bo v navtičnem delu Elanu Marine delo izgubilo 100 ljudi, v Elanovem smučarskem delu pa 80 ljudi.

Del zmanjšanja bodo uspeli uresničiti s predčasno upokojitvijo in s tem da ne bodo podaljšali pogodb zaposlenim za določen čas. Vendar pa je obseg viškov tako visok, da bodo morali odpustiti tudi redno zaposlene.

EVRO

1,2770 \$ +1,95

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 29. oktobra 2008

valute	evro (povprečni tečaj) 29.10.	28.10.
ameriški dolar	1,2770	1,2526
japonski jen	124,00	119,42
kitajski juan	8,7436	8,5665
ruski rubel	34,5345	34,1862
danska krona	7,4504	7,4549
britanski funt	0,79580	0,79790
švedska krona	9,9045	9,9473
norveška krona	8,5540	8,5500
češka krona	23,880	24,340
švicarski frank	1,4695	1,4520
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	256,05	262,00
poljski zlot	3,5936	3,7003
kanadski dolar	1,6075	1,6133
avstralski dolar	1,9672	2,0037
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6530	3,7250
slovaška krona	30,476	30,479
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7095	0,7096
braziljski real	2,7782	2,7570
islandska krona	305,00	305,00
turška lira	1,9392	1,9571
hrvaška kuna	7,1788	7,2006

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 29. oktobra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	3,1175	3,42	3,4275	3,42125
LIBOR (EUR)	4,475	4,8275	4,90063	4,95875
LIBOR (CHF)	2,00	2,80667	2,935	3,12833
EURIBOR (EUR)	4,504	4,827	4,894	4,95

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

18.727,40 € +285,14

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 29. oktobra 2008

vrstnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	17,21	+1,95
INTEREUROPA	13,75	-1,15
KRKA	63,93	+2,14
LUKA KOPER	35,20	+3,07
MERCATOR	186,47	+3,68
PETROL	364,55	+4,30
TELEKOM SLOVENIJE	179,95	+1,95

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
AERODROM LJUBLJANA	45,05	-0,40
DELO PRODAJA		
ETOL	169,80	-1,85
ISKRA AVTOELEKTRIKA		
ISTRABENZ	47,40	+6,88
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	13,57	+0,30
MILINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	50,59	-1,81
POZAVAROVALNICA SAVA	16,29	-0,43
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	246,03	+1,87
TERME ČATEŽ	260,10	+0,04
ŽITO	139,80	-6,80
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	24,31	+0,54

MILANSKI BORZNI TRG 29. oktobra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,368	+5,07
ALLEANZA	4,95	+6,50
ATLANTIA	14,710	+1,38
BANCO POPOLARE	8,782	+10,31
BCA MPS	1,411	+8,29
BCA POP MILANO	4,163	+3,51
EDISON	1,124	+5,44
ENEL	5,293	+7,23
ENI	17,91	+17,01
FIAT	5,659	+6,51
FINMECCANICA	9,467	+7,27
GENERALI	19,17	+5,50
IFIL	2,003	+14,46
INTESA SAN PAOLO	2,55	+17,51
LOTTOMATICA	16,728	+1,08
LUXOTTICA	14,94	+4,65
MEDIASET	4,023	+4,77
MEDIOBANCA	8,629	+1,40
PARMALAT	1,334	+4,14
PIRELLI e C	0,2787	+3,03
PRYSMAN	9,19	+1,00
SAIPEM	15,432	+16,71
SNAM RETE GAS	4,050	-0,69
STMICROELECTRONICS	6,474	+4,45
TELECOM ITALIA	0,871	+5,97
TENARIS	7,497	+16,38
TERNA	2,498	+3,39
TISCALI	0,6497	+4,98
UBI BANCA	12,04	+11,31
UNICREDIT	1,707	+11,21

SOD NAFTE

(159 litrov)

68,26 \$ +5,58

IZBRANI BORZNI INDEKSI 29. oktobra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.983,10	+1,89
SBITOP, Ljubljana	1.132,09	+2,17
PIX, Ljubljana	-	-
BIO, Ljubljana	-	-

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.161,61	+0,41
BIRS, Banjaluka	1.205,90	+0,03
FIRS, Banjaluka	2.269,49	-1,81
Belex 15, Beograd	686,44	-0,35
SRX, Beograd	337,85	-0,03
BIFX, Sarajevo	2.708,60	-1,30
NEX 20, Podgorica	11.336,85	-1,64
MBI 10, Skopje	3.045,70	+1,89

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.990,96	-0,82
Nasdaq 100	1.657,21	+0,47
S&P 500, New York	930,09	-1,11
MSCI World, New York	892,187	+6,97
DAX 30, Frankfurt	4.808,69	-0,31
FTSE 100, London	4.242,54	+0,05
CAC 40, Pariz	3.402,57	+9,23
ATX, Dunaj	1.821,49	+5,009
PX, Praga	791,9	+13,16
EUROSTOXX 50	2.515,24	+5,61
Nikkei, Tokio	8.211,90	+7,74
STI, Singapur	1.671,20	+0,282
Hang Seng, Hongkong	12.593,56	-0,021
Composite, Šanghaj	1.719,81	+2,935
Sensex, Mubaj	9.044,51	+0,40

ŠOLSTVO - Senat je včeraj s 162 glasovi za in 134 proti ter s 3 vzdržanimi dokočno potrdil sporni vladni ukrep

Odlok Gelmini je postal zakon

Opozicija (razen UDC) za referendum

Po vsej državi poulični protesti - V Rimu pripadniki desnice napadli demonstrante: 4 ranjeni in 2 aretirana

RIM - Senat je včeraj potrdil sporni odlok šolske ministric Mariestelle Gelmini, zaradi katerega že skoraj mesec dni potekajo protesti po vsej državi. Ukrep, ki bo zmanjšal število zaposlenih v šolah in predvidena proračunska sredstva za šole, je s potrditvijo v senatu postal zakon. Za odlok Gelmini je glasovalo 162 senatorjev, 134 jih je bilo proti, trije pa so se glasovanja vzdržali.

Gelminijeva je po sprejetju predloga zakona poudarila, da se italijanska šola sedaj spreminja. »Vračamo se v šolo resnosti, meritokracije in vzgoje,« je dejala in dodala, da ukrepe, katerim protestniki najbolj nasprotujejo (uvredba državljanke vzgoje in ocene vedenja v osnovnih šolah, omejitev porabe sredstev za učbenike in zmanjšanje proračunskega denarja, predvidenega za vzgojnoizobraževalne ustanove), podpira velik del Italijanov. Ministrica za šolstvo, visoko šolstvo in raziskovanje je še napovedala, da bo v tednu dni predstavila načrt za spremembe v delovanju univerz.

Po potrditvi spornega odloka so ulice Rima in drugih italijanskih mest preplavili študentje, tako protestniki kot podporniki desne sredine. Med njimi je predvsem v Rimu izbruhnilo nasilje. Zaradi strahu pred vandalizmom so lastniki barov in trgovin na zgodovinskem rimskem Trgu Navona zaprli lokale. Strah je bil upravičen, saj so se študentje začeli obmetavati z barskimi mizami in stoli, nekateri pa so v množičnem pretepu uporabili tudi palice. Štirje so ob tem utrpeli lažje poškodbe, ki so jih oskrbeli v eni od rimskih bolnišnic. Policija je aretirala dva udeležence, senator Demokratske stranke Vincenzo Vita pa je zahteval, naj vlada poroča o incidentih v parlamentu. Po njegovem so za nasilje odgovorni pripadniki desničarskega združenja Blocco studentesco, češ da so napadli študente, ki so mirno demonstrirali.

Kot rečeno, so protesti potekali tudi po drugih mestih. Večinoma je šlo za spontane povorke, v katerih so se zbrali srednješolci in univerzitetni študenti, da bi potrdili svoje nasprotovanje vladnim ukrepom. Ponekod je prišlo do incidentov, tako npr. v Milanu, kjer sta bila v spopadu s policijo ranjena dva protestnika.

Opozicijski senatorji so takoj po potrditvi zakona začeli govoriti o referendumu. Načelnica senatorjev Demokratske stranke Anna Finocchiaro je dejala, da je referendum dobra ideja za odziv na ravnanje vlade pod vodstvom Silvia Berlusconi, »ki si maši ušesa in usta«. Vlada bi morala po njenih besedah pri temah, kot je šolstvo, izoblikovati predloge, ne pa da izvaja diktat. Finocchiarova je še napovedala, da se italijanskim družinam obetajo »težki časi«.

Za razpis referenduma proti odloku Gelmini se je naposled izrekel sam voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni, ki je opozoril, da v resnici ne bo šlo za referendum o šolski reformi, temveč za referendum o krčenju sredstev za šolstvo. Podobno stališče zagovarja Italija vrednot Antonia Di Pietra, medtem ko je tretja opozicijska sila v parlamentu, se pravi Demokratska sredinska unija (UDC) Pierferdinanda Casinija, sicer potrdila svojo negativno oceno o vladnem odloku, vendar je napovedala, da se ne bo pridružila pobudi za razpis referenduma.

»Gre za smešno pobudo,« se je kmalu odzval podpredsednik senatorjev Ljudstva svobode Gaetano Quagliariello. Obrambni minister Ignazio La Russa je sarkastično pripomnil, da bo mogoče tudi sam podpisal za razpis referenduma, češ da se bo 70 odstotkov Italijanov na njem izreklo za potrditev odloka Gelmini. Oglasil pa se je tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi. Izrazil je zadovoljstvo, da je senat dokončno potrdil vladni odlok, in obžaloval, da se je toliko ljudi, zlasti mladih, pustilo vleči za nos od goljufive levice, ki širi lažne informacije o vladnih ukrepih.

Pripadniki desničarskega združenja Blocco studentesco oboroženi s palicami na Trgu Navona v Rimu

RIM - Umor Giovanne Reggiani

Mailatu 29 let zapora

Njegov odvetnik bo vložil priziv - Župan Alemanno obžaluje, da se sodniki niso odločili za dosmrtno kazen

RIM - Romulus Nicolae Mailat je bil včeraj obsojen na 29 let zaporne kazni zaradi umora in spolnega nasilja nad Giovanno Reggiani. 25-letni romunski državljani je pred obsodbo prosil odpustanja. Še enkrat je zatrdil, da je Reggiani jevi samo ukradel torbo. »Kriv sem svojih dejanj, a je nisem ubil,« je dejal. Njegov odvetnik je pred razsodbo zahteval oprostitev, javni tožilec pa dosmrtno ječo.

Proti razsodbi prvostopenjskega porotnega sodišča bo Mailatov zastopnik vložil priziv. Odvetnik Piero Piccini je zatrdil, da »sodniki niso bili povsem prepričani, da je mladenič kriv, saj bi mu drugače gotovo dodelili dosmrtno kazen«. Tommaso Pietrocario, zastopnik Reggianijevega moža, admirala Giovannija Gumiera, je izjavil samo, da so ugotovili resnico. Razsodba pa je razočarala rimskega župana Giannija Alemanna. Spraševal se je, kako je mogoče, da niso dosodili dosmrtno ječe človeku, ki so ga spoznali za krivega tako hudega dejanja.

Do umora je prišlo 30. oktobra 2007 pred železniško postajo Tor di Quinto, v rimskem predmestju. 47-letno žrtev, ki je umrla po 48 urah agonije, so našli v nekem jarku. Alarm je sprožila Mailatova teta, ki je zagledala nečaka, medtem ko je ta na ramenih prenašal žensko. Med procesom so bila ključnega pomena tudi pričevanja Mailatovega tasta in še enega očividca iz revnega predmestnega nomadskega naselja.

Obsojeni Romulus Nicolae Mailat zapušča sodno dvorano

ANSA

ITALIJA-LIBIJA - Rezultat DNK testov

Prebivalci Tremitov niso libijski potomci

RIM - Testi DNK na 30 prebivalcih Tremitskega otočja pred obalami Apulije v Jadranskem morju so pokazali, da otočani niso potomci libijskih izgnancev, ki so jih na otoke pregnali pred približno sto leti. Analiza je bila opravljena zaradi spora med Italijo in libijskim voditeljem Moamerjem Gadafijem o dogodkih pred skoraj sto leti, ko je Italija kot kolonialna sila leta 1911 in 1912 približno 1300 Libijcev pregnala iz obale Apulije. Izgnanci so bili v zelo slabem zdravstvenem stanju, 400 jih je celo umrlo zaradi tifusa, ki se je množično širil več mesecev. Kasneje so se začele širiti govorice, da so imeli izgnanci na otokih ljubezenska razmerja z domačinkami.

Kot je pojasnil župan Tremitskega otočja Giuseppe Calabrese, so testi DNK ovrgli namigovanja, da so prebivalci občine, ki jo vodi, potomci libijskih izgnancev. Analiza je bila po njegovih besedah »človekoljubna gesta«. Sporazum o koncu spora med Libijo in Italijo je bil, kot je dejal Calabrese, 30. av-

MOAMER GADAFI

gusta letos podpisan zahvaljujoč dobri volji italijanske strani.

Calabrese in Gadafi sta se do sedaj sestala trikrat. Italijani pa so oktobra leta 2006 odkrili spomenik libijskim izgnancem.

Tremitsko otočje je skupina petih otokov v Jadranskem morju, ki spada pod deželo Apulijo. Otočje leži severno od polotoka Gargano. Površina vseh otokov skupaj meri 3,13 kvadratnih kilometrov. Na otokih stalno živi okoli 420 prebivalcev.

INTERNET

Na Facebooku skupina »Ubijmo Berlusconi«

RIM - Na najbolj priljubljeni spletni socialni mreži na svetu Facebook je bila pred približno dvema tednoma ustanovljena skupina "Ubijmo Berlusconi". Ta torek do 20. ure je bilo vanjo vpisanih že več kot 3800 uporabnikov Facebooka.

Ustanovitelji skupine, deklarativno naperjene proti predsedniku vlade Silviu Berlusconi, naj bi bili študentje, ki k vpisu v skupino pozivajo tiste uporabnike Facebooka, ki menijo, da je Berlusconi »največja tragedija po Mussoliniju (ali morda hujša)« in »mafijjski prijatelj duhovnikov«.

Število članov skupine, ki se na sicer na Facebooku običajno predstavljajo s pravim imenom in priimkom, z drugimi osebnimi podatki in fotografijo, se - še posebej po tem, ko je novico o obstoju skupine v torek objavila večina večjih italijanskih medijev - strmo povečuje.

Stran proti Berlusconi vsebuje med drugim fotografijo, na kateri je premier krvav in brez nekaj zob, v rokah pa drži robček. Fotografija je opremljena z napisom "Imam sanje" (I have a dream)

Berlusconi: Nov volilni zakon le ob široki podpori

RIM - »Reformo volilnega sistema za prihodnje evropske volitve bomo izvedli le ob široki podpori v parlamentu.« To je povedal včeraj ministrski predsednik Silvio Berlusconi, ki je po nedavnih izjavah očitno spremenil mnenje. Jasno je, da je projekt o novem volilnem sistemu zaradi njegovega pomena potreben čim širše podpore parlamentarnih sil, je povedal premier in izrazil upanje, da bodo parlamentarci še naprej iskali skupni jezik. Prav tako jasno je, da bo v nasprotnem primeru na evropskih volitvah veljal obstoječi volilni zakon, je še poudaril Berlusconi.

Trinajsta plača neobdavčena?

RIM - Obstaja možnost, da bo trinajsta plača v prihodnosti neobdavčena, vendar je ta možnost zaenkrat zelo oddaljena. To je v bistvu vsebina izjav premiera Silvia Berlusconi o predlogu tajnika Demokratske stranke Walterja Veltronija. Ministrski predsednik, ki je imel včeraj daljši govor na skupščini zveze Confindustria, je namreč sprva izrazil pripravljenost proučiti to možnost, kasneje pa je »zaradi pomanjkanja finančnih sredstev« pripomnil, da »bomo videli«. Berlusconi je govoril tudi o težavah, s katerimi se soočajo italijanske banke po mednarodnem finančnem potresu. S tem v zvezi je povedal, da jim namerava italijanska vlada pomagati, a izključno v primeru, ko bodo za to izrecno zaprosili posamezni bančni zavodi. Rim je skratka pripravljen pomagati, in to brez vsakega vsiljevanja in brez »kaznivih pogojev« za managerje oz. delničarje, je še povedal Berlusconi.

Enoletni otrok umrl, ker je zaužil mamilo staršev

VITERBO - Enoletni otrok je v bližini Viterba umrl, potem ko je zaužil mamilo staršev, morda metadon. Lokalni karabinjerji so zaradi tega aretirali 35-letnega očeta in 25-letno mater, ki sta oba zasvojenca z mamili in sta hranila doma številne odmerke hašiša, razne stekleničke metadona in sta celo gojila konopljo. Otroka je ponoči obšla slabost. Ko sta se tega zavedala, sta ga starša odpeljala v bolnišnico v kraju Ronciglione. Toda otrok je bil ob prihodu v bolnišnico že mrtev.

ŠOLA IN UNIVERZA - Včeraj novo zborovanje tržaške univerze proti vladnim ukrepom

Štiri tisoč zborovalcev za umik »zakona Tremonti«

Sen. Spetič predaval na liceju Prešeren - Višješolci pri vodstvu Pokrajine Trst

Študentje, docenti in drugi uslužbenci Univerze v Trstu zahtevajo, da italijanska vlada umakne zakon št. 133, ki predvideva tudi krepko krčenje sredstev za univerzo in raziskovanje, pri čemer zagovarjajo tudi oster protest. To izhaja iz dokumenta sindikalnih organizacij in enotnega sindikalnega predstavništva, ki so ga izglasovali na včerajšnjem splošnem zborovanju, ki se ga je po podatkih univerze udeležilo kar štiri tisoč ljudi med študenti, docenti, upravnim osebjem in drugimi občani.

Po prepričanju sindikatov t.i. »zakon Tremonti« polaga temelje za razgradnjo ustavnih funkcij univerz, posledice pa bodo poslabšanje izobraževalne ponudbe in storitev, krčenje tehnično-upravnega osebja, lektorjev, mladih raziskovalcev in docentov, šibitev raziskovanja ter naraščanje težav pri delovanju univerz zaradi zmanjšanja finančnih dotacij.

Čeprav se čuti potreba po pravi reformi univerze, je treba nadaljevati s protestom, menijo sindikati, ki bodo že ob priložnosti bližnjega slovesnega odprtja akademskega leta, ki bo 5. novembra ob prisotnosti predsednika ustavnega sodišča Franca Bileja, priredili demonstracijo. Prav tako predlagajo ustanovitev koordinacijske skupine tržaških visokošolskih realnosti, rektorje univerz v Furlaniji-Juljski krajini pa vabijo, naj ostale kolege na drugih italijanskih univerzah pozovejo k protestnemu odstopu.

Udeleženci zborovanja so se po zaključku slednjega podali na ulice v povorke, predstavniki univerze pa so se lotili tudi drugih oblik protesta, kot so npr. predavanja na prostem, ki potekajo v teh dneh po tržaških ulicah in trgih.

Dijaki na Pokrajini

Po enotedenski zasedbi se je v ponedeljek pouk obnovil na skoraj vseh tržaških višjih srednjih šolah. To velja tudi za slovenske šole, ki pa ob pouku gostijo tudi nekatere predavatelje. Tako je včeraj dopoldne v telovadnici Liceja Franceta Prešerna bivši senator Stojan Spetič dijakom spregovoril o vladni politiki s posebnim ozirom na položaj naše manjšine. Slednji je Berlusconijska vlada dobesedno napovedala vojno, proti kateri se bo treba boriti s političnimi in odločnimi dejanji ter z mobilizacijo vseh Slovencev v Italiji, pri čemer pride v poštev tudi manifestacija v Bruslju, potrebujemo pa tudi podporo Slovenije.

Popoldne pa so predstavništvo višješolcev sprejele predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, podpredsednik Walter Godina in odbornica za šolstvo Adele Pino. Slednjim so dijaki izročili dokument, v katerem utemeljujejo nasprotovanje ukrepom na področju šolstva. S kritikami dijakov se po besedah Basse Poropat Pokrajina v glavnem strinja, saj krčenje sredstev utegne znižati kakovost šolskih storitev in prizadeti ne samo šolo in univerzo, ampak tudi družine. Pokrajina bo ministrici Gelminijevi posredovala dokument dijakov, kateremu bo priložila pismo s podatki o položaju v pokrajini Trst v luči reforme z vabilom vladi, naj ponovno premisli. Bassa Poropatovala bo predsednikom ostalih pokrajin v Furlaniji-Juljski krajini tudi predlagala srečanje z deželnim odbornikom za šolstvo Robertom Molinarom.

Danes na Velikem trgu

Dejavnost tržaških šol bo danes ohromila splošna stavka proti »odloku Gelmini«, ki so jo sklicali sindikati Flc Cgil, Cisl Scuola, Uil Scuola, Snals in Gilda in h kateri je na našem območju pristopil tudi Sindikat slovenske šole. Veliko tržaških šolnikov, tudi slovenskih, se bo danes tudi udeležilo velike manifestacije v Rimu. Sočasno s slednjo bo na Velikem trgu pred prefekture med 9. in 11. potekala tudi sindikalna demonstracija.

Študentje, docenti in ostali uslužbenci univerze so se ponovno zbrali na množičnem zborovanju (zgoraj), na sedežu Pokrajine pa so se mudili predstavniki dijakov višjih srednjih šol (desno)

KROMA

BURLO - Spodbujanje mladih znanstvenikov

Nagrada za projekt genotipizacije povzročitelja različnih oblik bolezni

Znanstveno raziskovalno delo je za pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo še kako pomembno in tega se zavedajo tudi različne fundacije in združenja, ki tako ali drugače promovirajo in spodbujajo trud in prizadevnost mladih znanstvenikov. Predstavniki Združenja AIRH (Associazione Italiana Ricerca, Prevenzione e Cura Handicap) in Fundacije Kathleen Foreman Casali so na včerajšnjem srečanju z novinarji izročili denarno nagrado v višini devet tisoč evrov mladi znanstvenici Marii Santa Rocca, ki trenutno dela specializacijo v citogenetičnem laboratoriju bolnišnice Burlo. S tem denarjem bo znanstvenica nadaljevala izvajanje ambiciozno zastavljenega projekta, ki predvideva genotipizacijo povzročitelja različnih oblik bolezni, med njimi tudi mentalne zaostalosti.

Podrobnosti raziskave so včeraj predstavili znanstveni direktor Burla dr. Giorgio Tamburlini, direktor laboratorija za medicinsko genetiko prof. Paolo Gasparini in prejemnica nagrade dr.

Predstavniki bolnišnice Burlo

KROMA

Maria Santa Rocca. Dr. Tamburlini se je zahvalil tistim, ki s tovrstnimi nagradami spodbujajo znanstveno delo, prof. Gasparini pa je z velikim zadovoljstvom dejal, da v njegovem laboratoriju uporabljajo vrsto novih tehnologij, ki omogočajo natančno diagnostiko genetskih bolezni, ki so posledica sprememb

v številu ali sestavi kromosomov, s starimi metodami pa do tako precizne diagnostike ne bi bilo mogoče priti. O raziskovalnem projektu je nato spregovorila mlada raziskovalka, ki je pojasnila za kaj sploh gre pri dotičnem projektu, kjer se uporablja inovativna tehnologija SNP array. Ta namreč predvideva uporabo zelo močne tehnike pri genotipizaciji, v okviru katere se analizira celotni genom človeka, z inovativno tehnologijo pa se dajo ugotoviti tudi tiste kromosomske napake, ki sicer z navadnimi citogenetskimi raziskavami ne bi prišle do izraza. V nadaljevanju je Maria Santa Rocca še razložila, da bodo vzorce krvi za raziskave jemali pri otrocih, ki se trenutno nahajajo na oddelku za nevropsihiatrijo in medicinsko genetiko tržaške pediatrične bolnišnice, v raziskavo pa bodo vključili tri skupine pacientov: tiste, ki imajo pozitivno diagnozo zaradi znanih kromosomskih anomalij, razne sindromske primere, a brez specifične diagnostike, ter duševno zaostale paciente, ki nimajo ni-

Mladi za mlade: dva predstavnika v pokrajinskem SSK

Mladinska skupina Mladi za Mlade je na pokrajinskem kongresu stranke Slovenske Skupnosti izvolila šest svojih predstavnikov v tržaški pokrajinski svet in šest delegatov za deželni kongres stranke, ki bo 7. in 8. novembra. Na včerajšnjem prvem zasedanju novega pokrajinskega sveta stranke so bile na dnevnem redu volitve za pokrajinskega predsednika in podpredsednika, tajnika, podtajnika in člane izvršnega odbora. Mladi za mlade so se s svojimi šestimi predstavniki odlično izkazali na sceni in dosegli izvolitev dveh predstavnikov v izvršni odbor, to je v tajništvo stranke, ki je najvišji organ na pokrajinski ravni in šteje deset imen. To sta predsednik in blagajničarka mladinske skupine Tomaž Špacapan oz. Tanja Peric. Oba predstavnika sta bila kandidata na listah SSK na spomladanskih deželnih volitvah.

Z videokamero zasačili priletnega miljskega vandala

Miljski policisti so dalj časa preiskovali vrsto vandalskih dejanj, do katerih je prišlo v miljski četrti Fonderia. Neznanec je v zadnjih mesecih poškodoval več pravilno parkiranih vozil. Namestili so nadzorno videokamero, ki je posnela moškega, ko je s ključem poškodoval karoserijo avtomobila. Presenečeni policisti so ugotovili, da je vandal upokojenec, ki stanuje v bližini. Ovadili so ga na prostosti.

Aretacija na avtocestnem bencinskem servisu

V torek zvečer je prometna policija iz Gorice prišla osumljenca, ki se je hotel izogniti priporu. Ustavili so ga pri avtocestnem bencinskem servisu pri Devinu, ga aretirali in odpeljali v tržaški zapor. Italijanskega državljana G. G. je doletel nalog za pripor, ki ga je izdal sodnik za predhodne preiskave iz Neaplja. Ukrep, ki je zadeval tudi drugih 17 ljudi, sodi v okvir večje preiskave v zvezi s prikrivanjem ukradenih vozil. Goriški policisti so aretirancu, ki je vozil avto s poljsko registracijo, zasegli tudi lažno vozniško dovoljenje.

kakršnih sindromskih karakteristik in so negativni tako na citogenetske kot molekularne teste. Pomembna novost tehnologije SNP array je tudi ta, da bo rezultate testiranja krvi treba veliko manj čakati kakor je to v praksi pri sedanjih testih, tehnika SNP array pa bo znanstvenikom omogočila razpoznavo veliko širše palete motenj, kakor jih je bilo mogoče pri pacientih ugotoviti zdaj, bo pa tudi hitrejša in točnejša, saj tehnika, kakor je včeraj izpostavil prof. Gasparini, temelji na mikročipu, ki omogoča pregled od 370 tisoč do enega milijona pikic v enem človeškem genomu.

Znanstvenikom in tudi dobrotnikom, ki gmotno podpirajo znanstvene raziskave, je bilo včeraj skupno, da je treba podpirati in promovirati znanost, saj bodo zdravniki v prihodnosti le na podlagi izsledkov raziskav simptome bolezni lahko zmanjševali z zdravlili in s tem pacientom omogočili pridobiti določene sposobnosti, za katere se trenutno domneva, da so trajno izgubljene. (sč)

NARODNI DOM - Mednarodni znanstveni posvet ob 100-letnici Glasbene matice

Prikaz glasbene, likovne in besedne umetnosti ob meji

Na posvetu so sodelovali docenti iz Trsta, Vidma, Kopra, Ljubljane, Palermo in Zagreba

Mednarodni znanstveni posvet namesto priložnostne proslave. Tako je Glasbena matica uvedla jubilejno sezono stoletnice delovanja: s trajnim prispevkom k razsvetljenemu preučevanju zgodovine in umetnosti v obmejnem prostoru ter dodatno simbolično vrednostjo emblematične izbire Narodnega doma, kjer se je pričela zgodovina ustanove. Posvet z naslovom »Umetnostni izraz ob narodnem vprašanju« je nadaljeval projekt, ki se je na prejšnjem mednarodnem simpoziju pričel z analizo tržaške kulturno-zgodovinske stvarnosti v dvajsetih in tridesetih letih preteklega stoletja, tokrat pa se je poglobil v glasbeno, likovno in besedno umetnost ob slovensko italijanski meji v drugi polovici 19. stoletja.

»Trst nima kulturnih tradicij,« je izzivalno pisal Scipio Slataper v člankih zbirke Tržaška pisma. Trst je prav gotovo mesto, ki se je moralo soočiti z labilnim konceptom identitete, in primerjalna osnova posveta s slovenskimi, italijanskimi in hrvaškimi raziskovalci je dala dragocen doprinos k osvetlitvi večkrat površno in pristransko obravnavanih poglavij mestne zgodovine. Na posvetu so sodelovali docenti z univerz v Trstu, Vidmu, Kopru, Ljubljani, Palermu in Zagrebu.

V prvem delu posveta, ki je bil posvečen literarni pripovedi, je **Tatjana Rojc** osvetlila temo literarnega snovanja v povezavi z vprašanjem jezika in osmišljanjem narodne biti v slovenski književnosti, s poudarjanjem tržaškega »laboratorija slovenske kozmopolitskosti« in njegovih angažiranih predstavnic kot sta bili na primer Nadliškova in Kvedrova. Italijanski zorni kot je predstavljala **Cristina Benussi**, ki se je zaustavila pri vplivu civilnih verzov Carduccija in D'Annunzia na tržaško kulturo in pri različnih ravneh politične angažiranosti tržaških pisateljev, od bolj nevtralnega položaja Itala Sveva do Slataperjeve zavesti, da je večkulturnost lahko prednost. Obširni zgodovinski del se je pričel s posegom o pomembni vlogi dejavne češke skupnosti v Trstu in o večkrat konfliktnem soočanju različnih slovanskih identitet znotraj mestnega tkiva, kar je v svojem zanimivem raziskovalnem delu zaobjel **Borut Klabjan**. Družbeni in narodni vzpon Slovencev na Tržaškem v neenakomernih razmerah z družbenim ustrojem italijanskega naroda in pa začetek njihove organizirane dejavnosti, katere je bil ravno Narodni dom najznamenitejši simbol, pa je bila snov predavanja **Alekseja Kalca**. Italijanski pogled na obdobje na prelomu 19. in 20. stoletja se je osredotočil na pojav iredentizma, ki ga je **Tullia Catalan** analizirala predvsem

Tatjana Rojc (levo) in Nataša Paulin na celodnevnem znanstvenem posvetu GM v Narodnem domu

KROMA

v odnosu do povezav z italijanskim prostozidarstvom. Oris zanemarjenega področja mestne zgodovine, ki je še »talec nacionalističnega zgodovinarstva« je zaobjel postopno bolj ekstremistično usmerjene faze do predvojnih izjav, da so Slovenci na Krasu »primitivno in neizobraženo plemo, ki ni doživelo civilnega razvoja«. O protižidovski in protigermanski naravnosti slovenskih krogov in predvsem časnika Edinost je spregovoril **Salvator Žitko**, ki je upošteval tudi povezave z naprednim francoskim novinarstvom in njegovim vplivom na druge evropske države.

Povezave med politiko in umetnostjo pa so odprle poglavje umetnostne zgodovine s predavanjem **Donate Levi**, ki je poudarila ideološko valenco likovne umetnosti in arhitekture za posredovanje narodnostnih sporočil (Narodni dom je bil s svojo čisto, bistveno zunanjo podobo, eden od teh primerov). **Milček Komelj** z Univerze v Ljubljani pa je podal zgodovinski pregled slovenske likovne umetnosti v drugi polovici 19. stoletja z osvetlitvijo slovanskih oznak in doživljanja umetnosti z domovinskega stališča z zavestjo enovitosti slovenske kulture.

Gost z zagrebske univerze **Stanislav**

Tuksar je uvedel zadnji sklop, ki je bil namenjen glasbeni zgodovini. Njegov poseg je predložil odnose med glasbo in ideologijo ilirizma ali romantičnega gibanja za narodni prerod, ki je postavljalo v stik med seboj oddaljena področja opere in folklornega izraza za doseganje narodne kulturne enotnosti. Drugačnost tržaške, heterogene družbe je bila izhodišče razmišljanja **Aleksandra Rojca** o kontradiktornosti ne-enotnega prostora znotraj tržaških meščanskih krogov in njihovih »avstrijskih« glasbenih navad. S svojim predavanjem je koordinator celotnega posveta uokviril ustanovitev Glasbene matice v prostoru, ki je bil s svojimi ustvarjalci (med temi Vasilij Mirk in Marij Kogoj) bistvenega pomena za razvoj slovenske glasbe. O operah in opernih ustvarjalcih, ki so bili najbolj popularni v Trstu v drugi polovici 20. stoletja, je spregovoril kustos tržaškega gledališkega muzeja Schmidl **Stefano Bianchi**, ki je izpostavil priljubljenost Wagnerja in Verdija, a tudi delež krajevnih avtorjev, ki so nosili pečat večstranskih pogledov obmejnega človeka. Posvet je sklenilo predavanje **Ivana Cavallinija** s palermske univerze o podobi južnih Slovanov v italijanski operi, ki se je izražala pred-

vsem s poudarjanjem različnih običajev, kot tudi z uporabo eksotičnih in folklornih motivov.

Zaradi odsotnosti govornikov sta odpadla posega Jonatana Vinklerja o panslavizmu v slovanski glasbi in Roberta Calabretta o povezavi med delovanjem pihalnih orkestrov in nacionalizmom.

Odprtje posveta je bilo zaupano dr. Milošu Budinu, ki je zaradi delovnih obveznosti svojo prisotnost moral odpovedati; prof. Rojcu je zato poveril pismo, v katerem je poudaril odločilni pomen koncepta meje za utrjevanje medetničnega antagonizma, ki bi ga morala zdaj premestiti zavest o skupni odgovornosti v skupnem prostoru, kjer je odprta radovednost do sodržavljana in sosedu temelj nove evropske identitete. O nujnem, razsvetljenem soočanju dveh kultur, »ki si vsak dan zreta v oči«, je govorila tudi predsednica Glasbene matice **Nataša Paulin**, predsednik SSO-ja **Drago Štoka** pa je poudaril vsebinsko vrednost dogodka, a se je obenem dotaknil vprašanja sredstev za izvedbo nadaljnega jubilejnega programa ustanove, na katero bo žal vplivala splošna finančna kriza.

Rossana Paliaga

O znamenitem letu '68

Inštitut Gramsci v sodelovanju z oddelkom za zgodovino in zgodovino umetnosti tržaške univerze vabi danes ob 16. uri v konferenčno dvorano državne knjižnice (Trg Papa Giovanni XXIII) na srečanje o politično družbenih scenarijih leta 1968. Posegla bosta docenta Albero De Bernardi iz Bologne in Emmanuel Betta iz Rima.

Razstava Redyja Casarse

V tržaški galeriji Rettori Tribbio (Stari trg 6) so na ogled dela videmskega slikarja Redyja Casarse, predvsem oljne slike vse od leta 1960 do danes, ki ponazarjajo med drugim pomirjujoča zasnežena obzorja ali tople sredozemske pokrajine, utrinki iz Afrike ali tržnic. Razstava bo na ogled do 7. novembra, vsak dan od 10. do 12.30 in od 17. do 19.30, razen ob nedeljah in praznikih.

Krožek Acli odpira vrata

Danes bodo ob 18. uri spet odprli vrata krožka Acli v Ul. Muzio 5/1. Ob tej priložnosti bodo priredili večje praznovanje, v sklopu katerega bodo predstavili letno delovanje in nov odbor.

Predstavitve knjige L'uomo nell'ombra

V knjigarni Dedalus (Ul. D'Annunzio 27/d) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »L'uomo nell'ombra« Giuliane Iaschi. Gre za prikaz Trsta s svojimi svetlimi in temnimi platmi v obdobju petdesetih let, pod zavezniško upravo. Prisotna bo avtorica.

Narečna komedija

Drugo srečanje v 24. sezoni narečnega gledališča, ki jo prireja združenje gledaliških skupin L'Armonia, bo na sporedu že jutri. Gre za komedijo gledališke skupine I Zercanome »Amor senza tempo (...anche a setanta ani!), ki jo bodo uprizorili jutri ob 20.30 v gledališču Silvio Pellico (Ul. Ananiano).

Knjiga o Camillu Berneriju

V baru - knjigarni Knulp v Ul. Madonna del Mare bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo »Camillo Berneri, l'anarcosindacalismo, la guerra di classe« Gianfranca Carerija. Berneri je eden izmed pomembnejših Italijanov 20. stoletja; v Španiji se je bojeval proti generalu Francu, umrl pa je v Moskvi po naročilu ruske in italijanske komunistične partije. Prisoten bo avtor.

OB 1. NOVEMBRU - Spored sobotnih komemoracij in svečanosti

V spomin na vse naše padle

Vse občinske uprave se bodo poklonile svojim padlim - Vrsta podobnih pobud tudi po naših vaseh v priredbi domačih društev in strank

Nadaljujemo z objavonapovedi komemoracij in svečanosti na Tržaškem ob 1. novembru (prvi seznam smo objavili v večrajšnji številki dnevnika).

Občina Zgonik se bo poklonila spominu padlih v odporniškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove **jutri**: ob 12. uri prošeško pokopališče, 12.20 prošeška postaja, ob 18. uri Zgonik, 18.15 Repnič, 18.30 Briščiki, 18.45 Gabrovec, ob 19. uri Samatorca, 19.15 Salež, 19.30 Zgonik.

Občina Milje bo s komemoracijami začela **jutri** ob 14.30 na Trgu Marconi: proti obeležju Alme Vivode v Trstu, k spomeniku padlim pri Korošcih, na spominski obeležja E. Marianija in O. Buttora, Libera Maura, na spomenik padlim na Čamporah. **V soboto** bo sprevod ob 10. uri krenil s Trga Marconi proti občinski palači - polaganje vencev padlim v vojni in Luigiju Frausinu, nato k cerkvi Sv. Ivana - polaganje venca na obeležje padlim za domovino v vojni in na delu, k spomeniku padlim v osvobodilni vojni - polaganje venca, zbor Jadran bo zapel priložnostne pesmi. Sprevod bo nadaljeval

do pokopališča, kjer bodo ob 10.30 položili cvetje na grobove Eddija Walterja Cosine in gospoda Giuseppeja Leonardellija; na pokopališču padlih v osvojitveni vojni bo zbor Jadran pel žalostinke. Ob 10.45 bo v pokopališki kapeli sv. maša v spomin padlim.

Uprava Občine Devin Nabrežina bo **v soboto** položila vence pred spomenike padlim s sledečim urnikom: 8.30 županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medjavs, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.40 Vižovlje, 9.50 Cerovlje, 10.00 Mavhinje, 10.10 Prečnik, 10.20 Trnovca, 10.30 Praprot, 10.35 Šempolaj, 10.45 Križ, 11.00 Nabrežina.

Občina Repentabor obvešča, da bo v počastitev dneva mrtvih polagala vence na spomenike padlim borcem v NOB **v soboto** po sledečem razporedu: ob 14.30 pred spomenikom padlim borcem v NOB v Repnu; ob 14.40 pred spomenikom vsem žrtvam fašizma na Colu - sodeluje MoPZ Kraški dom; ob 14.50 na grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu.

PD Slovenec in župnijska skupnost iz Boršta in Zabrežca obveščata, da bo v

soboto ob 14. uri na vaškem pokopališču MePZ Slovenec Slavec zapel nekaj žalostink, nato pa bo šledil verski obred in blagoslovitev grobov.

VZPI-ANPI Domjo in KD Fran Venturini vabita na spominsko svečanost ob vaškem spomeniku **v soboto** ob 14. uri.

Kriška sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič Stojan vabi vse vaščane ter kulturne, športne, politične in socialne organizacije, da se **v soboto** udeležijo svečanosti v poklon žrtvam antifašizma. Ob polaganju vencev na vaška obeležja padlim bo MoPZ Vesna zapel pred spomenikom in na pokopališču. Povorka bo startala ob 11. uri izpred Ljudskega doma v Križu.

Kulturna društva Slovan-Padriče in Skala-Gropada vabita na počastitev padlih v NOB pred spomenikoma **v soboto** ob 9.15 v Gropadi in ob 9.30 na Padričah. Sodeluje MePZ Skala-Slovan.

SKD Igo Gruđen obvešča, da se bodo **v soboto** pevci MoPZ Igo Gruđen poklonili spominu pokojnih: zbirališče ob 14.30 pred spomenikom padlim na trgu v Nabrežini, sledil bo obisk pokopališč in

obeležij v okolici. Ob 14.40 na pokopališču v Nabrežini, ob 14.55 pokopališče v Šempolaju, ob 15.05 spomenik padlim v Šempolaju, ob 15.10 spomenik padlim v Praprotnu, ob 15.20 pokopališče v Samatorci, ob 15.30 spomenik padlim v Prečniku, ob 15.40 pokopališče v Mavhinjah, ob 16. uri pokopališče v Slivnem.

BOLJUNEC - Torkova razprava v Mladinskem domu

Izdelati skupno strategijo in uveljaviti vidno dvojezičnost

Datum uradnega odprtja hitre ceste še ni znan - Dogovarjanje ima prednost pred protestnimi nastopi

Vsi se strinjajo, da je potrebno uveljaviti vidno dvojezičnost, pa čeprav se zorni koti razlikujejo. Slovenci pa pogrešamo skupno strategijo, ki bi omogočala sistematično obravnavo problemov manjšine, od krčenja sredstev do neizvajanja vidne dvojezičnosti. Tudi to je izhajalo iz javne razprave, ki je bila v torek zvečer v Mladinskem domu v Boljuncu. Na večeru, ki sta ga priredila Mladinski dom in KD F. Prešeren, je bil govor o perečem problemu dvojezičnih smerokazov. Datum uradnega odprtja odseka hitre ceste Padriče-Katinara, okrog katerega se je vnela polemika o cestnih tablah, medtem še ni znan.

Spregovorili so dolinska županja Fulvia Premolin, deželna svetnika Igor Kocijancič (Mavrična levica) in Igor Gabrovec (SSK), bivši deželni svetnik Igor Dolenc (DS) in predstavnik družbeno-političnega društva Edinost Samo Pahor. Sledila je debata, v katero so se vključili domačini in predstavniki Koordinacijskega združenja kraških vasi. Povezoval je novinar Miro Oppelt. Očitna je bila naveličanost nad zavlačevanjem in izgovori, ki preprečujejo, da bi bila prisotnost Slovencev v Italiji zaznavna.

Fulvia Premolin je dejala, da je od družbe ANAS prejela določena zagotovila v zvezi s spoštovanjem krajevnih slovenskih toponimov. Nekateri prisotni so menili, da je sedanje dogovarjanje z oblastmi priložnost, da Slovenci zahtevajo dosledno uveljavljanje dvojezičnosti. Drugi se medtem ogrevajo za protestne akcije. »Slednje so koristne samo, če so izraz široke podpore. Drugače nam lahko škodujejo,« meni Igor Dolenc, ki pogreša koordinirano politiko v okviru manjšine. Včeraj se je sestel s pokrajinskim tajnikom DS Cosolinjem in mu poročal o problemu cestnih tabel. Igor Kocijancič prav tako meni, da je nujna dodelana strategija, na podlagi katere bi zastopali pravice manjšine na vseh področjih. Za Igorja Gabrovca pa je potreben sestanek, na katerem bi se pogovorili o minimalni ravni, pod katero se Slovenci v nobenem primeru ne morejo zadovoljiti. Samo Pahor pravi, da sam že 36 let opozarja na nespoštovanje predpisov, mednarodnih sporazumov in razzsodb ustavnega sodišča. Njegovi klici naj bi našli na gluha ušesa krovnih organizacij in politike.

Velik vozle je dekret o vidni dvojezičnosti, ki ga deželni predsednik Renzo Tondo ni podpisal, ker še ni prejel mnenj nekaterih županov. Dejstvo pa je, da so nekatere dvojezične table stale na naših cestah že v 80. letih, nazadovanje na nižjo raven pa se zdi nedopustno. Pred nedavnim je tržaški prefekt Balsamo predlagal takojšnjo postavitev dvojezičnih tabel vsaj za Trebče in Padriče. (af)

Z leve proti desni
Igor Dolenc, Igor
Gabrovec, Miro
Oppelt, Samo
Pahor, Fulvia
Premolin in Igor
Kocijancič

ZDRAVSTVO - Miljski župan Nesladek ostro proti ukrepu deželnega odbornika Kosica

Inšpektor v podjetju za zdravstvene storitve Rotelli: Miren, ker so utemeljitve neosnovane

»Zdravstvene storitve v Miljah so odlične in ni še nihče protestiral zaradi morebitnega upada ravni službe, ki jo ponuja tržaško podjetje za zdravstvene storitve. Nasprotno, pod vodstvom generalnega direktorja podjetja Franca Rotellija smo na tem področju zabeležili velike korake in je sistem zdravstvenih storitev na ozemlju v tem smislu med najboljšimi v Italiji.«

To je poudaril včeraj miljski župan - in zdravnik - Nerio Nesladek glede inšpekcije delovanja podjetja za zdravstvene storitve, ki jo namerava opraviti deželna uprava. Deželni odbornik za zdravje Vladimir Kosic je v ta namen imenoval inšpektorja Igina Eleopro, sicer upravnega direktorja lokalne socialno-zdravstvene enote Ulss 18 iz Roviga. Eleopra bo prišel v Trst prihodnji teden. Inšpekcijo bo moral zaključiti v roku največ 35 delovnih dni, sklepno poročilo pa bo moral predstaviti v roku 90 dni. Za inšpekcijo bo unovčil največ 16.800 evrov, deželna uprava pa bo krila tudi bivanje v Trstu ter potne in druge stroške v višini največ 4.200 evrov. Deželna uprava bo torej za inšpekcijo potrošila 21

NERIO NESLADEK

tisoč evrov, kar je včeraj tudi ostro obsodil deželni svetnik DS Sergio Lupieri.

Eleopra ima nalogo, da preveri nekatere domnevne nepravilnosti, za katere je deželno odborništvo izvedelo - tako piše v ustreznem Kosicevem odloku - tudi prek tiska. Do nepravilnosti naj bi po odbornikovem mnenju lahko prišlo na dveh področjih, in sicer pri upravljanju podjetja in pri ponudbi storitev. Ko bi inšpektor ugotovil kršitev zakona ali bi se izkazalo, da niso bili upravni akti v skladu z načelom ekonomičnosti poslovanja, lahko deželna uprava na osnovi člena 10 deželnega za-

FRANCO ROTELLI

kona 21/92 »razreši pogodbo generalnega direktorja in ga nadomesti.«

Nesladek se o proračunski problematiki ni izrekel, toda glede namigovanj o domnevnem upadu kakovosti zdravstvenih storitev nam je včeraj odločno poudaril, da to v zdravstvenem krogu Milje-Dolina nedvomno ne drži. »V Miljah ni imel nihče tega občutka in tudi nihče ni protestiral, od sindikatov do združenj bolnikov in samih občanov,« je naglasil župan-zdravnik. Raven zdravstvenih storitev se je nasprotno pod Rotellijevim vodstvom krepko izboljšala tako po kakovosti kot po šte-

vilu uslug. Kot primer je Nesladek omenil bolničarje, ki gredo k ljudem na dom tudi ob nedeljah. Župan je tudi izrazil začudenje, ker ni bilo o domnevnem upadu števil storitev doslej nikdar govora. Zato namerava Nesladek skupaj z drugimi župani ugotoviti, ali so Kosiceve domneve resnične. »Ker pa ni tako,« je dejal Nesladek, bodo morali župani zavzeti stališče. Obstaja namreč bojazen, da se lahko za tem skriva manevar, katerega namen je zmanjšati zdajšnjo raven storitev.

Kaj pa o tem pravi Rotelli? Dežela ima pravico do vsake inšpekcije, nam je povedal. Vendar zadevajo vse utemeljitve za inšpekcijo področja in podatke, o katerih ima deželna uprava že vse elemente, je dejal in dodal, da »če primanjkuje kakšen element, lahko pride dežela do njega brez težav«. Rotelli je vsekakor »miren«, ker so Kosiceve utemeljitve po njegovem mnenju neosnovane. Nanašajo se namreč na govorice, ki jih je objavil lokalni tisk. S tem v zvezi pa je Rotelli že posredoval vse informacije pristojnemu deželnemu odborništvu.

Aljoša Gašperlin

ŠOLSTVO - Pobuda združenja staršev osnovne šole in vrtca

Kriški otroci in njihovi starši preživeli lep dan na Kokoši

Združenje staršev osnovne šole Albert Sirk in otroškega vrtca Just Košuta iz Križa je organiziralo izlet na Kokoš nad Bazovico. Udeleženci (na sliki) so si najprej ogledali kmetijo Vidali v Bazovici, kjer jim je prijazna gospa Tatjana pokazala in obrazložila celoten proces proizvodnje sira in ostalih mlečnih izdelkov. Otroci so z navdušenjem sledili ogledu sirarne, se veselili bližnjega stika z domačimi živalimi ter uživali pri pokušanju odličnih domačih dobrot.

Ogledu bazovske kmetije je sledil pohod na bližnjo Kokoš. Po enourni hoji, ki so jo z lahkoto opravili tudi najmlajši, se je vesela družina staršev in otrok povzpela do vrha in pristala pri koči. Tu so skupaj pomalicali in se na bližnjem travniku pomerili v raznih družabnih igrah, pri katerih ni manjkalo smeha in zabave. Idealno sončno in toplo vreme, vesela družba ter dobra organizacija so pripomogli k uspehu jesenskega izleta, ki bo otrokom in staršem iz Križa prav gotovo ostal v lepem spominu.

Knjiga o Palestini

Združenje Salaam ragazzi dell'olivno-otroci oljke vabi jutri ob 18. uri v knjigarno Minerva na predstavitev knjige o težkih življenjskih razmerah v Palestini z naslovom "Muri, lacrime e Za'tar". Navzoč bo avtor knjige Gianluca Solera,

knjiga objavlja tudi pričevanji evropske poslanke Luise Morgantini in monsinjorja Michla Sabbaha.

Solera, ki je bil kot politični svetovalec zaposlen pri evropskem parlamentu, je trenutno koordinator fundacije Anna Lindth, ki se zavzema za mediteranski medkulturni dialog.

NABREŽINA - Drevo delo M. Pevca

Filmski četrtek s Hitom poletja

V dvorani Igo Gruden v Nabrežini se drevo pričinja niz mesečnih srečanj s slovenskim filmom »Filmski četrtek«, ki jih prireja Mladinski krožek SKD Igo Gruden v sodelovanju z goriškim Kinoateljstvom. Prvi film na sporedu bo *Hit poletja* v režiji Metoda Pevca, ki ga bodo zavrteli drevo ob 20.30.

Gre za film, ki ugotavlja, kako se spremenijo odnosi in razmere v družini, ko se dekle odloči, da bo študij zamenjala za pevsko kariero. Tina (Ula Furlan) namreč odlično poje in rada bi postala pevka. Zato pusti študij in se vrne domov, v manjše slovensko mesto. Mama vztraja in jo spodbuja k študiju, v njeno pevsko kariero ne verjame, torej je spor s starši neizbežen. Po srečanju z dobrim prijateljem iz otroških let Matjažem (Primož Bezjak), se Tina preseli k njemu. Izkaže pa se, da jo ima Matjaž rad veliko bolj od tega, kar mu je ona sposobna vra-

čati, saj se Tina vse resneje posveča izključno pevski karieri. Cena za uspešno kariero pa je visoka, kajti različni »glasbeni menedžerji« od nje zahtevajo preveč. Ker noče sprejeti njihovih pravil, zabrede v dolgove; uspeh in problemi na negotovi poti slave jo odtujijo od staršev in seveda Matjaža. Ko se fant odloči za delo v tujini, se Tina znajde pred pomembno življenjsko odločitvijo...

Hit poletja, ki je nastal v produkciji Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenije, je prejel dve pomembni nagradi na komaj zaključenem 11. Festivalu slovenskega filma. Feri Lainšček in Metod Pevca sta prejela vesno za najboljši scenarij, Bojan Emšerič pa vesno za najboljšo stransko moško vlogo.

V filmu nastopa tudi kantavtor Vlado Kreslin, ki je tudi uglasbil in napisal glavni hit poletja, svojo Kajn in Abel.

VZHODNI KRAS - Po večletnem prizadevanji krajanov in domačih političnih predstavnikov

Končno: gradnja pločnika med Trebčami in pokopališčem

Na odseku s semaforjema urejena izmenična vožnja - Poseg bo stal 610 tisoč evrov

Na odseku pokrajinske ceste med Trebčami in domačim pokopališčem so se pred dnevi začela dela za gradnjo pločnika na desni strani, v smeri proti Opčinam. Desno stran cestišča so ogradili, da bi omogočili nemoten potek del, na odseku so uvedli semaforizirano urejeno izmenično vožnjo. Delavci so z bagrom že odstranili del kamnitega obcestnega zidka, na kraj so pripeljali kovinske količke, s katerimi bodo utrdili strmo pobočje doline ob cesti, da bo imel novi pločnik trdo podlago.

Dela so se začela leto potem, ko je pokrajinski svet odobril odlok o gradnji pločnika (29. oktobra 2007), pomenijo pa prvi viden rezultat dolgoletnega prizadevanja domačega prebivalstva in njihovih krajevnih političnih predstavnikov za varno ureditev poti od vasi do pokopališča. Vzhodnokraški rajonski svet je s takratnim predsednikom Zoronom Sosičem že pred leti vključil gradnjo pločnika med prioriteta dela, ki jih gre opraviti na tem ozemlju.

Pločnik je potreben predvsem zaradi varnosti domačinov, ki se vsakodnevno podajajo na pokopališče, je takrat poudaril predsednik Sosič. Desnosredinska pokrajinska uprava je sicer vključila poseg v seznam javnih del za leto 2005, a posega ni izpeljala. Trebenci so se to leto močno angažirali za pločnik in januarja 2006 posredovali vzhodnokraškemu rajonskemu svetu peticijo s podpisi 194 Trebencev, v kateri je bila iznesena zahteva, naj Scocimarrova uprava drži obljubo in zgradi pločnik.

V dokumentu so domačini opozorili na nevarnost odseka ceste med vasio in pokopališčem. Na tem predelu je izvoz z avtoceste, kjer so se zgodile že številne prometne nesreče. Dva ostra ovinka predstavljata veliko nevarnost za vaščane, predvsem za ostarele, ki zahajajo dnevno na pokopališče in so prisiljeni, da na najbolj nevarnem predelu hodijo kar po cesti. Nevarnost je še večja ob pogrebi, tudi zaradi odsotnosti redarske službe. Ljudje so se večkrat le za las izognili drvečim avtomobilom. Ne gre nadalje pozabiti, da se ceste poslužujejo tudi mladi, ki zahajajo na bližnje nogometno igrišče.

Takratni pokrajinski odbornik za javna dela Piero Tononi na peticijo, ki mu jo je bil posredoval vzhodnokraški

Začetek del za gradnjo pločnika med Trebčami in pokopališčem

KROMA

rajonski svet, ni odgovoril. Izmikal se je, češ da uprava naj bi ne imela finančnih sredstev za ta poseg. Zato je bil res »čuden« poseg načelnika svetniške skupine Forze Italia v pokrajinskem svetu Claudia Grizona, ko je na seji pred enim letom skušal prevzeti »očetovstvo« nad načrtom za trebenski pločnik, češ da naj bi bila desnosredinska uprava tista, ki naj bi se odločilo »zavzela« zanj.

Zadeva se je premaknila z mrtve točke z novo, levosredinsko pokrajinsko upravo. Novi odbornik za javna dela Mauro Tommasini se je angažiral, novi predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič je posegel pri domačinih, kar je omogočilo hitro rešitev razlastitvenega postopka, ki je bil potreben za ureditev pločnika nad tamkajšnjo dolino. Razlaščenih je bilo skupno kakih 500 kvadratnih metrov dveh zemljišč (300 in 200 kvadratnih metrov) za nekaj manj kot 2 tisoč evrov vrednosti.

Pločnik bo dolg kakih 110 metrov, poseg bo obsegal 750 kvadratnih metrov. Investicija bo vredna 610 tisoč evrov, po predvidevanjih naj bi gradnjo končali v 180 delovnih dneh, to je v prvi polovici prihodnjega leta.

M.K.

KROMA

OPČINE - Oopenski tramvaj »kriv« za dolge vrste vozil

Rdeči semafor na krožišču

Ko tramvaj pripelje mimo, »vztraja« rdeča luč tudi po tri minute - Poseg občinskega svetnika Colottija

Oopenski tramvaj na krožišču pri Opčinah

POLITIKA - Odločitev po nedavnem pokrajinskem kongresu

Mahnič in Močnik še naprej predsednik in tajnik SSk

Sergij Mahnič in Peter Močnik bosta še naprej predsednik oziroma tajnik Slovenske skupnosti za tržaško pokrajino. Izvoljena sta bila na prvi seji novega strankinega pokrajinskega sveta. Podpredsednika SSk je Maja Lavornik, tajnik predsedstva pa Igor Pavel Merku, rajonski svetnik v središču Trsta. Pokrajinski izvršni odbor sestavljajo dosedanja člani Andrej Berdon, Marko Pisani, Marko Šavron, Igor Švab, Livio Valenčič, Boris Slama in Aljoša Novak ter novi člani Marko Milkovič, Tomaž Špacapan in Tanja Peric. Slednja izhajata iz vrst novoustanovljene stranke mladinske sekcije.

Močnik bo zagotovo ostal tajnik do spomladanskih občinskih volitev v dolinski, zgonski in repentabski občini. Tako so se sporezumi v sklopu strankinih vodilnih organov, ki bodo vso pozornost sedaj posvetili pripravam na administrativne volitve. Potrjeni pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti izraža upanje, da bo v

SERGIJ MAHNIČ

PETER MOČNIK

Dolini in v Repnu prišlo do potrditve dosedanjega dogovora znotraj levosredinske koalicije. »Podobno računamo, da se bo zgodilo tudi v zgonski občini, saj se nam zdi absurd, da bi bila tukaj Slovenska skupnost še naprej v opoziciji,« meni Močnik.

Volilni dogovor med Demokratsko stranko in Slovensko skupnostjo, ki je bil sklenjen na deželni ravni, bi moral po Močnikovem mnenju veljati tudi na lokalni pokrajinski ravni, torej vključno z Zgonikom. A o tem bo govor na medstrankarskih pogovorih

na pokrajinski in na občinskih ravneh, ki se bodo najbrž začeli po novem letu. Za Močnika je vsakakor v tem trenutku najpomembnejše, da se Slovenska skupnost odpira družbi in da je v zadnjih mesecih pritegnila lepo število mladih.

Tudi tržaški del stranke se medtem že pripravlja na deželni kongres, ki je napovedan za petek, 7. ter za soboto, 8. novembra. Otvoritveni del kongresa bo v Gorici (Dom Lojze Bratuž), dan kasneje pa se bodo delegati zbrali v Podbonescu v Beneški Sloveniji.

KZ - Vzreja bikov Obisk slovenskih živinorejskih strokovnjakov

Skupina strokovnjakov Kmetijske gozdarskega zavoda Murske Sobotice je prejšnji teden obiskala Deželno združenje rejcev Furlanije Julijske krajine. Gostje, ki so odgovorni za selekcijsko delo pri vzrejalšču bikov iz pasme v Murski Soboti, so se želeli seznaniti z delovanjem istonamskega centra v naši deželi. Kmečka zveza je poskrbela, da je prišlo do omenjenega obiska, v teku katerega so si slovenski strokovnjaki ogledali deželno vzrejalšče bikov v kraju Moruzzo pri Vidmu in spoznali selekcijske kriterije tega centra pri izbiri plemenskih bikov in usmerjenem osemenjevanju.

Po izčrpnem izmenjavi mnenj in izkušnjah sta obe strani izrazili željo po nadaljnjem sodelovanju, predvsem v obliki zamenjave semen na vzrejalšču. V ta namen in za vzpostavitev tesnejših stikov so slovenski strokovnjaki povabili na obisk italijanske kolege, ki so povabilo radi sprejeli. Kmečka zveza si je prevzela nalogo veznega člana tudi pri bodočem sodelovanju med vzrejalščema.

SOCIALA

Za boljše pogoje starejših

Odborništvi za socialne politike pri tržaški občini oziroma pokrajini si prizadevata za starejše prebivalce, za izboljšanje njihovih življenjskih pogojev in razširjanjem trenutkov druženja.

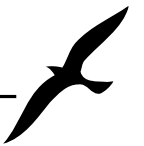
V pobude, ki so stekle že oktobra z namenom, da bi ustvarile trdno in kakovostno družbeno mrežo za ostarele, se vključuje tudi današnja. Od 10. do okvirno 15.30 bo v Ljudskem vrtu potekalo srečanje z naslovom »Open space: družbena mreža«. Gre za soočanje, ki se ga bodo udeležili predstavniki številnih ustanov, organizacij ter teritorialnih socio-zdravstvenih struktur; na njem bodo zasnovali serijo ukrepov v korist najšibkejšemu delu naše družbe, si zamislili vrsto družabnih trenutkov za starejše in se pogovorili o uspehih oziroma neuspehih dosedanjih pobud.

Na krožišču na Opčinah se zadnje čase ustvarjajo dolge vrste vozil, predvsem v jutranjih in večernih urah, ko se ljudje s Krasa z avtomobili peljejo na delo oziroma se z dela vračajo. Promet je upočasnen, glavni »krivec« za poljšo vožnjo pa naj bi bil... openski tramvaj. Vsaj openski tržaški občinski svetnik Giuseppe Colotti ga je pred dnevi v mestni skupščini postavil na zatožno klop.

Svojo »obtožnico« je takole razčlenil. Ko pripelje tramvaj iz mesta do postaje po Obelisku, se na semaforju na krožišču prižge rdeča luč. Avtomobili se ustavijo, da lahko tramvaj nemoteno in varno »prečka« krožišče. Rdeča luč na semaforju pa »vztraja« vse dokler tramvaj pripelje na končno postajo na Opčinah. Šele takrat se na semaforju, oddaljenem več sto metrov, prižge spet zelena luč.

Svetnik Colotti je podkrepil svojo »obtožbo« z dvema podatkom, ki ju je sam preveril. Prvič: ob prehodu openskega tramvaja skozi krožišče je rdeča luč »vztrajala« na semaforju cele tri minute. Drugič: posledica tolikšnega rdečega vztrajanja je bila več kot kilometer dolga kolona vozil, ki se je raztezala od krožišča po Cesti za Opčine navzdol vse do ovinka pod Ferlugi.

Odbornik za javna dela Franco Bandelli je Colottiju pritril. Tudi njemu so se številni avtomobilisti pritožili, potem ko so bili prisiljeni več časa čakati v vrsti na zeleno luč. Zagotovil je, da bo posegel pri podjetju AcegasAps, in nemočno ugotovil: »Morda ni bilo pri obnovi tramvajske proge vse storjeno tako, kot bi moralo biti.«

OPČINE - Slovo od Karle Malalan vd. Smotlak

Karli v spomin

Kruta usoda je iz vaše skupnosti iztrgala pridno in zanesljivo članico, vsakomur na uslugo in v pomoč

Kot se jeseni narava odpravlja k počitku, tako tiho je odšla in se poslovila naša predraga Karla Malalan vd. Smotlak, od Žilce po domače. Ko se voziš po Dunajski cesti mimo njenega okna, ovešene-ga s cveticami, in dvoriščnih vrat, ki so bila vedno za vsakogar odprta in so prijazno vabila v goste, se samoumevno ozreš vanje, kot da te tam še pozdravlja Karla. Vendar roka omahne v spoznanju, da Karle ni več. Kruta usoda je hotela drugače. Iz vaše skupnosti je iztrgala pridno in zanesljivo članico, vsakomur na uslugo in v pomoč.

Karla se je rodila v delavni in narodno zavedni družini, sama si je z možem in hčerkama Natašo in Vesno ustvarila dom na Opčinah. V društveno življenje kraja se je vključevala vse svoje življenje, zanimala jo je vsaka skupna pobuda, katero je tudi sama dopolnjevala in jo pomagala uresničiti. Vključila se je v ženski zbor Tabor in nastopala z dramsko skupino na domačem in bližnjih odrih. Tisti čas so članke dramske skupine posebno povezovala Melonarjada in nato Bésede, izpod pikrega peresa in v režiji Draga Gorupa, s katerimi so nastopali več zaporednih sezon, v vsaki z novo aktualno tematiko. Z

vsako predstavo je izpopolnjevala svoje gledališko znanje in se veselila družabnosti in novih izzivov.

Na Opčinah v društvu Tabor ni bilo praznika, ki ga ne bi pomagala pripraviti Karla, nič koliko vrst peciva je napekla in ga ponudila gostom. Pa ne le domačim ljudem, tudi vsakomur, ki jo je prosil za pomoč, je ustregla. Čudovite košare peciva so prihajale iz njenih rok - breskvice, srčki, čokoladni orehi, rolade... S svojo večšo roko in znanjem se je udeležila tudi tekmovanja slaščic v Trebčah in osvojila prvo mesto s svojimi čokoladnimi orehi. Vedno je bila polna receptov, nasvetov, idej in

zamisli. Tiste, ki nas je ta »čarovnija« veselila in zanimala, je znala voditi, usmerjati in navdušiti, naučiti nas je znala marsikaj koristnega in uporabnega, naučiti je znala z ljubeznijo in s preprosto besedo.

Taka je bila naša Karla - živahna, aktivna, vedno delavna, prijazna in vesela do vsakogar. Še bolezen ji sprva ni vzela poguma, ni mogla sprejeti, da ji pešajo moči, še je živel z načrti.

Vendar pride dan, ko se končajo sanje, ko ni več upanja, ni več življenja. Ostaja le še spomin, ki bo svetel in čist. Lep in neizbrisen. Spomin s hvaležnostjo za vse, kar si dobrega storila za vaško skupnost, za družbeno življenje in za vse nas, za vsakogar posebej. Če ti, draga Karla, zaželimo spokojen počitek, tega ne bi sprejela, zato bomo raje delavno po tvojem zgledu nadaljevali tam, kjer se je tebi utrgala nit življenja. Naj ti preprosta, a globoka zahvala povrne ves tvoj trud.

Z užaloščenima hčerkama Natašo in Vesno z družinama ter z bratom Zoranom in družino sočustvujejo člani SKD Tabor in vsa vaška skupnost.

O.L.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 30. oktobra 2008
HERMAN

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 16.54
- Dolžina dneva 10.12 - Luna vzide ob 8.27 in zatone ob 17.10.

Jutri, PETEK, 31. oktobra 2008
GORAZD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 19,2 stopinj C, zračni tlak 1004,5 mb raste, veter 13 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,4 stopinj C.

Lekarne

Do petka, 31. oktobra 2008
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (040 7606477).

Sobota, 1. novembra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18, Bazovica (040 226165).

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296)

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (040 7606477)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Wall-E«.

ARISTON - 16.00 »La classe«; 20.00 »CIAMP!Cento Italiani Matti a Peccchino«; 22.00 »Oppio: diario di una donna pazzca«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Tropic Thunder«; 16.15, 18.15, 20.10, 22.00 »Babylon A.D.«; 15.50, 16.20, 17.00, 17.50, 18.20, 19.00, 19.50, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 16.10, 18.05, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«; 12.30, 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mamma mia!«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 14.00, 16.30, 19.00, 21.30 »Junco«.

FELLINI - 18.30, 20.10, 22.00 »Albakiara - Il film«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Wall-e«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 »Divjakinja«; 20.30 »Max Payne«; 16.30, 18.30 Muhice osvaja jo luno 3D«; 19.30, 21.30 »Nevarnost v Bankogu«; 17.30 »Roker«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«; Dvorana 3: 16.30 »Disaster movie«; 18.00 »Miracolo a Sant'Anna«; 20.30, 22.15 »Burn After Reading«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lezione 21«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.00 »Mamma mia«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Wall-E«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Babylon A.D.«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.00 »Vicky Crstina Barcelona«.

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvo-dnevni izlet »Med jaslicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone in svetovne razstave jaslic v tamkajšnji Areni ter sejmov v Trentu in Levico Terme. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SK DEVIN začenja novo smučarsko sezono s trodnevnim izletom »Openday v Dolomitih« 6., 7. in 8. decembra v Sextenu s smučanjem na Helmu. Prijava in informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

ONAV (Vsedržavna Organizacija Poskuševalcev Vin) organizira v sredo, 5. novembra enodnevni obisk »Salone del Vino Novello« v Verono. Odhod avtobusa iz Trsta ob 7. uri in Gorice ob 8. uri. Obenem ANAG, Organizacija Poskuševalcev Žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis tel. 0481/32283 Daniela Marković ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

SKD Vesna
vabi na okroglo mizo

PROGRAMSKI NAČRT ZA PREUREDITEV ITALIJANSKEGA ŠOLSTVA

— v razpravi bodo sodelovali —

senatorka **Tamara Blažina**,
deželna svetnika **Igor Gabrovec** in **Igor Kocijančič**,
šolski ravnateljici
Stanka Sosič in **Milena Padovan** ter predstavnik Sindikata slovenske šole

Danes, 30. oktober ob 20.30
dom Alberta Sirka - Križ

Toplo vabljeni!

FOTOVIDEO TRST 80 organizira od 12. do 16. decembra fotoekskurzijo v Sofijo (Bulgarija) ob odprtju najnovejše skupinske razstave. Odhod v petek, 12. decembra, v poznih večernih urah, namestitve v Hotelu 4* v centru mesta. Rok za vpisovanje in plačilo akontacije (100,00 evrov) zapade v petek, 7. novembra. Za info: Martina (Agencija Adriatica.net 040-637025) ali Mirna (347-7937748).

KRD DOM BRIŠČIKI vabi 8. in 9. novembra na dvodnevno martinovanje v Ptuj, Jeruzalem in Ljutomer. Za rezervacije lahko pokličete tel. št.: 040-327062 (Norma).

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo v soboto, 8. novembra, svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Letovanje se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Selslan - od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

Prireditve

MLADINSKI KROŽEK SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Kinoateljajem, prireja niz »Filmskih četrtkov«. Na prvem filmskem večeru, ki bo danes, 30. oktobra, ob 20.30, v društvenih prostorih, bo predvajan film »Hit poletja« (režiser Metod Pevec). Vabljeni!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Prva pravljična letošnjega niza bo na sporedu danes, 30. oktobra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljično Elmer bo pripovedovala Biserka Cesar. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja do 2. novembra razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12. ure. Za informacije 349-8430222 (A.Pahor).

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 041-229326.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobo je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišču odprla osmico.

Čestitke

Dragi JASNA in JANA KALC! Študij sta dokončali in na isti dan skupaj praznovali. Polno nadaljnjih uspehov vama želi Vida z družino.

Te dni je praznovala MILENA GRGIČ visoki jubilej. Še na mnoga, zdrava in srečna leta ji želijo vsi od KD Slovan s Padrič.

Danes praznuje svoj rojstni dan MENEGHETTI GIULIA iz Boljunca. Vse najboljše in da bi se naprej pridno učila, ji želijo nono Bruno in nona Marta ter vsi sorodniki.

Danes slavi visoki jubilej naša draga teta MIRKA PRAŠELJ. Mi iz Rojana ti srečno voščimo in želimo vse najboljše. Vojka, Sonja in Drago z družinama.

Rodil se je MANUEL! Mami Lidiji in očku Sebi čestitajo vsi Bunkerji.

Danes praznuje svoj 79. rojstni dan naša draga

Marica

Iz srca ji želimo še veliko let polnih veselja, zdravja in sreče v življenju

Franko, Robi, Klara,
David in Erik

Poslovni oglasi

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRU-GA Ul. Travnik 10 obvešča cenjene odjemalce, da ima na razpolago krasne in cvetoče KRIZANTEME in v torkli ekstra deviško OLJE po ugodni ceni. **NOVOST: BUKOVA DRVA ZA KURJAVO** po zelo zanimivi ceni. Ponudba po znižani ceni žag JONSERED in ALPINA ter cepilcev "spaccalegna". Obiščite nas!

Mali oglasi

IŠČEMO opremljeno stanovanje za štiri osebe, namenjeno sorodnikom na obisku, za obdobje od 19. decembra 2008 do 16. januarja 2009 v predmestju ali v centru Trsta. Tel. 040-226123 ali 338-7590016.

PODARIM psičko staro 6 mesecev, mešane pasme. Tel. ob uri kosila na št. 334-9422068.

PRODAM fiat tipo, 1400 cc, v dobrem stanju, taksa plačana do septembra 2009, za 300,00 evrov. tel.: 340-8640721.

PRODAM otroško košaro (zibelko) vključno s posteljnino. Klicati v večernih urah na tel. št. 349-3114354.

PRODAM stanovanje na dveh etažah, tri sobe, klet, garaža, edinstven razgled, predel Rojan - Piščanci. Tel. 335-314070.

Prispevki

Ob 15. obletnici smrti dragega in nepozabnega Bogdana darujejo Magda, Daša, Domen in Alma 75,00 evrov za Mešani mladinski pevski zbor Trst. V spomin na Olgo Kukanja vd. Verša darujejo družine Doljak, Paoletic in Budin 40,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk in 40,00 evrov za KD Prosek-Kontovel.

Kriška sekcija VZPI Evald Antončič Stojan daruje v spomin na padle v NOB 50,00 evrov za šolsko glasilo OŠ Alberta Sirka.

V spomin na dragega bratranca Zvonka Radoviča darujejo Cvetka, Darja, Lida, Albina in Renato 50,00 evrov za nabrežinske cerkvene pevke in 100,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na dragega Črta daruje družina Potocco 50,00 evrov za Gasilsko društvo Breg.

V spomin na prerano preminulega Črta darujeta Davorin in Anamarija 30,00 evrov za Gasilsko društvo Breg. Namesto cvetja na grob Črta Rapotca daruje Eda Slavec 20,00 evrov za Gasilsko društvo Breg.

Ob 7. obletnici smrti moža Bogdana Družina daruje žena Olga 30,00 evrov za Partizanski pevski zbor.

V spomin na svoje drage daruje Ivan Čerņjava 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk. Ob zlati poroki darujeta Drago in Silva Bolčič-Pangerc 200,00 evrov za KD France Prešeren.

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA
zelena št. 800 912775 - oglasi@tmmedia.it - fax 0481 32844

sprejema za Primorski dnevnik

okvirjene oglase

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00

osmrtnice, sožalja, čestitke in male oglase proti plačilu

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00
sobota od 10.00 do 13.00 (Trst)

V soboto, 1. in ponedeljek, 3. novembra je urad zaprt zaradi praznikov.

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE V TRSTU

vabi ob 1. novembru

na komemoracijo, ki bo
danes, 30. oktobra ob 16. uri v Rižarni.

V imenu Republike Slovenije se bo spomnil žrtev in položil venec

ZUNANJI MINISTER DR. DIMITRIJ RUPEL

Žalostinke bo zapel »Nonet Primorsko«
pod vodstvom Aleksandre Pertot.

Šolske vesti

RAVNATELJ POKLICNEGA ZAVODA JOŽEF STEFAN obvešča starše dijakov, da zaradi zasedbe šole je srečanje za izvolitev predstavnikov staršev v razredne svete premeščen na petek, 31. oktobra, ob 17. uri. Sledil bo roditeljski sestanek.

Obvestila

DRUŠTVO NOE' obvešča, da tečaj nemščine poteka ob sredah od 19. do 21.15 v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 3498419497.

NA SEDEŽU SINDIKATA SPI-CGIL pri Domju, Cesta za Glinščico 58, tel. 040 829681, nudimo strokovno pomoč ob izpopolnitvi obrazca, ki ga je podjetje ENEL poslalo uporabnikom prebivalcem dolinske in miljske občine v katerega morajo vnesti katastrske podatke ter ga nato in odposlati omenjenemu podjetju. Vabljeni!

SKUPNA PEVSKA VAJA vseh zborov, ki bodo sodelovali na sobotni proslavi na katinarskem pokopališču, bo danes, 30. oktobra, ob 19.30 v prostorih ŠKD v Lonjerju. Vabljeni!

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

ZDRUŽENJE »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, Sv. Ane in s Kolonkovca« vabi sorodnike, prijatelje in oblasti na komemoracijo v soboto, 1. novembra, ob 11. uri pri spomeniku (Istrska ulica 192) Govornika na proslavi bosta občinska svetovalca Roberto Decarli in Iztok Furlanič. Sodeluje ŽPZ »Ivan Grbec«, vođa Marjetka Popovski. Polaganje vencev v petek, 31. oktobra, ob 15. uri na Škedenjskem pokopališču, ob 15.30 na Vojaškem pokopališču (ul. della Pace), ob 16.15 na Glavnem pokopališču pri Sv. Ani; v soboto, 1. novembra, ob 10. uri v Škedenjski cerkvi.

DELEGACIJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA se bodo padlih v odprništvu in osvobodilnem boju spomnile s polaganjem vencev danes, 30. oktobra. Polaganje vencev se bo začelo ob 9. uri pri spominski plošči v Ul. Massimo D'Azeglio, kjer so nacisti obesili štiri partizane. Po obhodu preostalih tržških spomenikov se bodo omenjene borbeve organizacije poklonile žrtvam v Rižarni.

PROMEMORIA - Društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacizma vabi na predstavitev zbornika prispevkov s posveta »Foibe, la verità: contro il revisionismo storico« (Resnica o fojbah: zoper zgodovinski revizionizem), ki se je odvijal v Sestu San Giovanni (Milan) 9.februarja letos. Naslov knjige je »Foibe - revisionismo di Stato e amnesia della Repubblica« (Foibe - državni revizionizem in amnezija Republike). Pobudo, ki bo danes, 30. oktobra, ob 18.30, v baru-knjigarni Knulp v ulici Madonna del Mare v Trstu, bodo uvedli zgodovinar in založnica Alessandra Kersevan, raziskovalka Claudia Cernigoi in zgodovinar Sandi Volk.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel danes, 30. oktobra, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek, št. 159).

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu vabimo otroke, ki so se udeležili letošnjega oratorija v Slomškovem domu v sv. Križu k pevskim vajam, ki bodo potekale ob torkih za večje (od 4. razreda OŠ do 3. razreda NŠ) od 16.30 do 17.30, za male (od 5. do 8. leta starosti) pa od 17.30 do 18.15.

SKD VESNA vabi danes, 30. oktobra, ob 20.30, v dom Alberta Sirka v Križu na okroglo mizo o programskem načrtu za preureditev italijanskega šolstva. V razpravi bodo sodelovali senatorka Tamara Blažina, deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič, šolski ravnateljici Stanka Sosič in Milena Padovan ter predstavnik Sindikata slovenske šole.

STRANKA SSK obvešča da bo ob priliki 1. novembra polagala vence skupno z delegacijo Republike Slovenije danes, 30. oktobra, ob 15. uri pri spomeniku Bazoviškim junakom na bazoviški gmajni, ob 15.30 pri spomeniku na pokopališču pri sv. Ani ter ob 16.uri v Rižarni.

HALLOWEEN PARTY v nabrežinskem domu Igo Gruđen. Igrajo Tri Prašički, predskupina Express in Dj Ščeka. Vljudno vabljeni na norene in maskah! **KONCERT ZA HALLOWEEN!!!** Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo v sodelovanju z Zadrugo La Quercia, pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, koncert »Alkohol? Ne, hvala!«, ki bo dne 31. oktobra v Zgoniku (pred županstvom) od 20.30 dalje. Igrajo Kraški ovčarji, Sunrise band in Tino and the band. Sodelujejo skavti SZSO, AGESCI Duino 1, Taborniki RMV in vzgojiteljki projekta Overnight. Za informacije dr. Celea Maria Antonella 0402017387.

OBČINA ZGONIK se bo ob Dnevu mrtvih poklonila spominu padlih v odprniškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove v petek, 31. oktobra po sledečem razporedu: 12.00 proseško pokopališče, 12.20 proseška postaja, 18.00 Zgonik, 18.15 Repnič, 18.30 Briščiki, 18.45 Gabrovec, 19.00 Samatorca, 19.15 Salež, 19.30 Zgonik.

PROSLAVA 1.NOVBEMBA V MILJSKI OBČINI V petek, 31. oktobra - Ob 14.30 Trg Marconi: odhod delegacije za polaganje vencev Alme Vidove v Trstu, na spomenik padlim pri Korošcih, na spominska obeležja E. Marianija in O. Buttoraz, Libera Maura, na spomenik padlim na Čamporah. V soboto, 1. novembra - ob 10. uri Trg Marconi: zbirališče spreveda za počastitev padlih miljske občine; Občinska palača: polaganje vencev padlim v vojni in Luigiju Frausinu; cerkev Sv. Ivana: polaganje venca na spominsko obeležje padlim za domovino v vojni in na delu; spomenik padlim v osvobodilni vojni: polaganje venca, zbor Jadran bo zapel priložnostne pesmi. Odhod spreveda na pokopališče. Ob 10.30 polaganje cvečja na grobove Eddija Walter Cosine in gospoda Giuseppeja Leonardellija; pokopališče padlih v osvobodilni vojni: polaganje venca, zbor Jadran bo zapel žalostinke. Ob 10.45 v pokopališki kapeli bo sv. maša v spomin vsem padlim.

TORKLJA v Kmetijski Zadrugi, bo začela obratovati zadnje dni oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čimprej zglasijo v naših uradih, v trgovini oz. na tel.št. 040/8990120 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 12.30.

UČENCI IN UČITELJI OŠ Frana Milčinskega se bodo poklonili padlim pred spomenikom v Lonjerju v petek, 31. oktobra, ob 10. uri. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE DOLINA bo kot vsako leto ob priliki 1. novembra, položila venec na občinski spomenik padlim v Spomeniškem parku v Dolini danes, 30. oktobra, ob 15. uri skupaj z delegacijo občin Kopra, Izole in Pirana. Ob priložnostni misli Županje Fulvije Premolin bo zra-

ven tudi partizanska pesem v izvedbi MoPZ Upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančiča. Zbirno mesto: ob 14.45 pred Županstvom. Delegacija tržških Županov in Predsednice Pokrajine Trst pa bo polagala vence na spomenike padlim v petek, 31. oktobra s pričetkom ob 9. uri v Nabrežini pred Županstvom. Predvidoma bo omenjena delegacija v občinskem parku v Dolini med 11. in 11.30 uro pribli.

V PETEK, 31. OKTOBRA, ob 15.30, se bodo učenci COŠ Pinka Tomažiča in otroci otroškega vrtca Elvire Kralj iz Trebč poklonili spominu padlim pred vaškim spomenikom. Vabljeni.

ZA V'HTIČ bodo učenci COŠ Stanko Gruđen iz Šempolaja obiskovali vaščane v petek, 31. oktobra, dopoldne in popoldne.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI EVALD ANTONČIČ STOJAN vabi vse vaščane ter kulturne, športne, politične in socialne organizacije, da se v soboto, 1. novembra, udeležijo poklona žrtvam antifašizma. Ob polaganju vencev na vaška obeležja padlim bo MoPZ Vesna zapel pred spomenikom in na pokopališču. Odhod porke bo ob 11. uri od Ljudskega doma v Križu.

KULTURNA DRUŠTVA SLOVAN-PADRICE IN SKALA-GROPADA vabita na počastitev padlih v NOB pred spomenikoma v soboto, 1. novembra, ob 9.15 v Gropadi in ob 9.30 na Padričah. Sodeluje MePZ Skala-Slovan.

OBČINA REPENTABOR OBVEŠČA, da bo v počastitev dneva mrtvih občinska uprava polagala vence na spomenike padlim borcem v NOB v soboto, 1. novembra, po sledečem razporedu: ob 14.30 pred spomenikom padlim borcem v NOB v Repnu; ob 14.40 pred spomenikom vsem žrtvam fašizma na Colu - sodeluje MoPZ Kraški dom; ob 14.50 na grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu. Obveščamo vas tudi, da bo danes, 30. oktobra, ob 14. uri, delegacija občine Sežana položila venec spomeniku padlim v imenu Republike Slovenije. Vabimo vse občane, da se polaganja vencev udeležijo.

PD SLOVENEK IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ BORŠTA IN ZABREŽCA obveščata, da bo v soboto, 1. novembra, ob 14. uri, na vaškem pokopališču, zapel bo nekaj žalostink MePZ Slovenec Slavec. Sledila bosta verski obred in blagoslovitev grobov.

SKD IGO GRUĐEN obvešča, da se bomo 1. novembra pevci MoPZ Igo Gruđen poklonili spominu pokojnih. Zbrali se bomo ob 14.30 pred spomenikom padlim na trgu v Nabrežini. Sledil bo obisk pokopališč in obeležij v naši okolici. Ob 14.40 na pokopališču v Nabrežini, ob 14.55 pokopališče v Šempolaju, ob 15.05 spomenik padlim v Šempolaju, ob 15.10 spomenik padlim v Praprotni, ob 15.20 pokopališče v Samatorci, ob 15.30 spomenik padlim v Prečniku, ob 15.40 pokopališče v Mavhinjah, ob 16. uri pokopališče v Slivnem.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v soboto, 1. novembra položila vence pred spomenike padlim s sledečim urnikom: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medjevas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Sesljan, 9.40 Vižovlje, 9.50 Cerovlje, 10.00 Mavhinje, 10.10 Prečnik, 10.20 Trnovca, 10.30 Praprotni, 10.35 Šempolaj, 10.45 Križ, 11.00 Nabrežina.

VZPI-ANPI DOMJA IN KD FRAN VEN-TURINI vabita na spominsko svečanost ob vaškem spomeniku v soboto, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI-ANPI OPČINE, BANI, FERLUGI, PIŠČANCI vabi na počastitev padlih v NOB v soboto, 1. novembra. Zbirališče v Prosvetnem domu ob 9.30. Sodelujejo: Dunja Sosič, MoPZ Tabor pod vodstvom Armanda Škerlavaja in CPZ Sv. Jernej pod vodstvom Janka Bana.

ODBOR ZA POČASTITEV PADLIH V OSVOBODILNEM BOJU SV.IVAN - KOLONJA in KD Slavko Škamperle sporočata, da bomo počastili spomin padlim v NOB v nedeljo, 2. novembra. Ob 11. uri bomo postavili venec na spomenik pred Narodnim domom v ul. Guardiella 25. Predvidena je tudi slovesnost pri bivšem ljudskem krožku Zeffirino Pisoni pri Kolonji, ul. Orsenigo.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na razstavo »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918« v nedeljo 2., ponedeljek 3., petek 7., v soboto 8. in v nedeljo 9. novembra, od 18. do 21. ure. V četrtek, 6. novembra, ob 20. uri ,večer s Pierpaolom Russianom »Vojne votline 1914-1918«.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 3. novembra, na srečanje v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3. Dr. Edi Kováč, profesor na univerzi v Ljubljani in Toulousu, bo predaval na temo »Pavlov obrat ob morale k etiki«. Začetek ob 20.30.

V PONEDELJEK, 3. NOVEMBRA bo Naravoslovni didaktični center v Bazovici odprt od 10. do 17. ure. Na ogled je tudi razstava »Ko so se v Bazovici rojevale ladje«, del razstave »Cosulich - dinastia adriatica«. Vstop prost. Telefonska številka za informacije je 040-3773677.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča da bo v torek, 4. novembra, ob 20.45, na sedežu na Padričah, redna pevska vaja.

ONAV (VSEDRŽAVNA ORGANIZACIJA POKUŠEVALCEV VIN) vabi danes, 30. oktobra, ob 20. uri, v Krmin, na sedež videmske univerze, kjer Enolog Christian Scrinzi bo predaval o Salentinskih vinih in vodil degustacijo od »Azienda Castello Monaci di Salice Salentino« (Lecce). Obenem Vas obveščam, da vpisujem za enodnevni obisk »Salone del Vino Novello« v Verono, ki se bo vršil v sredo, 5. novembra. Odhod avtobusa iz Trsta ob 7. uri in Gorice ob 8. uri. ANAG, Organizacija Pokuševalcev žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis na tel.št.: 0481-32283 Daniela Markovič ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

SKD FRANCE PREŠEREN - PILATES: v sredo, 5. novembra začenja nov tečaj Pilatesa za začetnice, od 18. do 19. ure v telovadnici (Trubarjevi dvorani) nižje srednje šole v Dolini. Od 19. do 20. ure telovadba za hrbtenico in razgibavanje. Vabljene!

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane in prijatelje filatelije na redno sejo, ki bo v sredo, 5. novembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ulici S. Frančiška 20. Poleg tega sporočamo, da bodo po naročilu, na sedežu kluba na redno razpolago znamke, zveščki ter pole pošte Slovenije.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi v skupino za samopomoč žalujočim po izgubi drage osebe. Prvo srečanje bo v sredo, 5. novembra, ob 16.30 v centru za prostovoljce FJK (centro servizi volontariato), ul. Torrebiana 21, v Trstu. Predvideno je 8 brezplačnih srečanj.

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35.00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavili, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »večerja1973@yahoo.it« ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: samo v četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Za informacije lahko kličete na štev. 347 5292058.

SINDIKAT SPI-CGIL pri Domju (Cesta za Glinščico 58) obvešča, da nudimo strokovno pomoč ob izpolnitvi obrazca, ki ga je podjetje Enel poslalo uporabnikom prebivalcem Dolinske in Miljske Občine v katerega morajo vnesti katastrske podatke ter ga nato poslati omenjenemu podjetju. vabljeni. Tel.: 040829681.

TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽENJE razpisuje 3.Mednarodni natečaj na temo »Božič v podobi in pesmi« namenjen otrokom vsega sveta od 6. do 14. leta. Vsak lahko pošlje več iz-

delkov na omenjeno temo in sicer: risbo, ki naj ne presega velikosti lista A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo dospeti do 10. novembra, na sledeči naslov: »Esperanto Trieste C.P. 601, Trieste Centro, IT-34132, Trieste-IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom in primkom avtorja/ice, naslov, starost, ime šole in razreda. Vsa dobljena dela bodo razstavljena v božičnem času 2008. Zmagovalce bodo proglasili na javni svečanosti. Za nadaljnja navodila: noredv@tele2.it ali testudo.ts@gmail.com

»BARVANJE NA SVILO« je naslov novega tečaja, ki bo stekel pri Krut-u dne 11. novembra 2008 ob 16.30. Vpisovanje in informacije na tel. št. 040-360072.

FOTOVIDEO TRST 80 organizira začetniški tečaj fotografije, ki ga bosta vodila prof. Samo Onič in Borut Hočvar. Odvijal se bo enkrat tedensko ob sredah v večernih na sedežu društva, ul. San Francesco 20 in predvideva 5 -6 lekcij po 2 uri ter skupni izhod z delom na terenu. Prva lekcija bo 12. novembra ob 20. uri. Info in vpisovanje: 347-7937748 (Mirna).

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA - Spoštovani član, cenjena članica, obveščamo Vas, da bo v petek, 14. novembra, v dvorani KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica,124) občini zbor ob 18.30 uri v prvem sklicanju, ob 19. uri v drugem sklicanju. Na dnevnem redu so: pregled članstva in pooblastil, imenovanje tajnika občnega zbora in volilne komisije, poročilo predsednika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, predstavitev kandidatov, volitve za novi odbor, izidi volitev in razglasitev članov novega odbora, razno. Člani so naprošeni, da pred občnim zborom pooblaščenim pokažejo člansko izkaznico (ali prosijo za duplikat). Vsak član ima lahko le eno pooblastilo.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa Glasilo občine Repentabor. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040 -327122) do 14. novembra.

SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNICA KLINIČNIH PEDAGOGOV prirejata tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do 8. meseca starosti. Tečaj bo potekal od 21. novembra do 10. decembra. Srečanja bodo ob sredah in petkih zjutraj na Opčinah. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 328-4559414. Mesta so omejena.

SC MELANIE KLEIN prireja delavnico draguljev z biserčki Swarovsky. Pripravili bomo čisto osebni nakit primeren za vsak dan ali za posebne priložnosti. Delavnica je namenjena odraslim osebam in bo potekala v soboto, 22. novembra, od 16. do 18. ure na društvenem sedežu. Za prijave pokličite na tel. št. 328-4559414.

RADIJSKI ODER organizira za abonente gledališkega vrtiljaka ogled lutkovne predstave, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem gledališču. Odhod z avtobusom s trga Oberdan ob 8.30 in povratek ob 15. uri. Vpise sprejema urad Slovenske prosvete na tel. 040 370846 od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro. Število mest omejeno!

DRUŠTVO TAO organizira v soboto, 29. in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije pokličite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella).

30.10.2003

30.10.2008

Mario Černjava

Vedno v mojem srcu

tvoja Gracijela

INTERVJU - Med nagrajenci 43. Boršnikovega srečanja je tudi igralec SSG Janko Petrovec

»Čudim se, da to gledališče ne dobiva čestitk, to bi bilo edino logično«

Petrovca je žirija nagradila za vlogo Semjona v Samomorilcu - Po enajstih letih zapuša Slovensko stalno gledališče

»Janko Petrovec je Semjona Semjonoviča Podsekalknikova ustvaril kot slehernika, ki hlepi za prilžnostmi, da bi se vzpostavil kot posameznik. Petrovčev slehernik je nežen, mehak, neodločen, navzven celo gospodovalen, a v svojem bistvu negotov in kljub vsem naporom vedno obsojen na biti le del brezimne množice.

Petrovec ni klišejski, že videni slehernik, temveč znotraj uprizoritvenih možnosti išče sebi lasten igralski izraz in pot razvoja lika. Najde ga v polju intuitivnega, primarnega. Z mehko in z mestoma otroškim, le samemu sebi namenjenim trmarjenjem ter kujavo naivnosti najde nove možnosti za udejanjanje v dramski literaturi pogosto prisotnega brezimneža.

Tako je žirija 43. Boršnikovega srečanja, ki ji je predsedoval dr. Blaž Lukan, zapisala v utemeljitvi, s katero je sinoči v Mariboru nagradila igralca Janka Petrovca za nosilno vlogo v predstavi Samomorilec v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča.

Obvezno in neizvirno vprašanje: s kakšnimi občutki doživljaš to nagrado?

Nedvomno sem vesel. Še posebej zato, ker je za mano naporno in veliko delo. Zdi se mi, da je nagrada prišla v pravem trenutku.

Umetniški vodja Marko Sosič je pred mariborskim nastopom dejal, da so v Samomorilcu »ustvarjalni doprinosi, ki bi jih žirija lahko zapazila.«

Ne vem, kakšna je bila ostala »konkurenca«, prepričan pa sem, da sem nagrado prejel tudi po zaslugi kolegov iz ansambla Slovenskega stalnega gledališča, s katerimi sem izvrstno delal. In seveda tudi po zaslugi režiserja Eduarda Milerja. Brez njegove vere, vztrajnosti, gledališkega znanja tudi jaz ne bi bil nagrajen.

Pred nekaj meseci si zapustil tržaški teater. Si boš po tej nagradi premislil?

Zapustil je močna beseda, s Slovenskim stalnim gledališčem še naprej sodelujem v starih predstavah, v Trstu tudi prirejam Pensiške večere. Odkar sem se redno zaposlil na Radiu Slovenija, kjer pripravljam in vodim mesečno topisno oddajo Od Klaipede do Marsale in tedensko oddajo v živo (Ne)obvezno v nedeljo, nisem odpisal gledališča. Imam se za igralca: moja ambicija je najti čas in prostor za kakšni dve novi predstavi na leto. Želim si le malo bolj srečnih okoliščin ...

Kateri so pravzaprav bili razlogi za odhod?

Ko mi je Radio Slovenija ponudil stalno službo urednika oddaj, sem tehtno premislil. Ali bi se lahko nonšalantno odrekel varnosti stalne službe, ki je v Trstu nisem imel? Racionalni odgovor je bil ne. Ob tem pa so svoje odigrali tudi intimno igralski razlogi. V zadnjih sezonah smo ogromno igrali, ansambel je vse manjši, zato je bilo na naših ramednih vse več delovnega bremena. Producirali smo tudi pet, šest predstav letno, časa za osebno obnavljanje ni bilo. Vse predstave so imele prekratko življenje, vloge kot je Semion iz Samomorilca ali Pusher iz Tihobitja v jarku pa so se mi redno vračale v misli.

S Samomorilcem bo morda sedaj drugače.

Vloga Semiona ima veliko komičnih lastnosti. Po osmih ponovitvah, kolikor smo jih imeli v lanskem sezoni, se komaj dobira uigraša. S podobnimi težavami se soočajo vsa regionalna gledališča, a upam, da bo uspeh na Boršnikovem srečanju omogočil predstavi daljše življenje.

Medtem se ponovno govori o težavah Slovenskega stalnega gledališča.

Rahlo nepotrebno se mi zdi, da se tako poudarja krize, kvaliteta ustvarjanja pa je najmanj pomembna. Po mojem

Janko Petrovec je v vlogi Samomorilca prepričal žirijo Boršnikovega srečanja

KROMA

mnenju je ravno ta merodajna. V pretekli sezoni je ansambel uprizoril predstave Samomorilec, Kdo se boji Virginije Woolf, Mesto tako blizu, Tubotubutubetubitu, Maraton v New Yorku, Namišljeni bolnik in najmanj, kar lahko rečem, je, da so bile nadpovprečno kvalitetne. Čudim se, da to gledališče ne dobiva čestitk, to bi bilo edino logično.

Kakšno mnenje si si ustvaril o Trstu?

V Trstu sem preživel več kot tretjino svojega življenja; dve leti v devinskem Zavodu združenega sveta, enajst let pa v gledališču. To je zelo zanimivo okolje, ki mi je ponudilo veliko miru. Mesto je imelo do mene gosposko držo, me spoštovalo in cenilo. To je bil zame zelo bogat čas, poln čustev - od največje radosti do najhujših stisk.

Ljubljana je hitra, proletarska, polna skušnjav, Trst je mesto na robu, ni v središču dogajanja ...morda si zato sedaj želim nekoliko hitrejši tempo življenja.

Kaj pa o tržaški slovenski skupnosti?

Onkraj manjšinske problematike me je kot rojenega podeželana posebno prevzela njena dolga meščanska tradicija. Trst je že sto let veliko mesto, zato se je slovensko meščanstvo lahko razvijalo. Tu ima vsakdo znamenitega Slovenca med svojimi predniki.

Prišlek lahko v Trstu izbira med lokalpatriotizmom in svetovljanstvom; mesto ti to omogoča. Med Slovenci sem našel veliko duhovno bogastvo, vpludne, prirčne, uvidne ljudi. Je pa tudi druga plat: vse slovenske šibkosti so tu prisotne na majhnem prostoru. Ta dvo-plastnost je za igralca posebno zanimiva.

Je publika Slovenskega stalnega gledališča drugačna?

Tukajšnja publika reagira čustveno in ne z intelektualnim konstruktom. Je kruta, a te obožuje, ko ji ponudiš dobro predstavo. Od Slovencev v Trstu in Gorici sem veliko odnesel. Take ljubezni publike najbrž ne bom najbrž več doživel.

Poljanka Dolhar

SINOČI PODELITEV PRIZNANJ

Velika nagrada za predstavo Katica iz Heilbronna, Boršnikov prstan Aleksandru Valiču

MARIBOR - Letošnji dobitnik Boršnikovega prstana je igralec Aleksander Valič, velika nagrada 43. Boršnikovega srečanja (BS) za najboljšo uprizoritev pa je pripadla predstavi Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem v režiji Francois-Michela Pesentija in izvedbi ljubljanske Drame. Pesentiju je predstava prinesla tudi nagrado za najboljšo režijo.

Za vloge v zmagovalni predstavi 43. BS sta bila nagrajena Veronika Drolc, ki je odigrala Katico, in Marko Mandić za vlogo Friderika Wetterja, grofa Strahlskega. Ostale tri od petih enakovrednih igralskih nagrad so prejeli Janko Petrovec za vlogo Semjona Semjonoviča Podsekalknikova v predstavi Samomorilec v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča Trst, Jernej Šugman za vlogo Tita Andronika v predstavi Tit Andronik v izvedbi SNG Drama Ljubljana in Tadej Toš za vlogo Jeana v predstavi Nosorogi v izvedbi Drame SNG Maribor.

Nagrada za mlado igralko je pripadla Arni Hadžialjevič za vlogo Margerite v predstavi Osvajalec v izvedbi ljubljanske Drame in Lenke v predstavi Raztrganci/Učenci in učitelji v produkciji Mestnega gledališča Ptuj in E.P.I. Centra ter koprodukciji Cankarjevega doma Ljubljana.

Tri enakovredne nagrade za druge dosežke so prejeli ustvarjalci predstave Raztrganci/Učenci in učitelji, ki so bili nagrajeni za idejni in receptivni premik, Leo Kulaš za kostumografijo v zmagovalni predstavi Katica iz Heilbronna ali Preizkus z ognjem in Mitja Vrhovnik

Aleksander Valič

Smrekar za glasbo v predstavi Mlado meso v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča.

Nagrado Dominika Smoleta za prevod in dramaturgijo je prejel Primož Vitez za prevod drame Eugena Ionesca Nosorogi in dramaturgijo njene uprizoritve. Nagrado za gledališke inovacije in estetski preboj pa je strokovna žirija 43. BS v sestavi Blaž Lukan, Mario Brandolin, Gregor Butala, Maja Haderlap in Mojca Jan Zoran, ki je izbirala med 11 tekmovalnimi predstavami, dodelila Janezu Janši za koncept in režijo Slovenskega narodnega gledališča v izvedbi Maske Ljubljana.

Kot je na včerajšnji razglasitvi nagrad v vlogi predsednika strokovne žirije povedal Lukan, je žirija svoje odločitve sprejela soglasno. Soglasna v svoji odločitvi je bila tudi žirija za Boršnikov prstan v sestavi Tone Partljič, Rapa Šuklje in Peter Ternovšek.

NOVA GORICA - Ob dnevu RTV Slovenija slavnostni koncert in podelitev priznanj

Letošnja Ježkova nagrajenca pisatelj Tone Partljič in pevec Adi Smolar

NOVA GORICA - Na slavnostnem koncertu ob dnevu RTV Slovenija, posvečenem slovenski filmski glasbi, so v torek zvečer v Kulturnem domu Nova Gorica razglasili letošnja Ježkova nagrajenca. Za dosežke v radijski in televizijski ustvarjalnosti je bil za leto 2008 nagrajen pevec Adi Smolar, medtem ko je nagrada za življenjsko delo pristala v rokah pisatelja Toneta Partljiča.

Nagrado Franeta Milčinskega - Ježka RTV Slovenija vsako leto podeljuje za izvirne dosežke in opuse v zvrsteh radijske in televizijske ustvarjalnosti. Nagrajenca Smolar in Partljič imata za sabo zajeten spisek uglasbenih in uprizorjenih del v RTV-programih. Vsakič ko gostujeta na radiu ali televiziji, pomeni to praznik iskrih misli, slovenske besede in iskrenosti, je žirija zapisala v obrazložitvi.

Glasbenik Smolar s svojimi pesmi daje upanje mladim generacijam, da je na tem svetu vredno biti pošten, vredno ljubiti in delati dobre stvari. Pisatelj, dramatik ter televizijski in filmski scenarist Partljič pa si je s svojim ustvarjanjem

Pisatelj Tone Partljič je letošnji Ježkov nagrajenec za življenjsko delo

KROMA

priporil status človeka, ki ve, kaj govori in ki se ga za razliko od ostalih govorcev splača poslušati, je še zapisala žirija.

"To je velika čast, saj pomeni da svoje delo dobro opravljam, da so moje pesmi sprejemljive in poslušljive," je povedal Smolar. Nagrada je hkrati zanj vzpodbuda, da se bo še naprej trudil polepšati

svet z nasveti in hudomušnimi pripombami, ki včasih bolj zaleže kot "težko žuganje". Tudi Partljič je bil nagrajeval vesel, a spomnil, da bi bilo v slovenskih zabavnih oddajah več Ježkovega duha. "Ta nagrada mi je najljubša, saj je v sorodu s humorjem. V Sloveniji namreč redko nagrajemo humor," je še dodal.

Poleg Ježkove nagrade so na nočnejši prireditvi, s katero so obeležili tudi letošnjih 80 let Radia Slovenija in 50 let Televizije Slovenija, podelili še priznanje RTV Slovenija za življenjsko delo. Prejel ga je komponist in dirigent Urban Koder. Opus enega najpomembnejših ustvarjalcev šansona, filmske in scenske glasbe ter glasbe za radijski igrani program obsega glasbo za 26 filmov in približno sto gledaliških predstav.

Rdeča nit koncerta v novogoriškem kulturnem domu je sicer bila povezanost glasbe, filma, radia in televizije s skladatelji, filmskimi avtorji, igralci in gledalci skozi desetletja delovanja javnega zavoda RTV. Med drugim so se ob letošnji 60-letnici nastanka filma Na svoji zemlji na odru spomnili igralcev in ustvarjalcev prvega slovenskega celovečernega igranega filma. Ta v zgodovini filma in televizije velja za filma, ki si ga je doslej ogledalo največ Slovencev. Poklonili so se še enemu največjih zvezdnikov slovenskega filma Mihi Balohu, ki letos praznuje 80-letnico. (STA)

OKOLJE - Sistem Eco Logic montirajo že v tovarni

Chevrolet ponuja vse svoje modele tudi na utekočinjeni plin

Varčnejša vožnja in podvojena avtonomija

Mnogo let je že minilo, od kar je Louis Chevrolet skupaj s petičnežem Williamom Durantom v ameriškem Detroitu ustanovil Chevrolet Motor Company Car. Pisalo se je leto 1911. Komaj 11 let kasneje, kar je bil rekord za tiste čase, je iz tovarne izšel milijonti chevrolet. Še štiri leta in 1925. je Chevrolet proizvajal sam milijon vozil letno.

Leta so minevala. Ameriška avtomobilska industrija je doživljala večje in manjše krize in končno se je pojavila tudi globalizacija. Leta 2001, Chevrolet je že nekaj časa bil pod okriljem družbe General Motors, so s korejsko tovarno Daewoo in njeno upnico, Korea Development Bank, podpisali dovor o prevzemu avtomobilskega dela družbe ter ustanovili GM Daewoo Auto & Technology (GM DAT), ki ima poleg zgodovinskih obratov v Koreji tudi tovarne na Poljskem, v Rusiji in v Uzbekistanu. In tako so dotedanjim daewoojem, ki niso sloveli po kdo ve kakšni kvaliteti, pritaknili Chevroletov logo, kar je seveda med ljubitelji originalnih ameriških chevroletov povzročilo nemalo negotovanja. Z leti se je proizvodnja spremenila in z njo tudi kakovost. Danes so korejski chevroleti na isti kakovostni ravni ali morda celo višji, kot je

marsikatera slavnejša evropska znamka. Danes pa se korejski chevroleti, vsi po

vrsti (matiz, aveo, lacetti, epica, nubira e captiva) ponašajo z vsaj enim modelom, ki ga poganja utekočinjeni petrolejski plin. Prednosti so na dlani: predvsem je cena utekočinjenega plina za polovico nižja od plinskega olja ali bencina, ima visok energetski izkoristek, v majhni posodi, ki je lahko velika kot rezervno kolo, lahko uskladiščimo dokajšnjo količino plina, katerega izogorevanje povzroča odločno manj škodljivih snovi kot bencin ali plinsko olje: količina ogljikovih in dušikovih oksidov je odločno nižja. Poleg tega v izpušnih plin ni aromatskih snovi, žveplovega dioksida in trdih delcev.

Prisotnost naprave za napajanje motorja s plinom ne moti delovanja na bencin: ko prižgemo motor, slednji začne vedno izgorevati bencin, ko pa doseže primerno temperaturo, samodejno preklopi na plin. Sistem se imenuje Eco Logic in ga montirajo že v tovarni, tako da je nakup še posebno ugoden, saj imate pri tem tudi prispevek države za okolju prijazne motorje. Upoštevati je tudi treba, da se zmogljivosti avta, ko gre na plin le neopazno zmanj-

ša, medtem ko se avtonomija avta praktično podvoji.

Stran pripravil **Ivan Fischer**

MICHELIN

Za čistejši zrak v mestih

Michelinov prispevek k pestri ponudbi novitet na letošnjem avtomobilskem salonu v Parizu je izražen predvsem ob pomoči predstavitve njihove napredne tehnologije 'Active Wheel', ki jo pod karoserijo najdemo tudi v električno gnanem mestnem prototipu podjetja Heuliez, obenem pa se ta prototipna tehnologija nahaja tudi v novem športnem prototipu znamke Venturi.

V paketu 'All-in-One', ki so ga razvili skupaj s predstavniki podjetij Heuliez ter telekomunikacijskega giganta Orange je Francozom uspelo zagotoviti dovolj prostora za namestitve dveh elektromotorjev in varnostnih komponent (kompletni zavorni disk s čeljustjo in zavornimi ploščicami), obenem pa tudi vseh komponent nastavljivega aktivnega vzmetenja (eden izmed obeh vgrajenih elektromotorjev skrbi za pravilno in pravočasno odzivnost elektromehanskega sklopa blažilnika in vzmeti). Zaradi vseh teh dobrih lastnosti im modularne zasnove, ki jih ponuja ta kompaktni pogonsko-vozni sklop z močjo tridesetih kilovatov se to tehnologijo lahko uporabi tudi pri razvoju štirikolesno gnanih električnih vozil.

NAGRADA - Podelili so jo italijanski avtomobilistični novinarji

MiTo Evropski avto 2009

Drugo mesto je pripadlo novi Lancini delti, tretje pa Fordovi fiesti

Italijanski avtomobilistični novinarji so že trindvajsetič z glasovanjem izbrali Evropski avto, tokrat za leto 2009.

Premočno je zmagal Alfin novinec MiTo, ki si je zagotovil 462 točk, za njim pa so se še uvrstili nova delta, Fordova fiesta in za njimi še drugi bolj ali manj prestižni modeli, ki morajo imeti kot skupni imenovalec ta, da so izdelani v Evropi.

Nagrado so ustanovili leta 1987 in od takrat so si modeli italijanske grupe Fiat zagotovili nagrado kar 11-krat, kar v gotovi meri tudi odraža neke vrste »patriotizem«, da ne rečemo suženjstvo italijanskih kolegov v odnosu do edinega nacionalnega proizvajalca avtomobilov.

Sicer pa je MiTo, kar prijeten avto: športno vozilo je nastalo v sodelovanju s Fordom, bolje rečeno nastaja na isti platformi kot fiesta. Kupci imajo na razpolago tri različne motorje: 155-konjski bencinski motor s turbinskim polnilnikom ter dva dizla.

Močnejši ima 1600 kubikov in 120 KM, šibkejši pa je brez turbine, zmore 78 KM in je namenjen v glavnem mladim, ki so se komaj dokopali do voznškega dovoljenja.

ŠIRITEV PROTI VZHODU

Renault krepi svojo dejavnost tudi v Rusiji

Francoski Renault širi svoje strateške cilje proti vzhodu. Potem ko so pred leti podpisali uspešno sodelovanje z japonskim Nissanom, je sedaj vrsta na ruskem Avtovazu, ki je že nekaj let iskal zanesljivega partnerja, da bi lahko okreplil svojo dejavnost na področju avtomobilske proizvodnje, ki je nekoliko zastarela. Rusko podjetje je navezalo stike z vrsto močnih zahodnih partnerjev, med katerimi so bili GM, Fiat in Renault. Ob koncu so ugotovili, da jim Francozi nudijo še najboljše pogoje za sodelovanje. Tako so prodali Renaultu 25 odstotkov svojih delnic in postali tretji partner avtomobilskega zavezništva, v katerem sta že Nissan in Renault, skupina, ki je v letu 2007 prodala več kot 6 milijonov vozil in se uvrstila na 4. mesto na svetovni lestvici, kjer ima 9-odstotni delež.

Do dogovora prihaja v nelahkem trenutku svetovnega gospodarstva, ki se zvija v krčih globoke krize. Upati je, da bo rusko tržišče, ki je bilo do sedaj v velikem razmahu, ohranilo svojo dinamičnost. Avtovaz namreč predvideva, da bodo v letu 2009 prodali kar milijon avtov, predvsem lad, ki je s svojimi raznimi modeli še vedno lider na ruskem tržišču.

Brundula
od 1954 na vašo razpolago

Nadomestni deli in oprema za avto, motor in kolo.

Dunajska cesta 48 - OPČINE (Trst), Tel. in fax 040 211022, brundula@inwind.it, Odprto: 8.30 - 12.30 / 15.30 - 19.30 Ob ponedeljkih zaprto

GORICA - Sindikati opozarjajo na neizvajanje kontrol na deloviščih

»Zdravstveno podjetje odgovorno za nesreče«

Zahtevajo okrepitev osebja - »Minil je čas žalovanja, hočemo konkretna dejanja«

Pokrajinski tajniki sindikatov Giacinto Menis (z leve), Paolo Liva in Umberto Brusciano

BUMBACA

Sindikati CGIL, CISL in UIL so ostro nastopili proti goriškemu zdravstvenemu podjetju, ki nosi po njihovem prepričanju glavno krivdo, da ima goriška pokrajina najvišje število nezgod na delovnih mestih. »Minil je čas žalovanja za ponesrečenimi in umrli delavci. Naveličani smo tudi števil in statistik o nesrečah. Skrajni čas je, da si odgovornost zanje prevzamemo vsi tisti, ki ne zagotavljajo preprečitve in kontrol v podjetjih,« pravi pokrajinski tajnik sindikata CISL, Umberto Brusciano. Z njim zahtevata prevzem odgovornosti in takojšnje ukrepe tudi pokrajinska tajnika CGIL Paolo Liva in CISL Giacinto Menis.

»Varnost na delovnih mestih je poverjena zdravstvenemu podjetju, ki mora izvajati kontrole na teritoriju. V resnici pa so pristojni urad dobesedno ohrumili,« pojasnjuje Brusciano in dodaja: »V tej bitki se čutimo osamljene, kot da bi se borili proti mlinom na veter. Le pokrajina je pokazala občutljivost za problem. Vendar nočemo več besed in podpore institucij. Hočemo in zahtevamo dejanja. Zahtevamo obenem, da dežela FJK, ki je poverjena za imenovanje v zdravstvenem podjetju, uvede kazni proti tem, za katere se bo izkazalo, da niso zagotavljali po zakonu predpisanih varnostnih ukrepov.«

Menis je spomnil, da je bila proti zdravstvenemu podjetju že uperjena stavka letos maja, po prvi smrtni nesreči v tržiški ladjedelnici, vendar do danes se podjetje ni odzvalo na nobeno zahtevo. »Denar, ki ga dežela namenja varnosti na delovnih mestih, je v goriški pokrajini neizrabljen,« je še povedal

Menis in pristavil: »Zdravstveno podjetje mora zagotoviti vsak teden kontrolo v tržiški ladjedelnici.« Goriška pokrajina je majhna, a premore eno izmed največjih ladjedelnic v Evropi. Hkrati ima žalostni primat nezgod na delu, je poudaril Liva in opozoril: »Saj ne more biti drugače, v kolikor oddelek za medicino dela neprestano izgublja osebe! Minilo pa je tudi preveč časa od zadnjega zasedanja pristojne pokrajinske komisije, ki bi jo morala sklicati prefektura.« Dejal je tudi, da morajo pravosodni organi nadzirati delovanje oddelka za medicino dela in postopati proti delodajalcem, ki ne izvajajo varnostnih norm. »Župani naj za nadzor varnosti na gradbiščih poverijo mestne redarje, saj so delovišča v glavnem ob cestah in pod očmi vseh,« je še predlagal. »Prelahko je pridobiti gradbeno dovoljenje. Gradbeniki so večinoma osebe brez primerne izobrazbe,« je dodal Brusciano in kritiko naslovil na Trgovinsko zbornico.

Glavna zahteva sindikatov je okrepitev osebja za varnost poverjenih služb. S tem v zvezi je sindikalistka Orietta Olivo povedala, da je tehnikov, ki so pri oddelku za medicino dela zadolženi za preprečevanje nesreč, trenutno sedem, ko bi jih moralo biti dvanajst. Sicer so razpisali natečaje za zaposlitev novih tehnikov, a še vsaj šest mesecev ne bo nič, je ocenila. In še Bruscianov zaključni »napad« na zdravstveno podjetje: »Kako bo zagotavljalo varnost pri drugih, če tega ni sposobno pri sebi?« In spomnil je, da so zaradi kršitev varnostnih norm v zdravstvenih strukturah bile vložene kar štiri tožbe na državno tožilstvo.

PODGORA - Azbest v tekstilni tovarni

Dežela obljublja analize in poseg

Gabrovec: Potrebno monitoriranje zdravja Podgorcev

Podgorska tekstilna tovarna Cotonificio Triestino je zaprta že preko dvajset let, njena razpadajoča azbestna streha pa vse bolj skrbi domačine. Na nevarna vlakna je včeraj s svetniškim vprašanjem opozoril deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Deželnim upraviteljem je pojasnil, da se z azbestom v opuščnem obratu že veliko let spopada predsednik podgorskega rajonskega sveta Walter Bandelj, ki je na problem opozoril občino, pokrajino in prefekturo. Gabrovec je na zasedanju, na katerem je bil prisoten tudi Bandelj, povedal, da so doslej sprejeli le en ukrep, in sicer so z lesenimi panjmi zakrpal ogradjo obrata. To pa ni nikakor dovolj, saj ljudje še vedno vstopajo na območje tovarne. Pred dobrim mesecem se je trinajstletnik poškodoval, ker je vstopil v opuščeno tovarno in padel s petih metrov višine, je navedel. Gabrovec je deželo vprašal, ali obstaja načrt za odstranitev azbesta in za prekvalifikacijo območja, ki ima velik razvojni potencial.

Svetniku je v imenu deželnega odbornika Vladimirja Kosica odgovoril predsednik deželnega odbora Renzo Tondo. »Odbornik Kosic bo pozval urad za ocenjevanje učinka na okolje pri deželni direkciji za okolje in javna dela ter pristojni urad goriškega zdravstvenega podjetja, da naj opravita temeljito analizo, ki bo osnova za nadaljnje posege,« je dejal Tondo. Gabrovec je še poudaril, da bo osebno spremljal zadevo in preverjal, ali bodo obljube deželne uprave uresničene. Deželni svetnik je tudi menil, da bo treba opraviti monitoriranje zdravja Podgorcev, ki so bili toliko let izpostavljeni azbestu.

Drugo okoljsko vprašanje je medtem sprožil tudi Bandelj. Goriško občinsko upravo je pozval, da naj pravčasno obvesti podgorski rajonski svet, v kolikor bi nameravali namestiti novo anteno za mobilno telefonijo na območju Podgore. Rajonska svetnika sta namreč izvedela, da naj bi se podjetje zanimalo za namestitev nove antene pri objektu vodovoda.

ISONZO-SOČA

O vojni, a brez retorike

DARIO STASI

BUMBACA

Na sedežu revije Isonzo-Soča v Sveitovanski ulici v Gorici so včeraj predstavili najnovejšo številko »časopisa na meji«, ki je po svoji zasnovi nekoliko drugačna od tiste, ki jo običajno najdemo v kioskih. Tokrat gre za dvojno številko (79/80), ki je v dobršnem delu posvečena 90. obletnici konca prve svetovne vojne. Če smo natančni, gre pri izdaji za dva ločena zvezka. Prvi se po obliki in vsebini ne razlikuje od revije, ki že vrsto let izhaja v Gorici, drugi zvezek pa je v celoti namenjen dogodkom in posledicam, ki jih je prvi vojni spopad pustil v Gorici in Posočju.

O vsebini je podrobno spregovoril urednik revije Dario Stasi, ki je podčrtal ravno izid posebne priloge, ki so jo pripravili ugledni zgodovinarji in raziskovalci naše polpretekle zgodovine. Konec svetovne vojne je Goriško popolnoma spremenil. Oddrgal jo je iz srednjeevropskega konteksta in jo uvrstil v povsem nov način državne ureditve, ki se je z nastopom fašizma izneverila povojnim obljubam, vsaj, kar zadeva odnos do ne-italijanskega prebivalstva, je ugotavljal Stasi. Zapise v tematski zvezek so prispevali Lucio Fabi, ki je prilogo uredil, Paolo Malni, Bernardo Bressan, Italo Chiarion, Aldo Rupel, Diego Kuzmin in še mnogi drugi. Posebni zvezek, ki nosi podnaslov »Abasso la guerra - Dol z vojno«, krasijo številne fotografije, med katerimi so tudi takšne, ki še niso bile objavljene. Skratka, revija želi bralcu sporočiti, da vojna ni le retorika, kot jo nekateri hočejo prikazati, temveč je neizmenljiva tragedija, ki prizadene vse sloje prebivalstva in je njene posledice občutiti še veliko desetletij kasneje. Tudi danes, lahko pripisemo.

Glavni zvezek zadnje številke revije je posvečen Posočju, ne glede na mejo. Posebno pozornost so tokrat namenili Soči s poudarkom na onesnaženju in poskusih ozdravitve »hčere planin«. V reviji najdemo tudi daljši prispevek o cementarni v Anhovem od odprtja v zgodnjih dvajsetih letih minulega stoletja pa do danes, ko je obrat deloma spremenil proizvodnjo iz prvih časov. Objavljen je tudi zanimiv članek o Boginji Soči, ki razkriva manj znane podatke iz davne preteklosti, v prvi vrsti podatke o rimskem mostu med Sovodnjami in Faro. Našli bomo tudi zapis o starih mejah med beneško republiko in Avstrijo. Nekaj prostora je namenjenega razvoju Nove Gorice, na zadnjih straneh pa je še strip, ki ga je na osnovi črtice Alda Rupla sestavila nadarjena risarka Miriam Blasi. Skratka, revija Isonzo Soča nam bo tudi tokrat postregla s prispevki, ki jih v drugih publikacijah pogrešamo.

Uredništvo goriške revije je obenem pobudnik dokumentarnega filma z daljšim opisom njegove vsebine v posebni knjižici z naslovom: »Doppio sguardo sulla Grande Guerra« (Dvojni pogled na prvo svetovno vojno). Film in knjižico bodo predstavili danes ob 17.30 uri v goriškem Kinemaxu na Travniku. Film prikazuje deloma še ne objavljene posnetke iz italijanskih, avstrijskih in nemških arhivov. V lepo zasnovani konfekciji sta shranjeni dve CD plošči in knjižici. Gre namreč za italijansko in slovensko verzijo dokumentarnega gradiva, ki sta ga s prispevkom iz evropskega sklada Interreg pripravila zgodovinarja Lucio Fabi in Gianpaolo Penco. Ob današnji projekciji bodo predstavili tudi zadnjo številko revije Isonzo-Soča. (vip)

GORICA - Predstavili pobude ob 90-letnici konca prve svetovne vojne

Obletnica s trikoloro

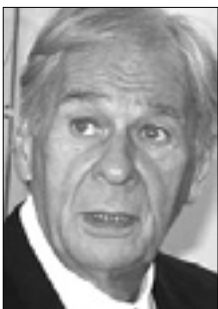
Prizig na Sabotinu bodo ljudje spremljali z grajskega stolpa - Župan: »V tribarvnih lučeh ni revanšizma«

Obletnico konca prve svetovne vojne bodo v ponedeljek, 3. novembra, v Gorici praznovali z odprtjem dveh razstav in s prizigom trikolora na Sabotinu. »Zelo pomembno je ohraniti spomin na dogodek izpred devetdesetih let in se pokloniti vojakom, ki so 4. novembra 1918 vkorakali v Gorico,« je med včerajšnjo predstavitev dogodka povedal goriški župan Ettore Romoli in pojasnil, da v praznovanjih ni nikakršnega revanšizma ali šovinizma.

Osrednji dogodek, ki ga prireja občinska uprava v sodelovanju s tržaškim muzejem De Henriquez in združenje Isonzo, bo v ponedeljek, 3. novembra, ob 17.30 na goriškem gradu. Na ogled bodo postavili razstavo vojaških eksponatov z naslovom »1918: la vittoria«, ob tem pa bodo razstavili še likovna dela, ki jih je Italico Brass posvetil prvi svetovni vojni. Na svečanosti bo prisoten podtajnik na obrambnem ministrstvu Giuseppe Cosiga, sin nekdanjega predsednika republike Francesca, zaigrala pa bo godba na pihala brigade Pozzuolo del Friuli. Nekaj po

ETTORE ROMOLI

BUMBACA

18.30 se bodo udeleženci odprtja razstave premaknili na grajski stolp, od koder bodo občudovali ponoven prizig tribarvnih luči na Sabotinu. »S trikoloro se bomo poklonili padlim, prizig luči zato nima nikakršnega revanšističnega pomena,« je potrdil župan Romoli.

Občinska uprava je poleg razstav na gradu sodelovala s številnimi mestnimi ustanovami pri pripravi niza spominskih pobud. Jutri se bodo tako vseh padlih v prvi svetovni vojni spomnili z zborovskimi koncerti. Dvanajst zborov, razdeljenih v sku-

pine po štiri, bo ob 15. uri zapelo v parku občinske palače v Gorici, v dolini bersaljerjev v Poljanu in na Kolovratu; ob 20.30 bodo zbori nastopili v gledališču Verdi v Gorici, kjer bodo večer zaključili s skupno pesmijo »Signore delle cime«. Pri pobudi bodo sodelovali zbori Sant'Ignazio in Monte Sabotino iz Gorice, Costumi bisiacchi iz Turjaka, Monte Nero iz Čedad, Tri doline iz Kravarja v Beneški Sloveniji, La voce della valle iz Špetra, Don Luigi Milocco iz Tovorjane, Castel iz Conegliana, Lipa iz Bazovice, Concordia iz Benetk, Code di Bosco iz Orsaga in Bianche zime iz Rovereta.

Na včerajšnji predstavitvi pobud ob obletnici konca prve svetovne vojne je občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag pojasnil, da združenje eŠtoria prireja dva avtobusna izleta. Prvi bo na sporedu 16. novembra, ko se bodo odpravili v Basano del Grappa, drugi pa 30. novembra, ko bodo obiskali Redipuljo, Oslavje in Kalvarijo. Devetag je razložil, da je v mestu na ogled več razstav, ki so posvečene prvi sve-

točni, posebno pohvalne besede pa je izrekel o sodelovanju z združenjem Amidei. Prireditelji filmskega festivala namreč pripravljajo v sodelovanju s smerjo Videmske univerze DAMS, Filmarchivom iz Avstrije, državno kineteko in Kinoateljajem filmski večer, ki bo na sporedu v četrtek, 6. novembra, v goriškem Kinemaxu. Ob 17.30 bodo predvajali avstrijski propagandni film iz leta 1916 »Der Zerstörte Görz - Ein Opfer ohnmächtigen wut italiens« in film Umanità iz leta 1919. Ob 20.30 bodo ob glasbeni spremljavi Claudia Cojaniza predvajali nemi film »Gloria. Apoteosi del soldato ignoto« iz leta 1921. O filmskem nizu je med včerajšnjo predstavitev spregovoril predsednik združenja Amidei Nereo Battello in poudaril, da bi Gorica morala imeti filmski fond o prvi svetovni vojni, ki bi bil na razpolago zgodovinarjem in raziskovalcem. Njegov predlog je med včerajšnjo predstavitev podprl župan Romoli, ki je napovedal, da bo prosil deželo finančni prispevek za uresničitev projekta. (dri)

GORICA - Na sejamskem razstavišču salon študijskega in poklicnega usmerjanja

Slovenske višje srednje šole odpirajo mladim mnoga vrata

Šolska reforma ne postavlja pod vprašaj obstoja šestih smeri višješolskega izobraževanja

Doberdobski srednješolci so se z lastnimi profesorji včeraj daljši čas zadrževali pri stojnicah slovenskih goriških višjih srednjih šol

BUMBACA

Slovenske višje srednje šole nudijo mladim kakovostne učne smeri, hkrati pa zagotavljajo več možnosti pri iskanju zaposlitve. V to so prepričani profesorji in dijaki šestih slovenskih višjih srednjih šol iz Gorice, ki so včeraj na salonu študijskega in poklicnega usmerjanja GOorienta predstavili ponudbo slovenskega višješolskega središča učencem obeh paralelk tretjega razreda nižje srednje šole iz Doberdoba.

»Kljub šolski reformi bodo osnovni principi in dejavnosti, ki so značilne za posamezne šole, ostali nespremenjeni. Zaradi tega učence nižje srednje šole zaenkrat ne obremenjujemo s predmetniki in urniki, pač pa poskrbimo, da si ustvarijo okvirno predstav o vsaki šoli,« je pojasnila ravnateljica licejskega in tehničnega pola Mihaela Pirih in napovedala, da bodo naknadno priredili vrsto srečanj za nižješolce in njihove starše, na katerih jim bodo posredovali uradne novice o smereh, predmetnikih in številu učnih ur. Ravnateljica je potrdila, da na podlagi reforme ne bodo krčili števila smeri, tako da bodo nižješolci lahko še naprej izbirali med šestimi slovenskimi šolami. Po njenih besedah se bodo vsekar šole spremenile, vendar spremembe ne bodo vplivale na njihove glavne značilnosti. »Ko bomo prilagajali svoje smeri reformi, bomo analizirali dosežanje delo in iz njega izvele to, kar bo najbolj koristno za prihodnost šol. Imeli bomo torej priložnost, da se rešimo morebitnih šibkosti posameznih smeri in da ohranimo, kar je najbolj kakovostnega,« je pojasnila Pirihova.

Kot v prejšnjih letih sta imela v sejamskem razstavišču licejski in tehnični pol vsak svojo stojnico. Dijaki tehničnega zavoda za turistične dejavnosti Ivan Cankar so predstavili, kako deluje turistični informativni center, nižješolcem pa so spregovorili tudi o lepih izkušnjah, ki so jih preživeli na delovni praksi. »Dijaki industrijskega tehničnega zavoda Jurij Vega so pokazali, kako poteka delo v laboratoriju informatike. Z računalniki in elektronskimi aparaturami so izpeljali razne poskuse,« je pojasnil profesor Franc Biancuzzi, ki je na tehničnem polu odgovoren za usmerjanje, in povedal, da so dijaki trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois mlajšim sovrstnikom spregovorili o delovanju raznih javnih uradov, od oddelka za promet do matičnega urada in katastra.

»Nižješolcem smo spregovorili o spretostih in kompetencah, ki jih pridobijo na smereh licejskega pola Trubar-Gregorčič,« je povedal profesor klasičnega liceja Peter Černic. Po njegovih besedah posvečajo na višješolskih zavodih veliko pozornosti zlasti prigovarjanju nižješolcem, da naj se vpišejo na slovenske šole, saj le-te nudijo več priložnosti za nadaljevanje študija in za zaposlitev. Černic je pojasnil, da je k organizaciji predstavitev na salonu finančno pripomogel tudi Sindikat slovenske šole, ki je omogočil tiskanje plakatov in letakov. Salon je vsekar po besedah Černica le prvi korak na poti spoznavanja višješolske ponudbe; nižješolci bodo namreč v prihodnjih mesecih obiskali goriški višješolski center, zatem bo na sporedu dan odprtih vrat, nazadnje pa bodo priredili še srečanja za starše. Jutri bodo sejamsko razstavišče obiskali učenci goriške

nižje srednje šole Ivan Trinko.

Na salonu imajo svojo stojnico tudi univerze. Višješolci lahko spoznajo ponudbo vseučilišč iz Trsta, Vidma in Padove in tudi Nove Gorice. »Na novogoriških fakultetah je že nekaj slovenskih študentov iz Italije, vendar bi radi, da bi se njihovo število povečalo,« je povedal asistent na novogoriški fakulteti za humanistiko David Bandelj. Po njegovih besedah je v Novi Gorici mogoče izbirati med različnimi smermi, ki jih ponuja

jo poslovno-tehniška fakulteta, fakulteta za aplikativno naravoslovje, fakulteta za humanistiko, visoka šola za vinogradništvo in vinarstvo ter fakulteta za znanost o okolju; slednja ima svoj sedež v Križni ulici v Gorici. Bandelj je pojasnil, da so smeri kakovostne; tečajem sledijo manjše skupine študentov, ki se jim profesorji in raziskovalci boljše posvetijo. Univerza v Novi Gorici ponuja tudi več podiplomskih tečajev, na katerih so tudi številni študentje iz tujine. (dr)

GORICA - Po večletnem premoru srečanje med tržaškimi in goriškimi višješolci

Ponovno vzpostavili stik

Predmet pogovora so bili razlogi in pomen okupacije oz. samouprave šol ter nadaljnje sodelovanje pri tovrstnih pobudah

Delegacija dijakov tržaških slovenskih višjih srednjih šol, ki sta jo sestavljala Matia Mosenich in David Požar, je v torek obiskala goriške vrstnike. Po večletnem premoru se je tako ponovno vzpostavil stik med višješolci v dveh pokrajinah, ki so v prejšnjih dneh ločeno protestirali proti napovedanim vladnim ukrepom. Na zasedanju so dijaki debatirali o razlogih in pomenu okupacije oz. samouprave šol ter načrtovali nadaljnja sodelovanja pri tovrstnih pobudah. Tvorno srečanje, ki sta ga spodbudila člana Slovenske kulturno-gospodarske zveze Marino Marsič in David Peterin, je potekalo v avditoriju slovenskega višješolskega centra v Gorici.

Na goriškem srečanju Mateja Nanut (z leve), Valentina Sivec, Matia Mosenich, Nikol Kerpan in David Požar

FOTO M.M.

ŠOLSTVO - S stavko proti vladnim ukrepom

Protest na ulicah

Pouk bo na vseh šolah močno oviran, saj sindikati pričakujejo množično udeležbo šolskega osebja

GORICA - Nocoj v centru Bratuž

Proslava in obeležje za Primoža Trubarja

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo nocoj ob 20.30 proslava, s katero bo slovenski klasični licej iz Gorice počastil Primoža Trubarja, po komer nosi ime. Prireditev bo zaznamoval Trubarjev rek Dobra sejmena za sebo pustimo, ki se bo odražal v dogajanju na odru.

V prireditvi bo uveljavil zbor Musicum, sledil bo krajši prizor s prikazom Gorice iz leta 1563, ko se je slovenski reformator odločil, da bo prišel pridigati na Goriško. Ob ponovni pevski točki bo stekel recital dijakov, ki bo osredotočen na pomen, ki ga je Trubar polagal na izobrazbo. Na to temo bo uglasen tudi osrednji govor zgodovinarja Igorja Grdine. Sledi-

la bo svečana izročitev Trubarjevega obeležja, ki ga licejcem poklanjajo Sindikat slovenske šole ter nekdanji dijaki in profesorji; v ta namen je sindikat sprožil nabirko denarja, ki bo trajala še nekaj časa, vse dokler ne bo strošek za obeležje pokrit. Kamniti monolit s Trubarjevim reliefom je delo kraškega kiparja Pavla Hrovatina in ga bodo naknadno namestili v preddverje liceja v ulici Puccini. Prireditvi bo s pesmijo sklenil licejski oktet.

V sodelovanju s semeniško knjižnico bodo pred začetkom proslave ponudili na ogled dragocena izvoda Dalmatinove Biblije in Trubarjeve knjižice Ta celi katekizem inu psalmi.

Dijaki vseh goriških višjih srednjih šol se bodo danes udeležili manifestacije proti vladnim ukrepom. Zbrali se bodo pred železniško postajo v Gorici ob 8.30, kjer bodo pričakali sovrstnike iz Tržačice in drugih krajev. Protestni sprevod bo obšel korza Italija in Verdi, zaključil pa se bo v ljudskem vrtu, kjer bo množico mladih nagovoril profesor goriškega sedeža Tržaške oz. Videmske univerze. Zaradi današnje splošne stavke bo pouk na vseh šolah močno oviran, saj sindikati pričakujejo množično udeležbo šolskega osebja. Šole so o tem že opozorile starše.

V slovenskem višješolskem središču, kjer od ponedeljka poteka samouprava, je včeraj dijakom o svetovni gospodarski krizi spregovoril pokrajinski predsednik SKGZ-ja Livio Semolič. Včeraj so se za zasedbo šolskih poslopij odločili na zavodu za geometre Pacassi in na umetniškem zavodu Fabiani, medtem ko naj bi prihodnji teden uvedli samoupravo na družboslovnem liceju Slataver in na znanstvenem liceju Duca degli Abruzzi. Dijaki nameravajo nadaljevati s protestnimi akcijama še ves prihodnji teden.

GORICA - Odpadki Pokrajina znižala davek

Prebivalci goriške pokrajine bodo plačevali nekoliko nižje račune za odvajanje odpadkov, kar je v obdobju splošne gospodarske krize nedvomno dobrodošlo. Pokrajinski odbor Enrica Gherghette je namreč med včerajšnjim zasedanjem znižal davek na odpadkih TARSU s 5 na 4,9 odstotkov. Ukrep bo omogočil družinam 2 odstotni prihranek, skupno pa bo prihranjenih 12.000 evrov. Znižanje davka odgovarja smernicam novega pokrajinskega načrta za ravnanje z odpadki.

Gherghettova uprava je s sklepom tudi podvojila finančno dotacijo, ki je namenjena skladu za delovanje višjih srednjih šol na ozemlju pokrajine. Doslej so imeli višješolski zavodi - med temi tudi slovenske šole v ulici Puccini v Gorici - na voljo le 20 tisoč evrov, zdaj pa bodo razpolagali s 40 tisoč evri. Denar bo služil manjšim vzdrževalnim posegom in bo zato šolam še kako koristen.

GABRJE - Spominska slovesnost v duhu osvobodilnega boja

»Odpustiti, a ne pozabiti resnice«

Vilmi Brajnik podelili zlato odlikovanje Janka Premrla - Vojka

Srečanja, za katerega so dale pobudo sekcije VZPI-ANPI iz Sovodenj, Štandreža in z Vrha ter kulturno društvo Skala iz Gabrij v sodelovanju s sindikatom upokojencev SIP-SGIL in je potekalo v soboto pod večer na okusno urejenem društvenem sedežu v Gabrijah, ki ga marsikdo tudi od »aktivnih« goriških Slovencev še ni nikoli obiskal, se je udeležilo okrog 60 ljudi. Program se je začel z nastopom moške vokalne skupine Sraka pod vodstvom Bogdana Kralja. Prisotnim je zbor ponudil tri pesmi - Zdravljico, Slovenec sem in Domovina mili kraj. Robert Juren je v imenu gostiteljev pozdravil prisotne, posebej častno gostinjo Vilmo Brajnik, nekdanjega konzula v Trstu Štefana Cigoja v predstavnstvu Zveze borcev iz Nove Gorice in predstavnika Zveze borce iz Bukovice - Volčje drage ter napovedal nastop Valentine Nanut iz Sovodenj, ki je zaigrala dva sestavka na flavto.

Sledil je priložnostni govor nekdanjega sovođenskega župana Vida Primožiča v duhu naslova prireditve »Da bi ne pozabili«. Iz nizanja številnih misli, povezanih s preteklostjo in sedanostjo, se nam zdi pomembno izluščiti vsaj nekatere. »Na Primorskem so se razmere zmrčile takoj po zaključku prve svetovne vojne, nakar sta se pritisk in raznarodovanje stopnjevala iz leta v leto za celih petindvajset let do leta 1945, ko je Evropa končno iztrgala s svojega telesa nacifašistično gnojno tvorbo. Nekaj časa smo bili prepričani, da se strahote in zlorabe ne bodo nikoli več pojavile, kaj šele povrnila med ljudi, narode in države. Potem smo prav ljudje z izkušnjami opazili, da je desnici bilo omogočeno najprej tiho, nato pa vse glasnejše preživetje,« je poudaril Primožič in nato spregovoril o posledicah prihoda desnice na vlado na krajevni, deželni in državni ravni. »Že nekaj let smo po razglasitvi 10. februarja za spominski dan na odhod iz Istre velikega števila Italijanov in na umorjene v kraških brezni brez zgodovinskih razlag o vzrokih in posledicah, o ricinusovem in strojnem olju za ljudi, o zločinih, požigih, deportacijah, streljanju talcev in mučenju ter o sami Rižarni, torej po tisti razglasitvi smo pod vztrajnim udarom z že uspešnim manevrom revizije zgodovine. Ker se je tej gonji pridružil tudi sam predsednik države, smo sedaj prepričani - ne gre le za začetni vtis -, da nimamo zagovornikov in zaveznikov če ne v nas samih in v nekaterih tankih slojih večinskega prebivalstva,« je dejal Primožič in tako nadaljeval: »Nasprotno od pričakovanj evforičnih zagotovil je meja bolj zaprta kot pred petimi leti, v Gorici je vidna dvojezičnost dejansko prepovedana, sredstva klestijo generalno in specifično - pomislimo na Primorski dnevnik.« Primožič je še izpostavil, da ne smemo dovoliti enačenja slabega z dobrim, barantanja odpornišтва zaradi vprašljive sprave med desnico in levico, od katere bo imela korist le prva, saj bi na ta način kolaboracionizem - tudi belogardistično domobranski - prejel blagoslov pred zgodovino izven okvira vsakršne etične resnice. »Menim, da je pravilno sporočilo naslednje: Odpustiti, a ne pozabiti resnice, ne pozabiti izbrane prave poti,« je poudaril Primožič.

Takoj po nagovoru je večer obogatil slavnostni trenutek s podelitvijo Vilmi Brajnik zlatega odlikovanja, poimenovanega po Janku Premrlu - Vojku. Z izbranimi besedami ji ga je izročil prav Štefan Cigoj z željo po nadaljnji prisotnosti v družbenem življenju z enako vztrajnostjo in pokončnostjo, ki sta zanjo značilni. Prisotne je tudi spomnil, da poteka prav v tem času 65-letnica junakove smrti. Poudaril je, da nas dogajanja zadnjih let in tudi neposredno sedanja opominjajo, kako se je ponovno in ponovno nujno zavzemati za vrednote iz obdobja upora.

Pevski zbor je zopet nastopil s tremi pesmimi - Smrt v Brdih, Bella ciao in Na juriš ter s pesmijo zaokrožil sto let zgodovine našega naroda od Prešernovih časov mimo preporoda do upora in jurišev med NOB. Nastop je zaključil z nazdravno pesmijo slavljenki Zadoni nam. Zadovoljno občinstvo je snidenje nadaljevalo na družabnem srečanju v zgornji društveni dvorani. (ar)

Vid Primožič med nagovorom (zgoraj), Štefan Cigoj izroča Vilmi Brajnik odlikovanje (desno) in občinstvo na gabskem večeru

BUMBACA

ŠTEVERJAN - Prvega novembra

Poklon padlim ob 60-letnici spomenika

HADRIJAN CORSI

BUMBACA

Letos mineva 60-letnica postavitve spomenika padlim in žrtvam druge svetovne vojne v Števerjanu. Na pobudo občinske uprave bo v soboto, 1. novembra, po maši ob 9.30, spominska slovesnost pred spomenikom, na glavnem vaškem »placu«. Ob tej priložnosti se bo krajevna skupnost poklonila števerjanskim padlim in žrtvam v drugi svetovni vojni ter se oddolžila prednikom, ki so spomenik postavili. Osrednji govor bo imel župan Hadrijan Corsi. Občina je omogočila tudi izdajo jubilejne publikacije z naslovom V svetl spomin - Ob 60-letnici postavitve spomenika padlim in žrtvam druge svetovne vojne.

Svečanost se bo začela predvidoma ob 10.30; ob županovem nagovoru bodo nastopili mešani zbor F.B. Sedej s tremi pesmimi in recitatorji kulturnega društva Briški grič, ki bodo prebrali nekaj odlomkov iz jubilejne publikacije. Sledili bodo ob 11.30 maša na Jazbinah, ob 12.15 svečanost s polaganjem vencev k spomeniku na Jazbinah in pogostitev v bližnji gostilni.

Priložnostna publikacija prinaša zapis o krvavem davku, ki ga je Števerjan plačal na oltarju svobode, in o nastanku spomenika. Med drugim je zapisano: »Dela so se začela v drugi polovici leta 1946. Spomenik, ki je bil in je eden izmed prvih na Primorskem, ni strankarski, ampak ljudski. Namenjen je vsem padlim. Števerjanci so bili torej med prvimi na Goriškem; prej je bil dokončan samo spomenik v Pevmi. Na njem so zabeležena imena teh, ki so dali svoje življenje za srečnejšo prihodnost svojega rodu in jih danes pogrešamo... Visoki stolp obkrožajo pod vrhom štirje plameni - štirje zato, ker ponazarjajo štiri vojna prizorišča, na katerih so Števerjanci umrli: doma, v Italiji, v taboriščih in v partizanskih bojnih enotah. Štirje stranski plameni se simbolično dvigajo višje proti centralnemu, osrednjemu ognju, ki se vije na vrhu obeležja. Plameni predstavljajo Slovence, ki so se borili za slovenski narod. Vsi so se borili za nekaj skupnega ter za nekaj skupnega so tudi ponosno in z dvignjeno glavo padli. Za narodov obstoj so darovali svoja življenja... To je kraj, v katerem se prav vsi Števerjanci prepoznavamo. Naj bo nam vsem vselej v opomin.«

OB PRVEM NOVEMBRU - Komemoracije s polaganjem vencev v mestu in po vaseh

Z Brulcem pri lapidariju goriški odbornik V soboto vrhunec spominskih obredov

Novogoriški župan Mirko Brulc bo danes ob 11. uri položil venec k obeležju deportiranim v Jugoslavijo v goriškem spominskem parku na korzu Italija. To počenja že nekaj let, lani pa ni imel ob sebi predstavnika mestne uprave. Letos bo drugače, zagotavljajo na goriški občini. Sporočili so namreč, da se mu bosta pri lapidariju pridružila občinski odbornik - župan Ettore Romoli je zadržan v Vidmu - in predstavnik prefekture.

Vrhunec svečanosti ob dnevu mrtvih bo v soboto, v Gorici pa bodo prve komemoracije že jutri, 31. oktobra. Občinski odbornik Sergio Cosma bo polagal vence na pokopališčih: ob 9.30 v Pevmi, ob 9.45 v Štmaru, ob 10. uri v Podgori, ob 10.15 v Ločniku, ob 10.30 v Štandrežu in ob 10.45 v Gorici. Jutri ob 17.30 bo v spominskem parku slovesnost ob prihodu štafete alpinov z baklo v Gorico; ob 18. uri bo v kostnici na Oslavju maša.

VZPI-ANPI bo s krajevnimi skupnostmi polagala vence v soboto, 1. novembra. V Pevmi bo ob 9.15 slovesnost pred spomenikom padlih v NOB, nato pa še pri skupnem grobišču padlih na pevmškem pokopališču. Cvetje bodo položili tudi na grob bivšega župnika Antona Rutarja in na grob Angele Boškin, prve medicinske sestre na Slovenskem. Pred spomenikom padlim v NOB v Podgori bodo ob 10. uri polaganje vencev rajonskega sveta, borčevskih in krajevnih društev, priložnostni pozdrav, recitacije ter na-

stop pevskih zborov Soča in Podgora. V Štandrežu bodo ob 10.40 položili venec v domu Andreja Budala, ob 11. uri bo slovesnost pri spomeniku sredi vasi. Poleg recitacij in nastopa vokalne skupine Sraka bodo postavili publikacije Štandrež v duhu NOB; spregovoril bo avtor knjige Vili Prinčič.

V občini **Doberdob** bodo počastili padle v soboto, 1. novembra, ob 11.10 na pokopališču v Jamljah, ob 11.20 pred spomenikom NOB v Jamljah, ob 11.30 pri Bonetih, ob 11.45 na Poljanah, ob 12. uri na Palkišču in ob 12.20 v Doberdobu. Tudi v občini **Sovodnje** bodo svečanosti potekale v soboto, 1. novembra. Padlim se bodo poklonili ob 10.10 pri sedežu kulturnega društva Danica na Vrhu, ob 10.30 v Gabrijah, ob 10.45 v Sovodnjah, ob 11. uri v Rupih in ob 11.15 na Peči.

V **Zagraju** bo v soboto, 1. novembra, ob 10. uri maša, ob 11. uri pa bo na trgu Vittoria odkritje prenovljenega spomenika Vittoria Alata. Vence bodo polagali na pokopališčih v Zagraju, Zdravščinah in Martinščini. Svečanosti prirejata občinska uprava in bivši borci iz Zagreja.

Kot vsako leto bodo spomenika padlim borcem v goriški pokrajini počastili s svojo prisotnostjo tudi predstavniki Republike Slovenije, Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in delegacije občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba. Vence bo-

do polagali po naslednjem programu: jutri ob 10. uri pred spomenikom v Pevmi, ob 10.30 pred spomenikom neznanemu partizanu v Koprivnem, ob 10.45 pred spomenikom v Štandrežu, ob 11. uri pred spomenikom v Števerjanu, ob 11. uri pred spomenikom v Sovodnjah, ob 12.15 na pokopališču v Ronkah, ob 13. uri na pokopališču v Trziču in ob 13.30 pred ladjedelnico v Trziču. V soboto, 1. novembra, bodo polagali vence ob 9.30 pred spomenikom v Gonarsu, ob 10. uri pred spomenikom v Podgori, ob 12. uri pred spomenikom na Palkišču, ob 12.20 pred spomenikom v Doberdobu, ob 13. uri pred spomenikom padlim na pokopališču v Gorici in ob 13.15 pred grobnico goriškega pokopališča. Delegacijo bo vodil podpredsednik državnega zbora Vasja Klavora. Komemoracije se bosta na povabilo italijanske vlade udeležila predstavnik meddržavne slovensko-italijanske komisije za vojna grobišča Dimitrij Omersa in načelnik upravne enote Tolmin Zdravko Likar. Dne 4. novembra ob 10. uri bo polaganje vencev v Redipulji.

Osrednja komemoracija v **mestni občini Nova Gorica** bo tudi letos pri spomeniku v parku spomina na Trnovem, in sicer v soboto, 1. novembra, ob 11. uri. Občinska delegacija bo pred tem ob 9.10 položila še venec pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.30 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici ter pri dveh grobiščih na Trnovem (10.10 in 10.25).

TRŽIČ

Najemnine na črno

Finančni stražniki so v Trziču odkrili trideset stanovanj, za katera so njihovi stanovalci plačevali najemnine na črno. Večinoma so v stanovanjih živeli priseljenici iz Bangladeša in delavci iz južne Italije, ki so zaposleni v ladjedelnici in drugih obratih. Lastniki stanovanj so z najemninami na črno državni blagajni odtegnili približno 300.000 evrov.

Preklicala odstop

V Gorici je predsednica občinske komisije za javna dela Marina Colombo preklicala svoj odstop, za katerega se je svojčas odločila, ker občinska uprava ni ugodila njeni zahtevi po večji soudeležnosti občinskih svetnikov pri nadzorovanju poteka prenovitvenih del na Travniku. Župan Ettore Romoli je na torkovem zasedanju komisije za javna dela zagotovil Colombovi, da si bo glede Travnika prizadeval za dialog med občinskimi svetniki in upravo. Župan je tudi potrdil, da je podjetje Luci costruzioni napovedalo vložitev zahteve po povračilu stroškov, ki naj bi jih utrpelo zaradi spremembe gradbenih faz na Travniku in zaradi neopravljene bonifikacije vojnih sredstev na pobočjih grajskega griča, kjer bodo gradili novo dvigalo. Colombova je napovedala, da si bo v kratkem komisija za javna dela ogledala gradbišče na Travniku skupaj z županom.

Iz Rima peš v Gorico

V Gorico bo danes prispel hitrohodec Michele Maddalena, ki je startal izpred spomenika Altare della Patria, svojgo pot pa bo zaključil ob grobu Marie Bergamas v Ogleju, na katerega bo položil sporočilo predsednika republike. Popoldne ga bo ob mostu 8. avgosta sprejel župan Ettore Romoli, zatem se bo odpravil tudi na skupni trg obeh Goric. Maria Bergamas je izgubila sina v prvi svetovni vojni, leta 1921 pa je med 11 krstami neznanih vojakov izbrala eno, ki so jo zatem z vsemi častmi prepeljali v Rim.

GORICA - Fornasir in Di Bert

Tehnološki pol nekoliko oprijemljivejši

NICOLÒ FORNASIR

BUMBACA

GIANFRANCO DI BERT

BUMBACA

Načrt tehnološkega pola, ki naj bi nastal na območju ob vili Ritter v Gorici, postaja oprijemljivejši. O tem sta se menila predsednik univerzitetnega konzorcija Nicolò Fornasir in predsednik zveze industrialcev Gianfranco Di Bert; srečanja so se udeležili še nekateri drugi predstavniki podjetništva. Pobudniki računajo, da bodo pri tehnološkem polu sodelovali tržaški Area Science Park in druge znanstvene ustanove iz dežele in države ter da bo slonel na sodelovanju s krajevnim proizvodnim sektorjem.

Poudarjeno je tudi bilo, da mora razvoj univerze na Goriškem sloneti na sinergijah najboljših sil ter da mora staviti na internacionalizacijo in tehnološko inovacijo. S tem v zvezi so izpostavili univerzitetni tečaj diplomatskih ved pri Tržaški univerzi in odnose z javnostmi pri Videmski univerzi, ob tem pa še raziskovalni inštitut s področja pogajalskih ved, ki bo imel sedež v novem konferenčnem centru. Tako kvalificirana univerzitetna ponudba predstavlja razvojni adut za gospodarstvo, so zaključili.

GORICA - Slow Food in Gambero Rosso

Briškim vinom kar štirinajst »treh čaš«

Kot že v prejšnjih izdajah je tudi letošnji vinski vodnik založnika Gambero Rosso in združenja Slow Food bogato nagradil deželo FJK s kar 31 najvišjimi priznanji - »tremi čašami«. Tako visoko število priznanj naša vina niso še nikoli dosegla. S takšno uvrstitvijo pa je dežela FJK udrila, skupaj z Venetom, svoje tretje mesto po Piemontu in Toskani. Znotraj naših meja so se daleč najbolj izkazala Brda s štirinajstimi »tremi čašami«.

Tudi letos bo vsa nagrajena vina mogoče spoznati in degustirati na predstavitev, ki jih Slow Food prireja v sodelovanju s Kminsko vinoteko, kjer bo nocoj prvi od petih posebnih večerov; ostali bodo potekali ob četrtek do konca novembra. Drevi ob 20.30 bo deželni vodja Slow Fooda Giulio Colomba predstavil prvih šest vin. Degustacija bo osredotočena na beli pinot, letos najbolj nagrajeno sorto. Beli Pinot Zuc di Volpe letnik 2007 z vzhodnih furlanskih gričev vinarja Volpe Pasinija se bo pomeril kar s petimi pinoji iz Brd; vsa vina so letnik 2007. Posestva, ki so osvojila nagrado, so Doro Princič iz Pradeža, Izidor Polenčič s Plešivega, Toros iz Novalj pri Krminu ter Russiz superiore in Villa Russiz iz Koprivnega. Vsi se nahajajo v razdalji največ petih kilometrov, kar priča o izredni letini na območju med Krminom in Koprivnim.

Naslednji večer bo v četrtek, 6. novembra, ko bosta protagonista tudi »kraška« dobitnika »treh čaš«, in sicer Kantejeva malvazija iz leta 2005 in leto mlajša malvazija Benjamina Zidaricha. (aw)

Kruta japonska družba med boksom in mafijo

S filmom »A Scene at the Sea« se je prejšnji četrtek začela nova sezona Kinoatelejevih četrtkov Gorica Kinema in hkrati niz manj znanih filmov Takeshija Kitana. Danes bo na vrsti drugi Kitanov film, »Kids Return« iz leta 1996, ki še ni bil distribuiran v Italiji. Vrteli ga bodo ob 17.45 in 20.45 v goriškem Kinemaxu na Travniku, in sicer v izvirnem jeziku z italijanskimi podnapisi.

»Kids Return« (Vrnitev otrok) je prvi film, ki ga je Kitano realiziral po prometni nesreči z motornim kolesom, v kateri je za las ušel smrti. Delo vznemirja zaradi pesimizma in »odvratne nevljudnosti«. Čeprav se režiser tu oddaljuje od nekaterih glavnih tem, ki so značilne za njegove filme (predvsem tema smrti), je zgodba postavljena v kruto družbo, ki je predstavljena tako realistično, da se zdi skoraj neizbežna. Kinoatelejev poklon Takeshiju Kitanu se bo zaključil v četrtek, 6. novembra, s filmom iz leta 1995 »Getting any?«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo v petek, 31. oktobra, ob 20.45 nastopil Alessandro Bergonzoni s predstavo »Nel«; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: danes, 30. oktobra, ob 20.45 bo izvenabonmajska predstava »Tramachi« Roberta Curcija v izvedbi gledališke skupine La Contrada - Stalnega gledališča iz Trsta; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v sredo, 5. novembra, ob 9. uri in 11.45 predstava v angleškem jeziku »A Christmas Carol« v izvedbi gledališke skupine The American Drama Group. Predstava je namenjena dijakom višjih srednjih šol.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: Gorica Kinema 17.45 - 20.45 »Ritornare ragazzi«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 »Wall-e«; 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Wall-e«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Babilon A.D.«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine - osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena 48 evrov. Potekal bo ob torkih in četrtek ob 19. ure do 21.30; informacije in vpis na sedežu zavoda, korzo Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it).

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE za Goriško prireja redni letni občni zbor v petek, 7. novembra, ob 19. uri v gostilni Pri Drejčetu v Doberdobu; sledila bo družabnost.

Obvestila

SPDG prireja 16. novembra vsakoletno martinovanje z avtobusnim prevozom. Na programu: ogled zbirke Ajdovščina v rimskem času; skupna mininovna večerja na čmečkem turizmu, pokušnja starih in novih vin; družabnost. Prijave danes, 30. oktobra, med 19. in 20. uro na sedežu društva na Verdijevem korzu 51 int. v Gorici.

KŠD DANICA IN KŠD KRAS vabita v soboto, 15. novembra, ob 20. uri na martinovanje v gostilni Pregelj na Lokvici; vpisovanje do 4. novembra v večernih urah na tel. 333-6734565 (Zdenko) in 333-9950610 (Zvonko).

DRUŽINSKI AKORDI, namenjeni otrokom od poldruega do tretjega leta starosti in starejšim (mati ali oče), bodo potekali ob četrtek na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu. Projekt vodi Tanja Gaeta.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ul. Mameli v Gorici bo danes, 30. oktobra, zaprta zaradi del na električnem omrežju.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča, da bo

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA
zelena št. 800 912775 - oglasi@tmmedia.it - fax 0481 32844

sprejema za Primorski dnevnik

okvirjene oglase

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00

osmrtnice, sožalja, čestitke in male oglase proti plačilu

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00
sobota od 10.00 do 13.00 (Trst)

V soboto, 1. in ponedeljek, 3. novembra je urad zaprt zaradi praznikov.

avtobus za martinovanje 8. novembra odpeljal iz Doberdoba ob 15.45, nato s postankom na Poljanah in Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori pri športni palači in pri pevskem mostu (pri vagi). Priporočajo točnost.

DRUŠTVO TRŽIČ organizira začetniški tečaj in tečaj pogovorne slovenščine; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

FILMSKI VEČER V CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes, 30. oktobra, ob 20. uri s prostim vstopom. Fotografiska razstava Roberta Kusterleta (Zrcalo telesa) bo s področja fotografije prešla na področje filma s projekcijo štirih avtorjevih kratkometražnih filmov (»Blave«, »Homage to Sv. Elisabeta Turingijska«, »Looking in the eyes« in »Dancing water«).

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: San Roc di Luzzinis - petek, 31. oktobra, 15.00-16.00.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

NA SEDEŽU SOVODENJSKIH KRVO-DAJALCEV v Gabrjah poteka 60-urni tečaj šivanja in krojenja; informacije na tel.329-41006925.

PREDSTAVNIKI DRUŽBE AUTOVIE- VENETE se bodo sestajali z občani iz goriške pokrajine, ki jim bodo razlašena ozemlja za širitev odseka Gorica-Vileš. Rok za vložitve pripomb bo zapadel 11. novembra. Za občino Sovodnje 31. oktobra ob 18. uri v dvorani kulturnega društva Skala v Gabrjah, za občino Fara 4. novembra ob 18. uri in za občino Gorica 5. novembra ob 18. uri v dvorani občinskega sveta.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 8210853212401000000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SREČANJA ZA DOBRŌ POČUTJE bodo potekala v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta v Trziču vsako sredo ob 18.15 od 5. novembra dalje; informacije na tel. 347-2471222.

V KINEMAXU v Gorici bo danes, 30. oktobra, ob 17.30 predstavitev dvojne številke revije Isonzo-Soča in dokumentarca »doppio sguardo sulla Grande Guerra« Lucia Fabija in Giampaola Penca.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO obvešča, da je sedež v UL. Cipriani, 71 v Gorici (tel. 0481-523135) odprt ob ponedeljkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta), ob četrtek med 15.30 in 17.30 (tajništvo) in ob petkih med 10. in 12. uro (tajništvo) in med 10.30 in 11.30 (ambulanta).

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrinkami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

Izleti

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet Med jasicami in božičnimi sejmi z ogledom Verone in svetovne razstave jasic v tamkajšni Areni ter sejmov v Trentu in v Levicu Terme; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

SPDG sporoča, da v nedeljo, 2. novembra, odpade napovedani izlet v okviru Kekčeve poti na Trstelj.

SPDG vabi v nedeljo, 2. novembra, na izlet na Kobiljo glavo. Odhod z vlakom z Novogoriške železniške postaje ob 7.35, povratek predviden za 18.45; informacije na tel. 320-1423712 (Andrej).

Prireditve

ŽIVLJENJE V STRELSKIH JARKIH (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov prireditve v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra: danes, 30. oktobra, ob 20.30 v konferenčni dvorani občine v Romansu bo avtor Marco Mantini predstavil publikacijo »Generali nella nebbia. Le prime 24 ore della battaglia di Caporetto«.

KLASIČNI LICEJ PRIMOŽ TRUBAR prireja danes, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici proslavo ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja z naslovom Dobra sejmena za sebo pustimo. Ob tej priložnosti bodo Sindikat slovenske šole ter bivši dijaki in profesorji izročili liceju kamnito obeležje, ki bo naknadno pritrjeno na steno licejskega poslopja.

MALICA HALLOWEENA bo v knjigarni Ubik na korzu Verdi 119 v Gorici v petek, 31. oktobra, ob 17. uri. Ob igrah in piškotih bo Maja Manzoni pripovedovala srhljive zgodbe.

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 31. oktobra, ob 17.30 predstavitev knjige »Praga tragica. Milada Horakova. 27 giugno 1950«. Z avtorjem, novinarjem Sergiom Tazzerom, se bo pogovarjala novinarka Lara Boccalon.

V KNJIGARNI UBIK na korzu Verdi 119 v Gorici bo danes, 30. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige Sergia Vicinija »Le stelle del Duce«. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Stefano Caso.

V SPREJEMNEM CENTRU GRADINA v Doberdobu bo v četrtek, 6. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige Vlada Klemšeta Krajevna imena in priimki na doberdobskem Krasu. Knjigo, ki jo je ob 100-letnici ustanovitve izdala Zadrudna banka Doberdob in Sovodnje, bo predstavila Danila Zuljan Kumar.

Poslovni oglasi

SLOVENSKA ORGANIZACIJA IŠČE SODELAVCA/KO za tajniško-organizacijsko poklicno vlogo. Pišite na info@slovik.org

Osmice

OSMICA ŠTOLFA pri Kukuku v Doberdobu je odprta; tel. 0481-78140.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Giovanni Piuk iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 11.30, Graziella Bregant vd. Strgar iz goriške splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 11.50, Mario Croci v kapeli pokopališča in v Trst za upepelitev.

DANES V KRAJU SAN PIER D'ISONZO: 13.45, Maria Mauro vd. Gandin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

SLOVENIJA - Včeraj posvetovanja predsednika Slovenije z vodji poslanskih skupin

Türk naj bi mandatarja predlagal v začetku prihodnjega tedna

Pred tem se bo sestal še s predsednikom DZ Gantarjem - Novi mandatar bo Borut Pahor

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Danilo Türk se je z vodji poslanskih skupin včeraj posvetoval o kandidatu za mandatarja za sestavo nove vlade. Kandidata za mandatarja, ki bo po vsej verjetnosti Borut Pahor, so podprle vse štiri članice prihodnje koalicije in SNS. Po posvetih je Türk pojasnil, da bi lahko mandatarja predlagal že v začetku prihodnjega tedna.

Po mnenju predsednika države so vodje na pogovore prišli z dovolj jasnimi stališči, kar mu bo omogočilo predlagati mandatarja. Ob tem je dodal, da se še pred predlogom za mandatarja namerava sestati s predsednikom državnega zbora Pavlom Gantarjem. V pogovoru bi namreč rad ugotovil, kako poteka konstituiranje delovnih teles, da bo "predlog prišel v DZ ob takem času, da bo lahko nadaljnji postopek potekal čimbolj skladno in učinkovito".

Poslanec SD Bojan Kontič je po dopoldanskem pogovoru s predsednikom republike, na katerem je za mandatarja predlagal predsednika SD Boruta Pahorja, dejal, da v tem trenutku kot največja stranka zase predvidevajo devet mest predsednikov delovnih teles DZ, da pa so odprti za pogovore. Dodal je, da so prepričani, "da bomo našli skupno rešitev".

Vodja poslanske skupine (PS) SDS Jože Tanko je dejal, da ga je predsednik Türk "seznanil s svojo odločitvijo, da bo predlagal za mandatarja Boruta Pahorja". Ob tem je Tanko dodal, da v PS SDS predloga ne bodo podprli, ker je bilo v predin povolilnem času "vgrajenega izjemno veliko izključevanja".

Toliko izključevanja, kot ga je bilo v zadnjem mandatu, Slovenija v obdobju parlamentarne demokracije še ni zabeležila, je glede izjav Jožeta Tanko po pogovoru s predsednikom republike ocenil predsednik Zaresa Gregor Golobič. Golobič je sicer predsedniku republike izrazil podporo Borutu Pahorju kot kandidatu za mandatarja.

Vodja poslanske skupine DeSUS Franc Žnidaršič je povedal, da so predsedniku "zagotovili v DeSUS absolutno in enoglasno podporo" Borutu Pahorju kot kandidatu za mandatarja.

Predsednik SNS Zmago Jelinčič je po pogovoru s Türkom dejal, da bo podprl njegov predlog za mandatarja, ki je po Jelinčičevih besedah "pravzaprav znan in imamo samo enega najbolj verjetnega".

Vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik pa je dejal, da je odgovornost za podporo mandatarju na strani predvidene koalicije. Dodal je, da bo SLS konstru-

ktivna in aktivna opozicija. Na vprašanje, ali bodo poslanci SLS glasovali po svoji vesti, je Presečnik odgovoril, da so volitve tajne. "Če bo kdo od poslancev želel podpreti mandatarja, bo to tudi storil," je še dejal, a dodal da glasovi SLS niso odločilni.

Vodja poslanske skupine LDS Borut Sajovic je po pogovoru s Türkom dejal, da bo Borut Pahor za mandatarja podprt z vsemi glasovi poslancev LDS. "In tega smo veseli," je dodal. Sajovic je pojasnil, da je bil pogovor s predsednikom republike korekten. Po besedah vodje poslanske skupine LDS se predsednik republike trudi, tudi ob sodelovanju LDS, "da bi Slovenija čim prej dobila kompetentnega mandatarja, ki mu ljudje zaupajo".

Poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti, Roberto Battelli in Laszlo Göncz, pa sta po pogovoru s Türkom povedala, da čakata na dokončno besedilo koalicijske pogodbe. Če bodo pripombe obeh skupnosti upoštevane, Göncz "ne vidi razloga", da ne bi podprl Pahorja, Battelliju pa bo Pahorja "lažje podpreti". (STA)

Slovenski predsednik Danilo Türk (v sredini) bo odločitev o mandatarju po vsej verjetnosti sporočil v začetku prihodnjega tedna

ANSA

BRUSELJ - Poročila Evropske komisije o napredku kandidatk

Hrvaška bo dobila zahteven načrt za končanje pogajanj

BRUSELJ - Poročila o napredku držav v čakalnici na članstvo v EU, ki jih bo 5. novembra objavila Evropska komisija, letos ne bodo prinesla velikih novic. Največ se obeta Hrvaški, ki bo dobila zahteven načrt s pogoji za za zadnjo fazo pristopnih pogajanj z EU, ki jih je začela leta 2005. Po tem načrtu, ki bo vključeval natančne pogoje za zaprtje posameznih poglavij, bi lahko pristopna pogajanja končala do konca prihodnjega leta. Hrvaška naj bi "konec leta 2009 dosegla sklepno fazo pristopnih pogajanj z EU", piše v osnutku poročila.

"Vendar je to zgolj pogojen in okviren načrt, s katerim se EU ne zavezuje, da bo Hrvaška dejansko končala pogajanja do konca prihodnjega leta," so poudarili viri. "Tesno bo. Ne mogoče, a zelo težko," so opozorili. Evropska komisija ne bo osredotočena na datum, ampak na posamezne korake, ki vodijo do cilja. Hrvaška bo tako dobila seznam nalog v sklopu posameznih poglavij, ki jih mora izpolniti. Poglavlja naj bi bila po nekaterih navedbah razdeljena na tri skupine: tista, ki naj bi jih odkljukala do konca leta, tista, ki naj bi jih zaprla med češkim predsedovanjem, in zadnjo, najtežjo skupino, ki bi ostala za konec.

Največja zalogaja za Hrvaško bosta ureditev sektorja ladjedelnic in reforma pravosodja, ki po navedbah v poročilu poteka "razmeroma počasi". Kritike si lahko Hrvaška obeta tudi za boj proti korupciji, sploh po zadnjem valu mafijskih obračunov, v katerem so bile v nekaj tednih umorjene štiri osebe. Pogajanja Hrvaške z EU upočasnjujejo tudi nerešena vpra-

šanja v odnosih s Slovenijo, pri čemer bo komisija po pričakovanjih v tokratnem poročilu ponovila, da je odprto vprašanje meje "dvostransko vprašanje" in da zanj ni prostora v pristopnih pogajanjih z EU.

S Hrvaško je tudi konec dobrih novic za države v čakalnici EU: še dve kandidatki, Makedonijo in Turčijo, ter druge države Zahodnega Balkana, Srbijo, Črno goro, Albanijo in Bosno in Hercegovino, ter Kosovo, ki bo tudi letos kot vsako leto dobilo oceno napredka v okviru resolucije ZN 1244, čeprav je februarja letos razglasilo neodvisnost.

Makedonija, ki že tri leta čaka na začetek pristopnih pogajanj, je "eno veliko razočaranje", pravijo viri pri EU. Komisija bo spet pozvala k rešitvi spora z Grčijo glede imena, ki pa ni med pogoji za začetek pogajanj. Srbija si sicer ne more obetati napredka, dokler ne bo začela uveljavljati sporazuma o stabilizaciji in pridruženju, podpisanega aprila, za kar potrebuje pozitivno oceno glavnega haaškega tožilca, ki bo poročilo o sodelovanju s Srbijo podal decembra. "Če bo ta ovira umaknjena, lahko Srbija kmalu zaprosi za status kandidatke," ocenjujejo viri v EU.

Črna gora, BiH in Albanija sicer nimajo takšnih problemov, sporazume o stabilizaciji in pridruženju so podpisale in jih že izvajajo, zato so že precej nestrpne s prošnjami za status kandidatke. Iz EU so doslej dobivale signale, naj s prošnjami še počakajo zaradi zapletov z Lizbonsko pogodbo, sedaj pa je situacijo še bolj zapletla finančna kriza. (STA)

Čestitke koroških Slovencev SVP

CELOVEC - Predsednika predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Matevž Grilc in Zbora narodnih predstavnikov (ZNP) Jože Wakounig sta ob izidu pokrajinskih volitev na Južnem Tirolskem čestitala deželnemu glavarju Luisu Durnwalderju, poslanki in podpredsednici Marthi Stocker ter predsedniku Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Elmarju Pichler-Rolleju. Oba v čestitki poudarjata, da koroški Slovenci znanjo ceniti solidarnost Južntirolske ljudske stranke, ki jo je ta vedno pokazala v odnosu do slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Ob tem sta Grilc in Wakounig izrazila prepričanje, da bo sodelovanje med obema narodnima skupnostima tudi v prihodnje tako plodno in uspešno, kot je bilo doslej.

Sodni postopek leta proti bivšemu poslovodstvu Hypo Banke

CELOVEC – Na deželnem sodišču v Celovcu se je v torek začela obravnava proti nekdanjemu vodstvu Hypo Alpe-Adria Banke v Celovcu. V sodnem postopku leta se morajo zaradi suma ponaredbe bilance zagovarjati nekdanji direktorja celovške Hypo Banke Wolfgang Kulterer in Günter Striedinger ter član predsedstva Thomas Morgl.

Omenjeni (nekdanji) člani poslovodstva Hypo Banke (Hypo Group) so obtoženi, da so povzročili izgube iz tako imenovanih swap-poslov v višini nad 300 milijonov evrov, izgube pa naj bi v letnih bilancah banke za 2004 in 2005 želeli prikriti. Obtoženi se ne čutijo krivi. V primeru, da jih sodišče spozna za krive, jim v skrajnem primeru preti enoletna zaporna kazen. Obravnava naj bi trajala dober mesec dni.

Ryanair spet leti iz Celovca v Frankfurt

CELOVEC - Od ponedeljka dalje ima Celovec spet letalsko povezavo s Frankfurtom (letališče Hahn). Po več mesecev trajajočem premoru je namreč letalska družba Ryanair spet začela s poleti iz Celovca v prestolnico nemške zvezne dežele Hessen, na celovškem letališču pa pričakujejo s to ponudbo ponovno poživitev prometa, saj računajo, da bo polete, ki so načrtovani štirikrat tedensko, koristilo okoli 45.000 ljudi letno. (I.L.)

Danes v Izostritvi po koprski TV o prihajajoči obletnici schengenske širitve

KOPER - Ob prihajajoči obletnici širitve schengenskega pravnega reda v decembru bodo v koprskem studiu danes (začetek ob 18. uri) v oddaji Izostritev spregovorili o tem letu, ki mineva, o spremembah na papirju in javah, predvsem pa o italijansko-slovenski oziroma italijansko-slovenski meji v zadnjih šestdesetih letih na področju med Posočjem in Beneško Slovenijo. V studiju bodo poznalci meje z obeh strani meje.

Policist služil s prodajo fotografij s prizorišča Haiderjeve nesreče

CELOVEC - Na Koroškem so suspendirali policista, ker je medijem prodal fotografije razbitine avtomobila, v katerem se je v noči na 11. oktober smrtno poškodoval koroški deželni glavar Jörg Haider. Fotografije je posnel takoj po nesreči, potem ko je po službeni dolžnosti prihitel na prizorišče.

GRAHOVO BRDO - Pobudnika iz Kopra iščeta morebitne investitorje

Kraška vas za 50 milijonov evrov?

Hiše naj bi najemali bogataši za nekaj tisoč evrov na dan - Domačini z veliko večino proti načrtom, o katerih ne vedo nič

GRAHOVO BRDO - »Z enim listom papirja pride človek, da bo investiral, in to je vse, kar vemo. Ključne zadeve - kdo bo investiral - pa ne vemo. Ker tisti, ki bo investiral, bo v končni fazi tudi lastnik in bi ukazal na tem območju,« je bil ogorčen Jernej Drofenik iz Grahovega Brda ob predstavitvi načrta izgradnje ekološke vasi v bližini vasi. V soboto zvečer so namreč vaščani Grahovega Brda in sosednje vasi Utovlje, obe ležita v občini Sežana, poslušali Andreja in Suzano Kadič iz Kopra, ki sta jih skušala prepričati, naj podprejo izgradnjo nove ekološke kraške vasi, v kateri bi bilo osem hiš in mali trg z restavracijo, trgovino in konjušnico. Naložba naj bi stala od 40 do 50 milijonov evrov, hiše pa bi najemali bogataši za tri do sedem tisoč evrov na dan. Hrano za oskrbo vasi bi pridelovali v sodelovanju z okoliškimi kmeti in slovensko Zvezo združenj ekoloških kmetov, semena pa bi dobivali iz italijanske semenske banke. Naložba naj bi se povrnila v 35-ih letih. »Mi imamo navezo z investitorji iz Toscane, ki delajo podoben projekt v bližini Padove, in zakaj ne bi za dve pripeleli tudi na Kras,« je povedal Andrej Kadič. »Pri gradnji bi uporabljali kamen, jeklo in les.« Krajani so nejeverno zmajevali z glavami. »Ne vem, od kod bodo prišli ljudje, pripravljeni, da plačajo tolikšen denar za enodnevni najem. Nihče ne bo čakal 35 let, da se mu denar povrne. To je iz trte izvito. Tisti, ki investira, želi čim prej do zaslužka. Nemogoče je iz današnje razprave razbrati,

kaj bodo dejansko gradili. Lahko se zgodi, da dobijo gradbeno dovoljenje, postavijo hiše in jih prodajo na trgu. Lahko pa postavijo tudi igralnico.« In še. »Kako bodo na Krasu pridelovali hrano, če ni pogojev za to, kdo lahko zagotovi, da ne gre v ozadju samo za čim dražjo prodajo sedaj nezazidljive zemlje, kaj bomo domačini imeli od vsega tega.« Nekdo je spomnil: »Pred 20-imi leti so prišli iz Trsta v Brišči ke z idejo, da bodo izgradili turistično naselje. Pa so na koncu hiše prodali Italijanom.« Apartmaji se ne bodo prodajali, je zagotovil Kadič, »ampak oddajali v najem za konec tedna, za teden ali mesec dni, za več mesecev, ljudem, ki si želijo mirnega in odmaknjene okolja.« Slišali smo tudi, da projekt podpira družinski prijatelj Kadičevih iz diplomatskih vrst, omenjeno je bilo ime oblikovalca Oskarja Kogoja, kdo je dejanski investitor pa naj bi postalo jasno, ko bo izdano gradbeno dovoljenje. »Ni še pravi čas, da bi imenovali investitorja. Predvsem pa, dokler nimamo gradbenega, je težko kaj resnega govoriti z investitorji,« je povedal Kadič. Domačini so vztrajali. »V Utovljah in Grahovem Brdu bo v desetih letih deset hiš praznih, ker bodo lastniki umrli. Ali ne bi raje rešili teh pred propadom?« »Po Krasu je nekaj teh kmetij, tudi sami imamo eno. Če bi dobili več hiš in še kaj dozidali zraven, potem bi bilo morda sprejemljivo.«

»To sploh ne sodi k nam. V okolici smo sami kmetje in če bodo k nam prišli bogati ljudje, bomo morali s

kmetijstvom nehati,« je povedal Vladimir Mahnič iz Grahovega Brda. »Zraven njegove je tudi naša parcela, vendar smo mi sodelovanje odklonili. En sosed ga podpira, mi pa nismo zainteresirani. Če se že borimo, da obdržimo staro, zakaj bi gradili novo.« »Mislim, da gre v ozadju samo za interes lastnikov, da po čim višji ceni prodata zemljišče. Kadič ima parcelo, veliko 1,5 hektarja, in če za vsak meter dobi 100 evrov, bo zaslužil 1,2 milijona evrov,« je dodal Jernej Drofenik. Sestanka krajanov se je udeležil tudi Robert Rogič iz Civilne iniciative Kras, ki je spomnil, da so v kraških občinah že pred leti sprejemali in s pomočjo Sveta Evrope financirali projekte bodočega razvoja območja. (Gre za Pilotni projekt Kras - op.a.) »Tudi nacionalna strategija razvoja turizma ne govori o novogradnjah, ampak daje prednost obnovi obstoječe arhitekture. Slednjemu priporoča tudi zakon o prostorskem načrtovanju. Zato ni pošteno, da se od ljudi zahteva soglasja. Kot svetnika v Sežani pa me je sram, če so vas res z občine napotili, da zbirate podpise od ljudi. V postopku je namreč priprava novega prostorskega načrta in dogovorili smo se, da novih pobud po gradnjah ne bomo sprejemali.«

Po dveh urah živahne razprave je 37 prisotnih domačinov z izjemo enega idejo o izgradnji nove kraške vasi z veliko večino zavrnilo. Svojo odločitev bodo sporočili tudi na občino Sežana, od katere pričakujejo podporo.

Irena Cunja

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. Urnik: v petek, 7. novembra, ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), v soboto, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), v nedeljo, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rosetti

Vincenzo Cerami, Giampiero Solari, Riccardo Cassini in Mariangela Melato: »Sola me ne vo«. Režija: Mariangela Melato. Urnik: danes, 30., jutri, 31. oktobra in v soboto 1. novembra ob 20.30, ter v nedeljo, 2. novembra ob 16.00.

Sala Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiam«. Poklon Biagiu Marinu, režija Furio Bordon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: danes, 30., jutri, 31. oktobra in v soboto 1. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 2. novembra, ob 17.00.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 30. oktobra ob 10.30 / "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teorema«.

Jutri, 31. oktobra / Ob 9.00 v baletni sobi Kulturnega doma: "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teatro...Il corpo è parola«; ob 20.30, 18. gledališki festival "Castello di Gorizia" »L'importanza di chiamarsi Franco«.

V torek, 4. novembra, ob 20.30 / v prireditbi SSG Trst, Edoardo Erba: »Maraton v New Yorku«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 30. oktobra, ob 18.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V ponedeljek, 3. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare »Tit Andronik«.

V torek, 4. novembra, ob 18.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V sredo, 5. novembra, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V četrtek, 6. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Scapinove zvijače«.

V petek, 7. ob 16.00 in v soboto, 8. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

Mala drama

V ponedeljek, 3. novembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 4. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

V sredo, 5. novembra, ob 20.00 / Zoran Hočevar: »Za znoret«.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.00 / »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 30. oktobra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V sredo, 5. novembra, ob 19.30 / August Strindberg: »Gospodična Julija«. Gostuje Prešernovo gledališče Kranj.

V petek, 7. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Mala scena

V petek, 7. in v soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

Šentjakobsko gledališče

V četrtek, 6. in v petek, 7. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija: Janez Starina.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana de Banfield Tripovich

Jutri, 31. oktobra ob 15.00 / v sklopu simfonične in baletne sezone 2008. »Cosi fan tutte, ovvero le necessità del core«. Glasba: W. A. Mozart. Nastopa orkester gledališča Verdi v režiji Dede Cristina Colonna.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V nedeljo, 2. novembra, ob 20.15, Gallusova dvorana / "Glasbe sveta '08", Rokia Traoré (Mali).

V ponedeljek, 3. novembra, ob 20.15, Gallusova dvorana / Vlatko Stefanovski Blues Project.

■ KOGOJEVI DNEVI

Danes, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: še danes, 30. oktobra od 10.00 do 18.00.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtnih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A: do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Raztava bo odprta od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«. Obisk je mogoč do 7. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

NABREŽINA

SKD I. Gruđen, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je možen med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo, od 10.00 do 12.00. Za informacije: 349-8430222 (A. Pahor).

Kavarna Gruđen: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, razen ob sredo, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruđen).

ŠEMPOLAJ

Štalca: v nedeljo, 2., v ponedeljek, 3., v petek, 7., v soboto, 8. in nedeljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

GORICA

Kulturni dom: do 8. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled dokumentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec«.

V deželnem avditoriju v Ul. Roma, bo ob 90-letnici konca prve svetovne vojne, do 11. novembra, na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Pieve a Gorizia«, vsak dan med 9.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00 uro, 1. novembra samo med 16.00 in 22.00 uro, ko bo tudi, kot vse druge sobote, voden obisk razstave.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled bo 31. oktobra od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

LJUBLJANA - 16. decembra v Hali Tivoli

V okviru poslovilne turneje RDB že četrtič v Sloveniji

LJUBLJANA - Veliko je bilo uganjanja o tem, koliko časa bo še deloval eden najbolj popularnih najstniških bandov, zdaj je potrjeno: zgodba o RBD se končuje. Skupina bo v predbožičnem in prednovoletnem času dokončno na poslovilni turneji, v živo pa jo bodo lahko še zadnjič videli tudi slovenski oboževalci. Za to bodo 16. decembra morali v Halo Tivoli.

Rebeldemanija bo tako v Sloveniji dobila še četrto nadaljevanje. Skupina je namreč septembra kar trikrat napolnila veliko Halo Tivoli, njenim koncertom je prisluhnilo 19.000 obiskovalcev. Da se organizatorji tudi tokrat na dejajo velikega zanimanja, kaže podatek, da so s predprodajo vstopnic začeli le dan po tem, ko so dobili potrditev za decembrski koncert; ta se je, kot so sporočili, začela včeraj. Mehiška skupina RBD je nastala v okviru telenovele "Rebelde", ki prikazuje skupino dijakov, ki igrajo v svojem pop bandu. Njeni glavni igralci so kmalu presegli svoje fan-

tazijske televizijske like in uspeli v resničnem svetu pop glasbe. Debitirali so decembra 2004 z albumom "Rebelde" in v komaj dveh letih postali ena najbolj priljubljenih skupin med mladimi.

Avstrijski dan Meseca fotografije prinaša tri razstave

LJUBLJANA - V sklopu Meseca fotografije je bil včeraj tako imenovani Avstrijski dan, ki je prinesel kar tri razstave. Fotografije Gyule Fodorja bodo do konca novembra na ogled v galeriji Photon, dela Gerharda Grossa v galeriji Fair, galerija Mikado pa bo gostila razstavo Ernsta Logarja.

Naslov razstave Gyule Fodorja Noosfera se nanaša na "sfero človeških misli". Fodor ne sledi teološkim referencam tega izraza, niti tistega, ki pelje k virtualni realnosti. Ustvariti skuša no-

hodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoj: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene-ga materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavlišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju.

vo umetniško aluzijo za noosfero. To je evforija, ki spodbuja življenje in je značilna za "svobodo priseljenca" ter opraviči bolečino, ki ostaja zaradi izgube.

Gerhard Gross se predstavlja s šestim fotografiskimi serijami, združenimi pod naslovom "Seattle Works". Nočni scenariji so zmeraj brez ljudi, čeprav ustvarjeni od ljudi. Medtem ko eksterni viri svetlobe in premikajoči se objekti predstavljajo nepredvidljive moteče elemente, omogoča ta tehnika istočasno odklikavo svetlobnih/barvnih efektov, ki so človeškemu očesu skriti in dajejo vtis digitalne dodelave.

Razstava Nejavni prostori Ernsta Logarja se ukvarja s prostori, ki navadno niso odprti za običajne državljane. Izbor teh prostorov vključuje mrtvašnice sodne medicine, arhive, osrednje računalniške prostore, v katerih se zbirajo in obdelujejo podatki v zvezi s prebivalstvom, orožarne na policijskih postajah in skladišča z umetniškimi deli, še piše na spletni strani Meseca fotografije.

Muzej je odprt od 10.00 do 18.00. **Narodna galerija (Cankarjeva 20):** do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

Mestna galerija 1: do 9. novembra, retrospektivni izbor slik, grafik, kipov, ilustracij, arhitekturnih in oblikovalskih rešitev Bogdana Groma, pod naslovom »Dva svetova«. Urnik: od 10.00 do 18.00, ob nedeljah od 10.00 do 13.00 ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji, (Kongresni trg 13): do 21. novembra, bo na ogled fotografska razstava, ob stoletnici rojstva italijanske igralko Anne Magnani.

■ **RAZSTAVE FESTIVALA MESEC FOTOGRAFIJE 2008**

Branko Lenart »Piran - Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica do 24.11.

»**Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega**« / Pilonova galerija Ajdovščina od 7.11 do 28.11.

»**Photonic moments IV**« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani do 16. 11.

Eva Petrič »Znaš Plavati« / Mestna galerija Ljubljana do 2.11.

Jelena Vivoda »Urbano - ruralno« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana do 3.11.

Metka Vergnion »Tišina« / Galerija Fotografija Ljubljana do 22.11.

Igor Bijuklić »Na rezilu horizonta« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana do 11.11.

Andrej Perko »Vode« / Galerija MOL Ljubljana do 9.11.

Matej Sitar »Tsuriai« / Atelje 2050 Ljubljana do 11.11.

Barbara Jakše & Stane Jeršič »Iz te snovi se tkejo snaje« / Galerija Art.si Ljubljana do 6.11.

Gyula Fodor »Noosphere« / Galerija Photon Ljubljana do 22.11.

Ernst Logar »Non Public Spaces« / Galerija-Atelje Mikado Ljubljana do 18.11.

Gerhard Gross »Seattle Works« / do 2.12.

Dušan Pirih Hup »Retrospektiva« / Galerija KUD France Prešeren Ljubljana od 4.11. do 25.11.

»**Italia Contemporary**« / Jakopičeva galerija Ljubljana od 3.11. do 3.12.

Tomaž Lunder »Gladina spomina« / Prvo preddverje Cankarjevega doma Ljubljana od 10.11. do 21.11.

»**Sestanek**« / Hotel Mons Ljubljana od 13.11. do 13.12.

»**Portrait: Berlin**« / Mestni muzej Ljubljana od 14.11. do 6.12.

»**DK, Prehajanja k sodobnim skrbem**« / Mestna galerija Ljubljana od 17.11. do 7.12.

Lado Jakša »Dialogbrezdialoga« / Galerija-Atelje Mikado Ljubljana od 20.11. do 5.12.

Bojan Salaj »Interiors« / Galerija Photon Ljubljana od 24.11. do 10.12.

OKOLJE - Poročilo za leti 2007 in 2008 Living Planet (Živi planet)

WWF: Svetu grozi ekološka »kreditna kriza«

Za svoje naraščajoče potrebe bomo že v slabih 20 letih potrebovali ekvivalent dveh planetov

PARIZ - Zaradi lahkomišelnosti vse bolj izropanega bogastva Zemlje grozi planetu ekološka "kreditna kriza", včeraj objavljenem poročilu opozarja Svetovni sklad za naravo (WWF). Nenehno naraščajoče potrebe po naravnem kapitalu, kot so gozdovi, voda, zemlja, zrak in biotska raznolikost, so Zemljo že oropale do te mere, da se je njena sposobnost obnavljanja svojih virov zmanjšala za tretjino. Če bodo naše zahteve do planeta še naprej tako hitro naraščale, bomo že v slabih 20 letih za vzdrževanje življenjskega sloga, kakršnega smo vajeni, potrebovali ekvivalent dveh planetov, je ob objavi poročila Living Planet (Živi planet) opozoril generalni direktor WWF James Leape.

Stroški reševanja finančnih institucij v luči krize, s katero se sooča svetovno gospodarstvo, so sicer ogromni, a zbledijo v primerjavi z vrednostjo, izgubljeno vsako leto zaradi ekološke škode, ki jo povzroča okolju, opozarjajo strokovnjaki. Raziskava EU je pokazala, da svet zaradi degradacije ekosistemov letno izgublja od dva do pet trilijonov dolarjev v naravnem kapitalu.

"Svet se trenutno spopada s posledicami precenjenosti finančnega premoženja," je dejal Leape. "Toda grozi še veliko bolj fundamentalna kriza, ekološka kreditna kriza, ki jo povzroča podcenjenost okoljskega premoženja, ki je osnova vsemu življenju in blaginji."

V t. i. ekoloških dolžnicah - državah, katerih poraba presega njihove naravne kapacitete - živijo več kot tri četrtine svetovnega prebivalstva, v poročilu za leti 2007 in 2008 med drugim ugotavlja WWF. Državi, katerih vpliv na okolje je največji, sta Kitajska in ZDA, ki skupaj predstavljata kar 40 odstotkov svetovne porabe. (STA)

Generalni
direktor WWF
James Leape

ANSA

IRAK

Iračanom nadzor že v 13 od 18 provinc

BAGDAD - Irak je od ameriških sil včeraj prevzel nadzor nad provinco Vasi na jugu države. Gre za 13. od skupno 18 iraških provinc, ki se je vrnila pod nadzor iraških sil, iraške oblasti pa so sedaj odgovorne za ohranjanje varnosti na celotnem jugu države. Ameriški vojaki bodo sicer še naprej ostali v pretežno šiitski provinci Vasi, katere prestolnica je mesto Kut, in bodo po potrebi pomagali iraškim varnostnim silam.

Vasit se nahaja ob meji z Iranom in je veljal za trdnjavo privržencev skrajnega šiitskega klerika Moktade al Sadra, a so uspele ameriške in iraške sile njihov upor v tem letu zatreti. Preko Vasita naj bi se sicer tudi tihotapilo orožje iz Irana. Kot je slovesnosti ob predaji nadzora poudaril drugi človek ameriške vojske v Iraku, general Lloyd Austin, je Vasit še pred sedmimi meseci pretresalo v povprečju 18 napadov tedensko, zdaj pa mine več tednov brez incidenta.

PAKISTAN - Na jugozahodu države

Najmanj 160 smrtnih žrtev potresa v pokrajini Balučistan

ISLAMABAD - Število smrtnih žrtev včerajšnjega potresa na jugozahodu Pakistana ob meji z Afganistanom je naraslo na najmanj 160, so po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočile lokalne oblasti. "Doselej smo potrdili smrt kakih 160 ljudi," je povedal Hušal Han, tiskovni predstavnik ministra za državne prihodke v z zemeljskim plinom bogati provinci Balučistan, in dodal, da je med mrtvimi tudi 29 članov iste družine. Na tisoče ljudi je razseljenih.

Epicenter potresa jakosti 6,4 po Richterjevi lestvici je bil pri mestu Kveta v provinci Balučistan, kakih 640 kilometrov jugozahodno od prestolnice Islamabad in le 15 kilometrov pod površjem. Potres so zabeležili okoli 5. ure zjutraj po lokalnem času oziroma okoli polnoči po srednjeevropskem času.

V potresu naj bi bilo med drugim skorajda popolnoma uničenih najmanj osem vasi, kjer naj bi bilo tudi največ mrtvih. Zaradi tresenja tal so se porušile številne hiše, zgrajene pretežno iz blata in lesa, nekatere pa so tudi zasuli plazovi, ki jih je sprožil potres.

Število smrtnih žrtev naj bi še naraščalo, saj se reševalci do nekaterih bolj odročnih območij šele prebijajo. (STA)

MALDIVI - Na prvih demokratičnih volitvah

Zmagal nekdanji politični zapornik

MALE - Nekdanji politični zapornik Mohamed "Anni" Nasheed je zmagovalc prvih predsedniških demokratičnih volitev na Maldivih. Nasheed je tako uspel premagati dosedanjega predsednika Maumoonu Abdula Gayooma, ki je veljal za azijskega voditelja z nadaljšim stažem. Po navedbah državne volilne komisije je Nasheed v torkovem drugem krogu volitev prejel 54,21 odstotka glasov, Gayoom pa 45,79 odstotka.

"Želim si mirnega prehoda," je ob objavi rezultatov dejal Nasheed in svoje podpornike pozval, naj bodo mirni. Na tisoče njegovih privržencev, predvsem mladih, je medtem bučno praznovalo, se z avtomobili prevažalo po prestolnici Male in mahalo z rumenimi zastavami.

71-letni Gayoom, ki je turističnemu paradizu neprekinjeno vladal od leta 1978, je v preteklosti večkrat odredil zapor za Nasheeda, ki je za zapahi preživel skupno šest let. Je pa dolgoletni voditelj včeraj po državnem radiu priznal volilni poraz in celo čestital zmagovalcu.

MOHAMED "ANNI"
NASHEED

Na Maldivih - liberalni sunitski muslimanski državi, ki jo sestavlja 1192 koralnih otokov in poseljuje okoli 300.000 ljudi - doslej še nikoli niso imeli večstrankarskih volitev. Še pred nekaj leti so vsakega, ki je izrazil namero osvojiti oblast v državi, izgnali od enega od neposeljenih otokov.

Volitve sledijo obljubam Gayooma, da bo v državi uveljavil politične svobode, h katerim so ga prisilili prodemokratični protesti, ki so izbruhnili leta 2003, pa tudi pritisk mednarodne skupnosti. (STA)

KITAJSKA - Afera s strupeno kemikalijo

Trgovine zaradi melamina s polic zdaj umikajo še jajca

PEKING - Veleblagovnice po vsej Kitajski so včeraj s svojih polic umaknile jajca. Kitajske oblasti so namreč sporočile, da bi lahko bilo s kemikalijo melamin onesaženih mnogo več jajc, kot so sprva poročali. Prisotnost melamina v kitajskem mleku je minuli mesec sprožila škandal po vsem svetu, v jajcih pa so ga ta konec tedna odkrili v Hongkongu.

V Hongkongu so melamin odkrili v jajcih družbe Hanwei, ki je eden največjih ponudnikov jajc na Kitajskem. Predstavniki kitajskih oblasti pa so sporočili, da so melamin, ki v živilih pokaže večjo vrednost beljakovin, odkrili tudi v jajcih drugih proizvajalcev iz različnih koncev države.

Zaradi tega so se nekatere trgovske verige v Pekingu, Šanghaju in drugih kitajskih mestih odločile umakniti jajca različnih proizvajalcev s svojih polic. Druge pa medtem še ne vedo, kaj storiti, glede na to, da kitajske oblasti v zvezi s tem še niso izdale ustrezne direktive.

So pa oblasti v mestu Dalian na severovzhodu Kitajske, kjer ima sedež družba Hanwei, ustavile izvoz jajc tega podjetja v tujino. Hanwei jih je prodajal na Japonsko in v druge dele Azije. Oblasti v Dalianu so tudi sporočile, da bi lahko bil melamin vmešan v krmo za piščance, kar naj bi vodilo v onesnaženost jajc.

Organizacija ZN za hrano in kmetijstvo (FAO) je že v terek opozorila, da bi lahko bil melamin navzoč tudi v drugih prehrabnih izdelkih, med drugim v mesu in ribah. FAO je zato od kitajskega ministrstva za kmetijstvo zahteval odgovore o tem, ali je bil melamin vmešan v krmo za živali.

Zaradi prisotnosti melamina v hrani, predvsem v mleku, se je na Kitajskem doslej zastrupilo 53.000 otrok, štirje pa so zaradi zastrupitve umrli. Kitajski mlečni škandal se je z izvozom razmahnil po vsem svetu, številne vlade pa so zaradi tega umaknile ali celo prepovedale prodajo kitajskih izdelkov z vsebnostjo mleka. (STA)

KONGO

Novi spopadi med uporniki in vladnimi silami

BRAZZAVILLE - V Demokratični republiki Kongo so včeraj izbruhnili novi spopadi med uporniki pod vodstvom nekdanjega generala Laurenta Nkunda in vladnimi silami. V bojih v okolici prestolnice vzhodne pokrajine Kivu, Goma, naj bi po trditvah DR Kongo upornikom pomagala tudi ruandska vojska, kar pa so oblasti v sosednji Ruandi zanižale. Boji se odvijajo na območju 30 kilometrov od Gome, od koder je pred napadi upornikov iz vrst Tutsijev v ponedeljek pobegnilo več deset tisoč civilistov. Vlada v DR Kongo je ruandsko vlado, ki jo vodijo Tutsiji, obtožila, da je na pomoč upornikom Nkunde poslala tudi svoje enote, kar pa so v Kigaliju zanikali. V včerajšnjih spopadih so sicer z vojnimi helikopterji sodelovale tudi mirovne sile ZN v Kongu (Monuc), ki so se v minulih dneh znašle pod točo kritik s strani lokalnih prebivalcev, ker jih niso uspele zaščititi pred napadi upornikov.

Tako vodja mirovnih sil ZN v DR Kongo Alain Le Roy kot tudi predsednik DR Kongo Joseph Kabila sta sicer Varnosti svet ZN medtem v terek zaprosila za okrepitev mirovnih sil v državi, vendar pa VS ZN zaenkrat ni sprejel nobene odločitve o tem, temveč je zgolj objavil izjavo, v kateri izraža "veliko zaskrbljenost zaradi novega vala nasilja" in ostro obsoja napade. Veliko zaskrbljenost nad vse večjim številom razseljenih ljudi - po podatkih Visokega komisariata ZN za begunce (UNCHR) jih je že okoli 30.000 - je včeraj izrazil tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. (STA)

SOMALIJA

Pet usklajenih samomorilskih napadov terjalo najmanj 30 mrtvih

MOGADIŠ - Sever Somalije je včeraj pretreslo pet samomorilskih bombnih napadov. Tarči dveh eksplozij sta bili poslopji somalijske obveščevalne službe v polavtonomnem območju Puntland, tri eksplozije pa so istočasno odjeknile v prestolnici separatistične regije Somaliland Hargeysa, od tega ena pred zgradbo ZN in druga pred predsedniško palačo. Napadi so po zadnjih podatkih poleg napadalcev terjali še najmanj 25 smrtnih žrtev. Napadi, ki so bili usklajeni, so tako skupaj terjali najmanj 30 mrtvih.

Predsedniška palača je bila ena od treh tarč simultane napada z avtomobili bombami v Hargeysi, je sporočila tamkajšnja policija. Predsednik Somalilanda Dahir Rajale Kahin v napadu ni bil poškodovan in je na varnem, so še sporočili. Tarči drugih dveh avtomobilov bomb sta bili poslopje Programa ZN za razvoj (UNDP) in etiopski konzulat. Obe zgradbi se nahajata v isti ulici kot predsedniška palača. V teh treh napadih je bilo po navedbah predstavnika policije Somalilanda po zadnjih podatkih ubitih 19 ljudi, med njimi sekretar predsedniške palače. Najmanj 24 ljudi so po napadih prepeljali v bolnišnico. Po navedbah predstavnika etiopskega zunanjega ministrstva v Adis Abebi so bili med smrtnimi žrtvami teh napadov tudi štirje Etiopijci z diplomatskega predstavništva. Vse tuje uslužbenke so iz tega poslopja že evakuirali.

Skorajda istočasno kot bombe v Hargeysi sta odjeknili tudi dve eksploziji pred protiterorističnimi centri somalijskih obveščevalcev v mestu Bosaso, ekonomski prestolnici sosednjega Puntlanda. Pri tem naj bi umrla oba samomorilska napadalca, šest pripadnikov varnostnih sil pa je bilo ranjenih. (STA)

ZDA - V 13 mesecih so tako ključno obrestno mero s 5,25 odstotka spravile na odstotek

Zvezne rezerve znižale ključno obrestno mero za pol odstotka

Borze so se pozitivno odzvale - Bolj kot inflacija zdaj skrbi nevarnost recesije

WASHINGTON - Odbor za odprti trg ameriške centralne banke Zveznih rezerv (FOMC) je po dvodnevni seansi včeraj v skladu z napovedmi in pričakovanji soglasno znižal ključno obrestno mero, po kateri si banke med seboj čez noč posojajo denar, za 0,50 odstotka na odstotek, kar je najnižje od junija 2004. FOMC je nazadnje znižal ključno obrestno mero 8. oktobra v usklajeni akciji z drugimi svetovnimi centralnimi bankami in sicer za 0,50 odstotka na 1,5 odstotka. Takrat se je znižala tudi diskontna obrestna mera, po kateri Zvezne rezerve posojajo denar bankam in sicer prav tako za 0,50 odstotka na 1,75 odstotka. Diskontna obrestna mera se je včeraj znižala prav za toliko kot ključna in sicer za 0,50 odstotka na 1,25 odstotka.

Zvezne rezerve so doslej v 13 mesecih ključno obrestno mero s 5,25 odstotka spravile na odstotek. Prav nizke obrestne mere so v ZDA leta 2003 in 2004 sprožile eksplozijo na trgu stanovanj in hiš, ki je odgovorna za sedanjo finančno krizo, vendar pa je bilo znižanje obresti potrebno zaradi pričakovane gospodarske recesije.

Ameriške borze so znižanje obrestnih mer pričakovale, vendar pa so borzni indeksi nadaljevali svoje nepredvidljivo odbijanje navzgor in navzdol. Pred objavo odločitve je Dow Jones na Newyorški borzi, po torkovem skoku za skoraj 900 točk, porasel še za dodatnih 100 točk, nemudoma po objavi odločitve pa začel drseti. Pol ure po objavi odločitve je bil sicer še vedno v pozitivnih vodah na dnevni ravni.

FOMC je v kratki spremljajoči izjavi zapisal, da se je stopnja gospodarskih aktivnosti opazno upočasnila, najbolj zaradi padca potrošniške porabe. V zadnjih mesecih sta oslabei tudi porabi za poslovno opremo in industrijsko proizvodnjo, upočasnjevanje gospodarskih aktivnosti v številnih tujih ekonomijah pa slabša izgleda za ameriški izvoz. FOMC prav tako opozarja na intenzivno burjo finančnih trgov, ki bo še bolj pritiskala na porabo, deloma zato, ker bodo podjetja in gospodinjstva težje prihajala do posojil.

Odločitev FOMC je nekoliko olajšalo padanje cen energije in blaga ter surovin, kakor tudi slabša pričakovanja za gospodarsko rast, zaradi česar zvezni bankirji pričakujejo zmanjšanje inflacijskih pritiskov v naslednjih četrtletjih.

FOMC je tudi sporočil, da bi morali zadnji bančni in vladni ukrepi, vključno s tokratnim znižanjem obresti, usklajenim znižanjem obresti centralnih bank po svetu, izrednim povečevanjem likvidnosti ter utrjevanjem finančnega sistema, sčasoma izboljšati kreditne pogoje in pomagati k vrnitvi zmerne gospodarske rasti. Ne glede na to, pa pritiski za zmanjšano gospodarsko rast ostajajo. "FOMC bo pozorno spremljal gospodarska in finančna dogajanja ter ukrepal po potrebi za promocijo trajne gospodarske rasti in cenovne stabilnosti," piše v soglasni izjavi FOMC.

FOMC je še na svojem zadnjem rednem zasедanju 16. septembra dajal približno enako težo nevarnosti izbruha inflacije in počasni gospodarski rasti ter pustil obrestno mero pri dveh odstotkih. Nato je prišlo do poglobitve finančne krize, za katero je zašlo ameriško gospodarstvo zaradi zastoja na trgu nepremičnin in propadanja hipotekarnih kreditov. Cene nafte in bencina ter energije na splošno so začele padati in nevarnost povečane inflacije se zdi vse bolj oddaljena. Inflacija je na letni ravni od septembra 2007 do septembra 2008 znašala 4,9 odstotka, osnovna inflacije brez cen energije in hrane pa 2,5 odstotka.

Bolj nevarna je sedaj recesija, ki se na splošno definira kot dve zaporedni četrtletji negativne gospodarske rasti. Gospodarska rast je v drugem četrtletju znašala 2,8 odstotka, podatki o rasti ali nazadovanju v tretjem četrtletju pa bodo objavljeni v četrtek. Pričakuje se, da bo objavljena negativna rast za 0,5 odstotka, v tekočem zadnjem četrtletju letošnjega leta pa naj bi se nazadovanje še poglobilo na najmanj 2 odstotka ali več.

V ZDA so do septembra že deveti mesec zapored odpustili večje število delavcev, kot pa na novo zaposlili, in izguba

znaša 760.000 delovnih mest. Stopnja brezposelnosti, ki sedaj znaša 6,1 odstotka, pa naj bi se v prihodnjih mesecih povečala, ker se podjetja z odpuščanji pripravljajo na recesijo. Septembra je opazno nazadovala tudi industrijska proizvodnja, potrošniško zaupanje je nizko, povpraševanje pada, maloprodaja pa je septembra nazadovala za 1,2 odstotka.

Predsednik Zveznih rezerv Ben Bernanke se s finančno krizo spopada na vse možne načine. Najprej z nižanjem obrestnih mer, potem s povečanjem likvidnosti na finančnih trgih s posojanjem denarja finančnim ustanovam, prav tako pa sodeluje v vladnem programu 700 milijard dolarjev vrednega paketa za stabilizacijo. Finančno ministrstvo je v ponedeljek začelo izvajati prvo fazo načrta, pri čemer je za odkupovanje deležev v bankah namenjeno 250 milijard dolarjev.

Gospodarska rast v drugem četrtletju je bila posledica povečanja izvoza in tudi stimulacijskega paketa, vrednega 168 milijard dolarjev, iz katerega so državljani od davčne uprave dobili povprečno po 600 do-

larjev. Učinki te stimulacije so že mimo in ker Bernanke glede obresti nima več veliko manevrskega prostora, je pred tednom dni v kongresu načeloma podprl zamisel demokratov o drugem stimulacijskem paketu. Ne glede na vse ukrepe pa se gospodarstveniki strinjajo, da bo ameriško gospodarstvo najmanj do konca prvega četrtletja 2009 nazadovalo.

Nekdanji predsednik Zveznih rezerv Alan Greenspan je pred tednom dni v kongresu dejal, da je osnovni pogoj za splošno stabilizacijo in novo rast stabilizacija nepremičninskega trga, ki mora začeti znova rasti. Nacionalno združenje nepremičninskih posrednikov ZDA je minuli teden sporočilo, da je prodaja starih oziroma obstoječih hiš in stanovanj septembra presenetljivo porasla za 5,5 odstotka v primerjavi z avgustom. V ponedeljek je o rasti prodaje novih hiš in stanovanj za 2,7 odstotka v primerjavi z avgustom poročalo tudi ministrstvo za trgovino. Cene tako starih kot novih hiš in stanovanj sicer še vedno padajo.

Robi Poredoš (STA)

EU - Napoved predsednika Evropske komisije

Barroso: 26. novembra načrt povezave za oživitev gospodarstva

Jose Manuel Barroso in v ozadju Joaquin Almunia

ANSA

POLJSKA - Izvedli naj bi ga prihodnje leto

Vlada za uvedbo evra na osnovi referendumu

VARŠAVA - Poljska vlada želi junija prihodnje leto vzporedno z volitvami v Evropski parlament izpeljati referendum o uvedbi evra in največji novi članici Evropske unije, je včeraj v radijskem pogovoru povedal poljski notranji minister Grzegorz Schetyna iz vladajoče stranke Državljska platforma. "Ne smemo izgubljati časa," je dejal Schetyna. Po mnenju vlade je referendum potreben, ker prevzem evra in prenos monetarne politike na Evropsko centralno banko terja spremembo poljske ustave. Schetyna je napovedal tudi, da se bo poljski premier Donald Tusk v prihodnjem tednu sestel z vodji poslanskih skupin in z njimi spregovoril o vladnih načrtih.

Poljska vlada je včeraj sprejela časovni načrt za prevzem evra, ki predvideva vstop Poljske v območje skupne evropske valute do konca leta 2011. Načrt morata sedaj potrditi še parlament in predsednik države Lech Kaczynski. Tusk v ponedeljek sicer ni uspel pre-

pričati vodje opozicijske stranke Zakon in pravičnost (PiS) Jaroslawa Kaczynskega v sprejetje leta 2012 za ciljni datum za prevzem evra.

Jaroslavov brat dvojček Lech pa je po torkovem srečanju s Tuskom poudaril, da je odprt za razpravo o hitrem prevzemu evra, čeprav je še septembra trdil, da leto 2012 ni realističen cilj in da bi uvedba skupne evropske valute "osiromašila del poljske družbe". "Nisem tak zagovornik evra kot finančni minister Jacek Rostowski, a sem odprt za razpravo. Dobro je, da obstaja perspektiva uvedbe evra in da to vedo tudi naši evropski partnerji. To vnaša stabilnost v trenutne razmere," je dejal poljski predsednik, ki pa je vseeno prepričan, da je o tem potrebna široka javna razprava.

"Prvič sem od predsednika slišal besede, ki mi vlivajo vero, da bo projekt (prevzema evra z letom 2012) potrjen ali vsaj resno obravnavan," pa je po srečanju s Kaczynskim povedal Tusk. (STA)

Ben Bernanke

BRUSELJ - Evropska komisija bo 26. novembra predložila načrt za oživitev gospodarstva, je včeraj v Bruslju napovedal predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Bruselj namereva gospodarstvu in družinam pomagati z nekaterimi usmerjenimi kratkoročnimi ukrepi, sicer pa mora cel svet stopiti skupaj pri reševanju trenutne slabe situacije na finančnih trgih.

Barroso je navedel nekaj konkretnih področij, kjer bo EU lahko priskočila na pomoč. Omenil je pomoč družinam in najbolj ranljivim skupinam, pomoč iz globalizacijskega sklada, da bi brezposelne hitro vrnili nazaj na delovno mesto, ter pomen samozaposlovanja. Opozoril je tudi na razliko med evropsko in nacionalno razsežnostjo, pri čemer je nujen evropski usklajen odziv. Po njegovem je sodelovanje na evropski ravni ne dodatna, temveč edina možnost za spopadanje s pretresi v finančnem in realnem sektorju. Države članice EU pa bi morale, je poudaril, prioriteto nameniti reformam za spodbujanje trajnostnega povpraševanja.

Barroso je izpostavil tudi pomen vrhunškega srečanja 15. novembra o reformi mednarodnega finančnega sistema. Opozoril je, da ni v igri le finančni sektor, od koder sicer trenutna kriza izvira, ampak da ta le kaže na velika neravnotežja ne le v amerškem, ampak svetovnem gospodarstvu. "Bodisi skupaj plavamo bodisi skupaj potonemo", je jasno povedal in poudaril, da ne gre le za ZDA in EU ampak tudi države v razvoju in ves svet, ki bo moral najti odgovore na trenutno stanje.

Barroso se strinja z britanskim premierom Gordonom Brownom, naj Kitajska in zalivske države pomagajo Mednarodnemu denarnemu skladu (IMF). Kitajska ima pomembne rezerve in sedaj je čas, da pokaže občutek odgovornosti v svetu, od katerega je imela velike koristi, je poudaril predsednik komisije. Ideja namreč je, da bi IMF povečal svoja sredstva za pomoč državam, ki so v težavah zaradi finančne krize, da bi tako preprečil njeno širjenje.

Govora je tudi o zvišanju sredstev EU za odgovor na finančno krizo s sedanjih 12 milijard evrov, kar naj bi francosko predsedstvo predlagalo na izrednem vrhu EU 7. novembra v Bruslju. Kot je pojasnil evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia, se razmišlja o zvišanju zgornje meje z 12 na 25 milijard evrov pomoči. (STA)

Češki parlament preložil glasovanje o sporazumu z ZDA

PRAGA - Spodnji dom češkega parlamenta je včeraj razpravljal o dveh dvostranskih sporazumih o postavitvi dela ameriškega protiraketnega štita na čeških tleh, ki sta jih v preteklih mesecih podpisala Washington in Praga. Kljub temu pa je prvo glasovanje o podpori sporazumov preložil. K razpravi o vprašanju se bodo poslanci morebiti vrnili v četrtek. Takrat naj bi o sporazumih, katerima ostro nasprotuje Moskva, razpravo začel tudi zgornji dom parlamenta, senat. Sporazuma namreč morata potrditi oba domova češkega parlamenta. Desnosredinski vladi premiera Mireka Topolaneke sicer znotraj 200-članskega spodnjega doma manjka nekaj glasov, kar pomeni, da bo za ratifikacijo sporazuma morala na svojo stran pridobiti nekaj neodvisnih in opozicijskih poslancev. V senatu pa kljub nedavnim volitvam tretjine senata, kjer je slavila opozicija, tristrankarska vladna koalicija premiera Topolaneke še vedno lahko računa na 43 senatorjev, kar v 81-članskem senatu zadostuje za potrditev dogovora z ZDA.

Duma potrdila sporazuma z Abhazijo in Južno Osetijo

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta, duma, je včeraj ratificiral sporazuma med Rusijo ter Abhazijo in Južno Osetijo, ki predvidevata tesne gospodarske in vojaške vezi s tema dvema gruzijskima separatističnima pokrajina. Duma je sporazuma o prijateljstvu, ki ju je Kremelj podpisal minuli mesec, podprla soglasno.

Rusija je po kratki vojni z Gruzijo, ki je izbruhnila po gruzijskem vdoru v Južno Osetijo, 26. avgusta priznala neodvisnost obeh gruzijskih pokrajin. Včeraj ratificirana sporazuma med drugim predvidevata namestitvev 3800 ruskih vojakov v vsako od pokrajin. Rusko zunanje ministrstvo je v pismu poslancem navedlo, da sta bila sporazuma potrebna za vzpostavitev pravne podlage za namestitvev ruskih sil v Južni Osetiji in Abhaziji. "Navzočnost ruskih sil je potrebna za zaščito miru v regiji in zagotovitev varnosti," je še zapisalo ministrstvo in dodalo, da sporazuma predvidevata pomoč v primeru agresije.

Jaruzelski se je opravičil za nekatere dogodke iz leta 1981

VARŠAVA - Zadnji poljski komunistični voditelj general Wojciech Jaruzelski, ki mu sodijo, ker naj bi leta 1981 uvedel izredne razmere z namenom zatreti protikomunističen sindikat Solidarnost, se je opravičil za nekatere dogodke, ki so se zgodili tistega leta. Z opravičilom je v torek tudi zaključil svoj 200 strani dolg obrambni govor. Obseg aretacij in odpuščanj nasprotnikov režima ni bil upravičen, je pojasnil Jaruzelski. "Če je kateri izmed policistov brez razloga uporabil gumijevko, mi je žal in se za to opravičujem," je še dodal. Umor duhovnika Jerzyja Popieluskega s strani tajne policije leta 1984 je medtem označil za "grozljiv zločin".

Jaruzelski, ki se je sicer v začetku oktobra na sodišču izrekel za nedolžnega, je ob tem še nakazal, da bo v preostanku sojenja molčal. "To je bila morda moja zadnja beseda," je dejal obtoženec, ki se zlasti ne namerava odzvati na obtožbe državnega tožilstva, ki so po mnenju 85-letnika "absurdne".

Državno tožilstvo Jaruzelskega obtožuje, da je z uvedbo izrednih razmer ravnal v nasprotju s takratno ustavo. Poleg tega naj bi z oblikovanjem vojaškega sveta, ki je prevzel vladne po- sle, leta 1982 ustanovil "zločinsko združenje". Če bo spoznan za krivega, mu grozi do deset let zapor. Sojenje istočasno poteka še proti sedmim drugim nekdanjim visokim komunističnim funkcionarjem. (STA)

NOGOMET - A-liga

Inter po več kot dveh letih ni več prvi na lestvici

V Firencah brez gola - Napoli in Udinese kot stroja - Vzpenjata se Milan in Juventus

Napoli s tremi goli Argentina Denisa in Udinese s svojimi napadalnimi »dragulji« vztrajata na vrhu lestvice A-lige in sta po sinočnih zmagah v Neaplju proti Reggini ter v Catanii celo pustila za sabo Inter, ki je čelo lestvice trdno držal v svojih rokah več kot dve leti! Stanković in soigralci so igrali le neodločeno v Firencah, drugi zapored pa niso prišli do gola. Kdove, ali se trener Mourinho že kesa, da se je znebil Adriana in Cruza. Morda ne, toda Ibrahimović in Crespo strelsko tokrat nista bila razpoložena.

Udinesejeva zmaga je zagotovo najbolj odmevna, saj je solidna Zengova Catania sploh prvič izgubila točke na domačih tleh in doživela šele drugi poraz v letošnji sezoni. Vnovič se je pokazalo, da ima Marino v napadu na voljo pravo »petperesno deteljico«, ki se je ne bi sramovali niti veliki evropski klubi. Tokrat je krasen zadetek dosegel mladi čilski up Sanchez, iz nemogočega položaja pa je na 2:0 podvojil Quagliarella. Slovenski vratar Handanović je imel celo več dela od svojega kolege v vratih Catanie, toda zmaga gostov je čista kot solza, saj so bili s svojo značilno hitro igro stalno nevarni.

Izredno razpoložen je tudi Napoli ločniškega strokovnjaka Edija Reje, s skromno Reggino pa je tako rekoč opravil že po 20 minutah, ko je že vodil z 2:0. Premoč je Denis, avtor vseh treh zadetkov, potrdil še v začetku druge polčasa.

Vest dneva je tudi ta, da je Milan po slabem prvenstvenem začetku na lestvici prehitel mestnega tekmeca Interja. Siena je na San Siru pokazala odlično igro, zanjo pa je bil usoden Inzaghi, ki je dosegel en gol in si priskrbel (morda sporno) enajstmetrovko, s katero je Milan po 1:1 spet povedel. Ancelottijevo moštvo je vsekakor okrevalo in zdaj vsakič tudi dosega gole. Neverjetno zgoščenega vrha se drži tudi Lazio, ki pa je v Veroni prti Chievu zmagal po zaslugi avtogola Mantovana. Lep korak naprej je naredila tudi Genoa.

Inter je bil v Firencah v težkem položaju. Začel je boljše (vratnika Mancinija), nato je Fiorentina reagirala, čeprav je igrala brez Gilardina in Mutuja, v drugem polčasu pa je bil Inter spet nevarnejši (zato negativne ocene ne zaluži), globalno gledano pa ni bil bistveno boljši kot preteklo nedeljo.

Juventus se je šele pred dobrim tednom zdel na robu prepada, zdaj pa je spet na konju. V Bologni ni blestel, štejejo pa rezultati, s temi pa se Ranie-ri lahko spet ponaša.

Tako je Nedved dosegel prvi zadetek za Juventus v Bologni

ANSA

UDINESE Zmaga in potrditev prvega mesta

Catania - Udinese 0:2 (0:1)

STRELCA: v 13. min. Sanchez in v 83. Quagliarella.

CATANIA (4-3-3): Bizzarri 6, Sardo 5 (Plasmati 6.5), Silvestre 6, Stovini 6, Alvarez 6, Baiocco 6, Biagianti 6, Tedesco 6 (Antenucci 5), Martinez 5.5 (Ledesma 6), Paolucci 6, Mascara 5.5. Trener: Zenga 6.

UDINESE (4-3-3): Handanović 6.5, Motta 6, Coda 6.5, Domizzi 6.5, Pasquale 6, Inler 6.5, D'Agostino 6.5, Isla 6, Pepe 6.5, Quagliarella 7 (Nef), Sanchez 7 (Floro Flores). Trener: Marino 7.5.

CATANIA - Klub iz mesta izpod Vezuva doslej na domačem Mas-siminu še ni izgubil. Varovanci trenerja Walterja Zenge so zmagali štiri tekme na štiri in to brez prejetih zadetkov. Furlani, ki so v zelo dobri formi, pa ostajajo po sinočnji zmagi skupaj z Napolijem prvi na lestvici.

Trener Pasquale Marino je tokrat v napadu zaupal Pepeju, Quagliarelli in Sanchezu, ki je stoodstotno izkoristil prvo resno priložnost za gol v 13. minuti. Streljal je silovito in natančno. Žoga je zatresla mrežo desnega kota Bizzarijevih vrat. Domači vratar je zatem dobro posredoval še nad Quagliarello in Islo. Rdeče-modri pa niso stali križem rok. Mascara je bil nevarni po visoki podaji Alvareza. Žoga pa je poletela mimo vratnice. Po strelu Martineza pa je lepo posredoval slovenski vratar Samir Handanović. Njegova vrata pa so tudi včeraj ostala nedotaknjena.

V drugem delu se je tekma še dodatno razživela. Zenga je poslal v ogenj Ledesmo in Plasmatija, ki pa sta bila vse prej kot učinkovita. Udinesejevi branilci so se urejeno branili in odbili vrsto nevarnih napadov. Paolucci je v 63. minuti padel v kazenskem prostoru in zahteval enajstmetrovko. Sodnik pa ni žvižgal prekrška.

Piko na i je Udinese postavil sedem minut pred koncem tekme. Quagliarella je preigral domačega vratarja in slabo postavljen iz težkega položaja žogo natančno poslal v vrata. 2:0 in s tem je bilo tudi tekme konec. Udinese pa ostaja na vrhu lestvice.

A-LIGA IZIDI

Bologna - Juventus 1:2 (0:1)

STRELCI: Nedved (J) v 12. in 57., Di Vaio (B) v 74. min.

Catania - Udinese 0:2 (0:1)

STRELCI: Sanchez (U) v 13. in Quagliarella v 83. min.

Chievo - Lazio 1:2 (1:1)

STRELCI: Pellissier (C) v 11., Pandev (L) v 14. in Mantovani (avtogol) v 83. min.

Fiorentina - Inter 0:0 (0:0)

Genoa - Cagliari 2:1 (1:0)

STRELCI: Papastathopoulos (G) v 25., Thiago (G) v 55. in Bianco (C) v 65. min.

Lecce - Palermo 1:1 (1:0)

STRELCI: Cacia (L) v 22. in Cavani (P) v 88. min.

Milan - Siena 2:1 (1:0)

STRELCI: Inzaghi (M) v 31., Vergassola (S) v 53. in Kaka (M) v 65.

Napoli - Reggina 3:0 (2:0)

STRELCI: Denis (N) v 7., 16. in 64. min.

Torino - Atalanta 2:1 (0:0)

STRELCI: Amoruso (T) v 62., Stellone (T) v 64. in Floccari (A) v 66. min.

Roma - Sampdoria prek. v 5. min. zaradi naliva

A-LIGA LESTVICA

Udinese	9	6	2	1	17:6	20
Napoli	9	6	2	1	14:7	20
Milan	9	6	1	2	14:7	19
Inter	9	5	3	1	13:5	18
Fiorentina	9	5	2	2	12:7	17
Lazio	9	5	1	3	17:12	16
Genoa	9	5	1	3	12:8	16
Catania	9	4	3	2	9:7	15
Juventus	9	4	3	2	9:8	15
Atalanta	9	4	1	4	9:9	13
Palermo	9	4	1	4	12:14	13
Lecce	9	2	4	3	9:11	10
Siena	9	2	3	4	7:8	9
Torino	9	2	2	5	9:13	8
Sampdoria	8	1	4	3	6:11	7
Roma	8	2	1	5	9:15	7
Cagliari	9	2	1	6	5:12	7
Bologna	9	2	0	7	7:14	6
Chievo	9	1	3	5	6:13	6
Reggina	9	1	2	6	6:16	5

PRIHODNJI KROG - 1.11 ob 18.00 Reggina - Inter; ob 20.30 Juventus - Roma; 2.11. ob 15.00 Atalanta - Lecce, Cagliari - Bologna, Lazio - Catania, Palermo - Chievo, Sampdoria - Torino, Siena - Fiorentina, Udinese - Genoa, ob 20.30 Milan - Napoli.

STRELCI - 7 - Gilardino (Fiorentina),

6 - Zarate (Lazio, 2),

5 - Milito (Genoa, 1), Ibrahimović (Juventus), Amauri (Juventus), Denis (Napoli), Miccoli (Palermo, 1),

4 - Floccari (Atalanta), Di Vaio (Bologna), Pandev (Lazio); Hamsik (Napoli), Corradi (Reggina, 3), Di Natale (Udinese, 1) in Quagliarella (Udinese),

3 - Mascara (Catania, 2), Paolucci (Catania), Mutu (Fiorentina), Nedved (Juventus), Ronaldinho (Milan, 1), Kaka (Milan, 1), Cavani (Palermo) in Amoruso (Torino)

MARADONA Brazilci se smejejo, v Argentinini skepsa

BUENOS AIRES - Imenovanje Diega Armando Maradone za selektorja nogometne reprezentance razdvaja Argentino. Vest je mnoge presenetila, saj je bil favorit za reprezentančno klop Carlos Bianchi. Večina je skeptična, Maradonovi oboževalci pa so navdušeni. Ne menijo se za svarila, da je bila dosedanja trenerka pot »zlatega dečka« dokaj klavrna. Leta 1994 je za krmilom moštva Mandiyu dosegel v 12 tekmah 25 odstotkov točk, naslednje leto je na čelu Racinga odstopil po 11 tekmah in eni sami zmagi. Javnost nekoliko pomirja dejstvo, da bo v Maradonovem štabu nekdanji selektor Carlos Bilardo, poleg njega pa še mnogi iz »zlate generacije 1986«. Bilardo je sicer v buenosaireskem okrožju, ki ga vodijo peronisti, podsekretar za šport. Med Maradonove pokrovitelje pa omenjajo številne sponzorje, ki si veliko obetajo od, po pričakovanjih, povečanega zanimanja za nastope izbrane državne vrste. Predsednik nogometne zveze Julio Grondona je zatrdil, da bo Bilardo le svetovalec, odločitve pa bo sprejemal Maradona, mnogi pa se sprašujejo, ali bo res tako.

Maradona je, kajpak, nad svojo novo zadolžitvijo navdušen, med drugim leži njegova razkošna vila tik ob stadionu, kjer ima reprezentanca svoj sedež.

Če so Argentinci skeptični, pa so Brazilci prepričani, da bo Maradoni povsem spodletelo. Tako, sodeč po anketah, meni 80 % Brazilcev.

Daljijski jadralni svetovni rekord

ALICANTE- Švedska jadrnica Ericsson 4 z brazilskim skipperjem Torbenom Graelom je postavila nov daljijski svetovni rekord v 24-urnem jadranju na slo-viti regati okoli sveta Volvo Ocean Race, ki se je v začetku meseca začela s startom v španskem Alicanteju. Jadrnica, ki vodi po prvi etapi med Alicantejem in južnoafriškim Cape Townom, je v 24 urah prejadrala približno 589 milj. Prejšnji rekord je bil v lasti jadrnice ABN Amro 2, ki je na minuli regati Volvo Ocean Race v Indijskem oceanu v 24 urah prejadrala 562,97 milje.

Slovenski rokometaši uspešni v Izraelu

TEL AVIV - Slovenska moška roko-metna reprezentanca je v prvi kvalifikacijski tekmi (skupina 5) za nastop na evropskem prvenstvu v Avstriji leta 2010 v gosteh premagala Izrael s 36:28 (21:16). Za slovenijo sta največ golov dosegla Pa-jović (7) in Špiler (6).Slovenija se bo v ne-deljo pomerila z Nemčijo v Celju.

Med kandidati Buffon edini Italijan

PARIZ - Mednarodna nogometna zveza je objavila seznam 23 igralcev, ki bodo konkurirali za najboljšega nogomet-taša leta. Na seznamu so igralci iz 14 držav, med njimi je največ Špancev (6), sledijo pa Anglija s tremi, Argentina in Portugalska s po dvema predstavnikoma ... Glavni favorit za prestižno priznanje je Portugalec Cristiano Ronal-do.Najboljšega nogometšaša leta izbira-jo selektorji in kapetani reprezentanc, zmagovalca pa bodo razglasili 12. ja-nuarja v Zürichu. Kandidati so Adebayor (Togo), Agüero (Argentina), Aršavin (Rusija), Ballack (Nemčija), Buffon (Ita-lija), Casillas (Španija), Deco (Portuga-lska), Drogba (Slonokoščena obala), Eto'o (Kamerun), Fabregas (Španija), Gerrard (Anglija), Ibrahimović (Švedska), Iniesta (Španija), (Brazilija), Lampard (Anglija), Messi (Argentina), Ribery (Francija), Ron-aldo (Portugalska), Terry (Anglija), Torres (Španija), van Nistelrooy (Nizo-zemska), Villa (Španija) in Xavi (Špani-ja).

13 točk Vujačiča

BOSTON- Prvak Boston Celtics je z zmago začel novo sezono košarkarske li-gue NBA, saj so z 90:85 premagali Cle-veland. Saša Vujačič je k slaviu Los An-geles Lakers s 96:76 nad Portlandom pri-speval pet točk ter po en skok in poda-jo.

Esimit predstavil Coxu nadaljnji razvoj projekta

Na srečanju z nekdanjim predsednikom Evropskega parlamenta in sedanjim predsednikom Evropskega gibanja Patom Coxom je vodja projekta Esimit Europa Igor Simčič predstavil nadaljnji razvoj projekta. Esimit Europa se namreč pripra-vlja na nov korak, prehod iz 19-metrске na 30-metrsko jadrnico, s katero bo pred-stavljala vse evropske narode pod isto zastavo na najpomembnejših regatah na sve-tu v kategoriji maxi in s tem pripomoci h krepitvi evropske zavesti in duha. Pro-jekt Esimit Europa je nastal leta 1995 s podporo takratnih županov obmejnih mest pod geslom "Esimit Gorizia & Nova Gorica". Z naraščanjem zanimanja in s pomočjo predsednika dežele Furlanije Julijske krajine ter takratnega ministra za zunanje za-deve RS, je projekt leta 1999 prerastel v »Esimit Slovenija & Furlanija Julijska Kra-jina«. Leta 2004 je projekt pridobil še pokroviteljstvo Evropskega Parlamenta

ŠAH - Dvoboj za naslov svetovnega prvaka v Bonnu

Tiger iz Madrasa ugnal ruskega medveda

Indijski velemojster Anand je presenetljivo gladko ubranil naslov pred Rusom Kramnikom

BONN - Indijec Viswanathan Anand je v dvoboju za naslov svetovnega prvaka v šahu v Bonnu ubranil naslov prvaka. V enajsti partiji je po 24 potezah remiziral z Rusom Vladimirjem Kramnikom in dokončno zmagal še pred predvidenimi 12 partijami s 6,5:4,5. Iz nagradnega sklada v višini 1,5 milijona evrov sta tekmeča dobila čeka po 600.000 evrov, ostalih 300.000 evrov pa pripade Mednarodni šahovski zvezi (FIDE). »Na dvoboj sem se pripravljaj pol leta. Zelo sem vesel, saj so za mano izjemne partije in čisto posebni dvoboji, najboljši po boju z Garijem Kasparovom leta 1995 v New Yorku. Kljub temu, da sem se na SP temeljito pripravil, pa sem bil včasih zelo nervozen, čeprav sem bil sicer videti povsem miren,« je po zmagi priznal Anand.

Tekmeča za naslov sta 14. novembra v prvi partiji, v kateri je »črni« Anand z natančno obrambo onemogočil majhno prednost ruskega izzivalca, remizirala po 32 potezah. Že tedaj so se prisotni šahisti v bonnski dvorani čudili, zakaj Kramnik ni igral bolj napadalno. Po naslednjih dveh remijih je sledila tretja partija, ko je Anand povedel (2:1). Po 41 potezah in nekaj več kot štirih urah je Kramnik s črnimi figurami podpisal remi, čeprav je dvoboj začel z belimi fi-

Anand (desno) s priznanjem za zmagovalca, ob njem se Kramnik ne zdi posebno prizadet. Premoč Indijca je bila pač očitna

ANSA

gurami. Tiger iz Madrasa, kot zaradi napadalnega sloga imenujejo Ananda, je pripravil pravo taktično presenečenje za Rusa, ki je nato po petih partijah zaostajal že z 1,5:3,5.

Kramnik se je tako kot v tretji partiji tudi v peti odločil za damin gambit in pri tem poskrbel za nekaj drobnih sprememb. Čeprav je bil uvod dokaj hiter, pa je Anand za odgovor na poteze Rusa potrošil precej manj časa. Pri Kramniku so se zato pojavile prve na-

pake. V 29. potezi je žrtvoval kmeta, da bi prebil sredino in si zagotovil odločilno prednost. Indijec je mirno razvil svojo igro in ko je Rus vzel »zastrupljene« kmeta, si je Anand priigral ključno prednost ter jo zaključil z genialno potezo s skakačem. Po tej 35. potezi se je Kramnik predal, vendar tedaj še ni vedel, da se bo kmalu znašel skorajda na kolenuh.

Anand je imel namreč po polovici dvoboja že tri točke prednosti (4,5:1,5), saj je v šesti partiji dosegel še

tretjo zmago. Za celo točko je potreboval 47 potez. Kramnik, ki je igral s črnimi figurami, je namreč zašel v povsem nerešljiv položaj in se je moral ponovno predati. Po tej partiji sta morala šahista opraviti dopižno kontrolo, temu pa so sledile tri delitve točk in prvi žarek upanja za Kramnika v deseti partiji. Anand je moral preložiti slavlje ubranitve naslova, saj je po 29 potezah Nimcovičeve indijske obrambe v podrejenem položaju po blesteči igri tekmeča dvoboj predal. Kramnik je s prvo zmago zao stanek znižal na 4:6. Po dnevu premore pa se je naslednja partija ponovno končala z delitvijo točk in dvomov o kralju 64 šahovskih polj ni bilo več.

Že nekaj časa je šahovski svet in s tem naslov prvaka ponovno združen. Rus Kasparov, po mnenju mnogih najboljši šahist doslej, se je leta 1993 ločil od FIDE in osnoval svoje poklicno združenje (PCA). Kramnik ga je za naslov prvaka leta 2000 v Londonu premagal, leta 2006 pa sta bila po slavu Kramnika s Topalovom oba naslova ponovno združena. Letošnje SP se je ob enem po več kot desetletju ponovno vrnilo h klasični obliki in je o naslovu prvaka odločil dvoboj in ne več turnir. Na zadnjem lani v Mehiki je naslov osvojil Anand.

NOGOMET

Deželni pokal: Primorje boljše od Brega

Primorje Interland - Breg 2:1 (1:1)

STRELCI: Zucchiati v 10., Pipan v 31. in Mania v 60. min.

PRIMORJE: Zuppin, Kapun, Cheber, Mihic (Ziani), Merlak, Mikivič, Tuccio (Fratnik), Pipan, Rebez, A. Čok (Ravalico), Simeone (Mania), trener Bidussi.

BREG: Barbato, Zennaro (Pedarra), Degrassi, Sestan (Sovic), Sabini, Apollonio, Coppola, Erbi (Cigu), Zucchiati (Medda), German (Gustini), Gellini, trener Vitulici.

V 1. krogu drugega dela želnega pokala za ekipe 2. amaterske lige je Primorje v Dolini tesno z 1:0 premagalo Breg. Oba trenerja sta sinoči poslala na igrišče nekoliko neobičajno postavo. V glavnem so igrali nogometaši, ki so doslej imeli manjšo minutažo. Pri Primorju je opravil krstni nastop Sežančan Dejan Mikivič. Prvi so povedli Brežani z golom Zucchiati, ki je lepo izkoristil natančno podajo Degrassija. V 31. minuti je za prošeško ekipo izenačil Pipan, ki je bil natančen s prostega strela. Prvi polčas je bil izenačen, v drugem delu pa so primorjaši igrali bolj napadalno. V 60. minuti so še drugič premagali vratarja Barbata. Tokrat je lepo streljal izven kazenskega prostora Mania.

Ostali izid skupine D: Romana - Azzurra 3:1. **Prihodnji krog (12.11.):** Breg - Azzurra, Romana - Primorje.

KOŠARKA

Union Olimpija z novima Američanoma

LJUBLJANA - Po uvodnem evroligaškem porazu v Badaloni čakata Union Olimpijo v prihodnjih desetih dnevih dve domači preizkušnji. Danes prihaja v goste španska Tau Ceramica (ob 20.30), prvi favorit skupine C, prihodnji teden pa se bodo ljubljancani srečali še z rimsko Lottomaticom, katere barve med drugimi branita tudi Sani Bećirovič in Primož Brezec.

Pred današnjo tekmo je klub sklenil pogodbi z ameriškima branilcema Juanom Smithom (188cm, letnik 1985, zamen je iskal mesto v ligi NBA) in Frankom Robinsonom (193cm, letnik 1984). Smith, ki lahko igra na položajih organizatorja igre in strelca, bo zeleno-beli dres nosil do konca letošnje sezone. Robustni Robinson, ki se je med poletjem preizkušal za moštvo Atlanta Hawks, bo nadomestil poškodovanega Jasmina Hukića, s klubom pa je sklenil dvomesечно pogodbo. O njem trener Džikić pravi, da gre za izredno atletskega igralca, ki lahko ekipo prinese določeno čvrstost in hitrost. Oba novince bosta verjetno v postavi že danes.

»Tako kot smo šli v Badalono, da premagamo Juventut, kar nam žal zaradi lastnih napak in neizkušenosti ni uspelo, zdaj ciljamo na zmago proti Tau Ceramicu. Zavedamo se sicer, da je španska zasedba izjemno močna, toda mi želimo začeti domače nastope v evroligi z zmago,« je pred tekmo poudaril strateg Aleksandar Džikić.

Spoškobami imajo v ljubljanskem taboru kar nekaj težav. Potem ko se je po poškodbi prsta na levi roki v ekipo vrnil Jaka Klopučar, je zdravniška ekipa potrdila, da se Jasmin Hukić še ne bo tako kmalu pridružil soigralcem na parketu. Za rehabilitacijo noge bo potreboval še vsaj tri do štiri tedne.

Čeprav Džikić o igralcih Tau Ceramice govori spoštljivo, v isti sapi dodaja, da »ne gre za supermane, temveč ljudi iz krvi in mesa«. Srbski strateg je izpostavil zunanjo linijo igralcev, ki jo sestavljajo Pablo Prigioni, Igor Rakočević, Mustafa Shakur in Pete Mickeal ter navezo pod obročem - Tiago Splitter, Mirza Teletović in Will McDonald. Zlasti o Tiagu Splitterju, 212 centimetrov visokemu Brazilcu s španskim potnim listom, je imel Džikić kup pohvalnih besed: »Gre za enega od treh najboljših centrov v evroligi.

Včerašnji izidi: Partizan - Real Madrid 81:77, Milano - Efes Pilsen 71:81, Panionios - CSKA 52:86 (Erazem Lorbek 17 točk in 6 skokov za CSKA)

KOLESARSTVO - Doslej najbolj uspešna sezona gorskega kolesarja Christiana Leghisse

Letos nad pričakovanji

Letos s kolesom prevozil 15 tisoč km - Nagrade so skromne - V prihodnji sezoni bo zamenjal klub - Glavna cilja bosta državni prvenstvi

POGLED KLUBA

»Leghissa je pravi zgled za mlade«

Christian Leghissa je letos nastopil na 35 tekmah, 1. mesto je osvojil na 13 tekmah. Bil je prvak Veneta v gorskem in cestnem kolesarstvu, prvak Triveneta (gorsko kolo), 9. na DP v Viterbu in 2. na Trofeji Serenissima.

»Christian Leghissa je bil v letošnji sezoni eden izmed naših najboljših kolesarjev,« je ocenil predsednik in športni vodja kolesarskega kluba Ovam iz kraja Vittorio Veneto Walter Vendramin.

Škoda, da mu za las ni uspelo osvojiti Trofeje Serenissima.

»Res škoda. Prestižni pokal Serenissima je najbolj kvaliteten tekmovalni v disciplini cross-country (gorsko kolesarstvo) v Severni Italiji. Za naš klub bi to bila velika nagrada. Letos je bila konkurenca zelo ostra in Tržačan Leghissa se je izkazal. Drugo mesto je odličen rezultat. Na tem tekmovalju nastopajo namreč tudi najboljši italijanski kolesarji, pa čeprav le na posameznih tekmah. Žal je bila za Leghissu usodna majhna napaka. Vsekakor bi pred začetkom sezone podpisal za 2. mesto.«

Christian tekmuje pri vašem klubu že tri sezone.

Leghissa je pravi zgled za vse mlade kolesarje. Veliko trenira in je zelo pozhrtvovalen. Nikoli ne obupa in si zastavlja nove cilje. Ne smemo pozabiti, da on ni profesionalca in v glavnem trenira pred odhodom v službo in med pavzo za kosilo.« (jng)

»Ocena za letošnjo sezono? 8+«. Na-brežinski kolesar Christian Leghissa še ni pospravil kolesa v garažo, saj ga v nedeljo čaka še zadnji nastop na deželni jesenski pokalu v gorskem kolesarstvu, v katerem bo bržkone osvojil 2. mesto (izpustil je namreč prvo preizkušnjo).

2. mesto si osvojil tudi na prestižnem državnem tekmovalju Trofeo Serenissima...

To je odličen rezultat. Pred začetkom pokala Serenissima sem bil povsem neobremenjen, saj sem tu nastopil kot novinec. V prvem delu pa sem osvojil nekaj prvih mest, kar me je opogumilo. V nadaljevanju pa je bil psihološki pritisk zelo obremenjujoč. Na 9. preizkušnji pri Bellunu sem preluknjajl gumo in s tem izgubil kar nekaj pozicij. S tem je tudi končno prvo mesto splavalo po vodi. Kljub temu pa poudarjam, da je bila letošnja moja absolutno najbolj uspešna sezona in tudi najbolj intenzivna.

Priprave na sezono si začel zelo zgodaj.

Začel sem novembra lani. Pika na i so bile nedvomno intenzivne priprave s slovensko reprezentanco v Novigradu v Istri. Faktorjev za uspešno sezono je bilo več. Najprej moram povedati, da sem rešil zdravstvene težave, ki so mi v lanskoli sezoni povzročale precej preglavic. Pred dve letoma sem zamenjal tudi službo. Zdaj sem mehanski tehnik v sinhrotronu v Bazovici, pred tem pa sem delal v papirnici v Štivanu, kjer sem imel nočne izmene. Zdaj imam končno normalni življenjski ritem.

Treniraš pa vsak dan.

Seveda. V glavnem ob uri kosila. Poleti pa pred odhodom v službo.

Koliko pa stane kolesarska sezona?

Vpisnine, kilometrin, mehanske okvare in kolo mi je letos plačal klub Ovam, pri katerem tekmujem že tri sezone. Ostalo (od 3 do 5 tisoč evrov) pa sem potegnil iz svojega žepa. Dodati moram, da sem letos z avtomobilom prevozil od 8 do 19 tisoč kilometrov. Z menoj prihaja na gostovanja moj oče Lučko, ki skrbi za kolo in me hkrati moralno podpira. Omenil bi tudi fizioterapevta Dušana Blahuta, saj bi brez njegove pomoči z večjo težavo okrevaj po padcu na Montellu.

Zmagal si na številnih tekmah. Ali so nagrade denarne?

V glavnem nas nagradijo s tako ime-

Christian Leghissa (na sliki) je v pokalu Serenissima premagal Marco Agricola

novanimi praktičnimi nagradami: košarica živil, televizije, telefonski itn. Na nekaterih tekmah pa zmagovalca odnese domov ček s 200, 300 ali največ do 500 evrov. Če pomislimo na vložen trud, je to prava malenkost.

Koliko kilometrov pa si letos prevozil s svojim kolesom?

Okrog 15 tisoč, kar ni malo. Pomisliti morate, da nisem profesionalca in da sem osem ur v službi od ponedeljka do petka.

Kaj načrtuješ za prihodnjo sezono?

Po treh letih bom zamenjal klub. Skoraj gotovo se bom preselil h klubu Cicli Spezzotto iz Conegliana, ki mi bo nudil podobne oziroma celo nekoliko boljše pogoje od Ovama. Priprave na novo sezono bom začel sredi novembra. Najbrž ne bom nastopil na Trofeji Serenissima. Osredotočil se bom na enodnevne dirke in na državno prvenstvo cross-country, ki bo v Brescii ter na državno prvenstvo v maratoni, ki bo pri Trevisu.

Jan Grgič

NAVIJAŠTVO - Začetek sezone pri Cheerdance Millenium z nekaterimi novostmi

Mlajši trenirajo, starejši pa dajejo prednost kadrovanju

Pri društvu vadijo štiri ekipe, dve peterki in dva para - V poletnih mesecih uspeh plesnih tednov

Člani Cheerdance Millenium so se letos julija množično udeležili evropskega prvenstva v Ljubljani

Pri gropskem društvu Cheerdance Millenium je po poletnem premoru delovanje povsem zaživelo.

Za najmlajše sta bila uvod v sezono dva poletna tedna pod geslom »Celine plešejo«. Šlo je za zanimivo ponudbo, v kateri so otroci spoznavali naš planet, celine in države najprej iz zemljepisnega vidika (na zidu je visel velik zemljevid sveta), nato pa še iz plesnega. Prek plesa so trenerke gropskega društva namreč hotele spodbuditi v otrocih radovednost in spoštovanje različnih narodov in kultur. Otroci so v tednu dni spoznali različne zvrsti plesa, od cheerleadinga do sambe, polke, latino plesa, can-cana in plesa kengurjev. Pester plesni program so dopolnjevale tudi kreativne in pevske delavnice, družabno-

stne igre in branje pravljic.

Intenzivnih plesnih tednov se je udeležilo 40 deklic, ki so jih plesnih veščin učile Nikol Krizmancic, Ester Gregori, Jasna Kneipp in dekleta mlajših tekmovalnih skupin gropskega društva. Ob koncu vsakega tedna so tečajnice pripravile krajši nastop za starše. Vse deklice so nastopale z rekviziti, ki so jih med tednom pripravile na delavnicah. Plesni tedni so stekli v organizaciji gropskega društva in pod pokroviteljstvom ZŠSDI.

Štiri skupine, dve peterki in dva para pa že od avgustovskih priprav pridno trenirajo pod vodstvom domačih trenerjev in novih trenerskih sil iz Slovenije.

Z novo sezono je pri društvu tu-

di nekaj novosti. Članska ekipa Škratov letos ne bo tekmovala, ampak se bo usmerila predvsem v izobraževanje navijaštva po Italiji s seminarji in predavanji.

Že minulo soboto so se Petra Krizmancic, Nikol Krizmancic, Jasna Kneipp in Niki Merigglioli udeležili prvega slovenskega sestanka trenerjev cheerleadinga in cheer plesa, na katerem so si s 40 trenerji izmenjavali izkušnje, razpravljali o novih pravilnikih in metodah vadbe.

S prvimi nastopi bodo skupine začele decembra, ko bodo nastopile na odprtem prvenstvu cheerleading zveze Slovenije, le teden kasneje pa bo še tradicionalni Novoletni plesni festival v telovadnici v Repnu (pod pokroviteljstvom ZŠSDI).

NAMIZNI TENIS V Esteju najvišje Rotellova

Na prvi državni mladinski namiznoteniški turnir v kraju Este se je Športni krožek Kras odpravil v precej bolj omejenem sestavu od pričakovanega. Barve zahodnokraškega društva je namreč branilo samo pet pingpongašev.

Med njimi je najvišjo uvrstitev dosegla 12-letna kadetinja Elisa Rotella. Uvrstile se je med prvih osem, kar pa je manj, kot bi lahko dosegla, saj je njen realen domet polfinale.

Med mladinci, kjer je konkurenca močna in številčna, se je Michele Rotella dokopal do 16-tine finala, njegov mlajši brat Stefano pa ni prestopil iz kvalifikacijske skupine. Ta je bila res močna, v njej pa mu je do uvrstitve v nadaljnjo fazo manjkala le ena zmag. Proti Serettiju (Castelgoffredo) je v odločilnem setu že vodil s 7:1.

Nastopili sta tudi Katarina in Dana Milič, v kategoriji najmlajših pa nista dosegli vidne uvrstitve.

Velja povedati, da se je na turnirju v Esteju zbrala resnično skoraj samo smetana mladinskega namiznoteniškega gibanja.

Obvestila

SK DEVIN prireja sejem rabljene smučarske, kolesarske in športne opreme od 11. do 13. novembra 2008 v pristaniškem predelu v Trziču pri Logistiki Eurocar - ul. Grotta del Diaul Zot, 5 od 10.30 do 19.00 po sledečem programu: od 11. do 13. novembra zbiranje opreme; od 15. do 23. novembra prodaja; 25. in 26. novembra prevzem neprodane opreme.

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo v soboto, 8. novembra, svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ZŠSDI obvešča, da bo seja smučarske komisije danes, 30. oktobra, ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opčinah.

ŠD POLET obvešča, da bo razstava o košarki v Prosvetnem domu odprta še danes in jutri, od 18. do 20. ure. Na razpolago je tudi brošura Sergia Tavčarja ob 40-letnici openske košarke.

OOZUS vabi vse učitelje smučanja/člane, da podaljšajo Modro kartico za sezono 2008/2009 in članstvo v uradih ZŠSDI-ja tudi, če niso še prejeli evidenčnega lista po pošti.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: samo v četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Za informacije lahko kličete na št. 347 5292058.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11 do 29.11 oz. ob nedeljah od 9.11 do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

PLANINSKI SVET

Kostanjeva nedelja SPDT

Ob prazniku Svetega Martina prireja SPDT tradicionalno Martinovanje. To je praznik za vse! Prijetnemu jesenskem izletu, primernemu za dobre in hitre hodce, pa tudi za tiste, ki jim strmina jemlje sapo ali jim nagajajo kolena, za mlade družine in za otroke pod vodstvom vodnikov Mladinskega odseka, bo sledilo prijetno druženje s kosilom, s pokušnjo mladega vina in s peko kostanja.

Za cilj pohoda je odbor SPDT zbral Pot Sonje Mašere, čezmejno pot, ki si jo je društvo zamislilo, jo začrtalo in ob sodelovanju z markacijo Planinskega društva iz Sežane tudi označilo. Pot je nastala v okviru projekta INTERREG III A.

Slovenija - Italija 2000 - 2007. Čeprav je bila njena otvoritev že decembra lani, poti še nismo skupaj prehodili v celoti. Nudi se nam tako priložnost, da našo pot bolje spoznamo, jo vzljubimo in si jo izberemo za cilj ob naših sprehodih.

V nedeljo, 9. novembra 2008 se bomo tako zbrali ob 7.30 v Barkovljah, na parkirišču pred Pomorskim klubom Sirena. Od tod se bomo z avtobusom popeljali v Orlek, kjer se začne naša pot. Tu se nam bodo pridružili člani P.D. Sežana in člani pobratenega društva Integral iz Ljubljane. Ob 8.30 se bo skupina korajžnih planincev podala na pot v smeri proti Banom.

Tisti, ki mislijo, da ne bi zmogli tako dolge poti, se lahko pripeljejo v Bane z linijskim avtobusom št. 39 in počakajo skupino na trgu pri vodnjaku. Predvidoma bodo pohodniki v Banah ob 10. uri.

Mlade družine z otroki in tisti, ki si želijo še krajšo varianto, se lahko skupini pridružijo ob 11.30 pri vodnjaku na Trsteniku (gostilna Toscano) do kamor se pripeljejo z linijskim avtobusom št. 38. Tako razširjena skupina se bo podala v Barkovlje, kjer se bo v društvenih prostorih nadaljevala družabnost. Za celoten pohod, od Or-

leka do cilja, je predvidenih pet ur hoje.

Zaradi prevoza v Orlek in kosila je nujna prijava do srede, 5. novembra 2008 na tel.št. 040/220155 - Livio ali na tel.št. 040/2176855 oz. 333.5994450 (Vojka). (M.P.)

SPDG: v nedeljo na Kobiljo glavo

Do konca sončnega leta je še par mesecev in pri Slovenskem planinskem društvu Gorica pripravljajo program izletov za leto 2009, ki bo predvidoma zaključen v sredini decembra in članom dostavljen pred novim letom.

Letošnji program pa se še ni izčrpil, saj je predvidenih še nekaj zanimivih ekskurzij. 30. novembra bo Izlet v neznano, to nedeljo, 2. novembra, pa vzpon na Kobiljo glavo. Zbirališče bo na novogoriški železniški postaji ob 7.30, vlak v smeri Gorenjske odide ob 7.35. Povratek je predviden ob 18.45. Pohodniki se bodo z vlakom peljali do Kneže, od koder bodo vzeli pot pod noge in mimo Podmelca in Sele nad Podmelcem se povzpeli do vrha Kobilje glave. Do tu 4 ur hoje. Zadnji del vzpona poteka po strmih travnatih grebenih Jalovnika (predvrha Kobilje glave) in zato zahteva veliko previdnost, predvsem v primeru mokre trave. Sestop bo mimo planine Stador in Ljubinja, čez Senico do železniške postaje v Mostu na Soči. Predvidenih je skupnih 8h hoje in približno 1500 m višinske razlike. V primeru slabega vremena bo izlet preusmerjen na kremšnito na Bled. Za podrobnejše informacije mob. +39 320 1423712. (Andrej).

Izteka se rok za prijavo za martinovanje 16. novembra

Zaključuje se rok za prijavo za vsakoletno družabnost - martinovanje SPDG, ki bo 16. novembra popoldne. Udeleženci si bodo v zgodnjih popoldanskih urah ogledali muzejsko zbir-

Igor, Vanja in Danjel v južnem ostenju Viša

ko Ajdovščina v rimskem času (boga-te arheološke najdbe na območju nekdanje vojaške postojanke ob cesti, ki je vodila iz Ogleja čez Hrušico proti Logatcu in naprej v Emeno - Ljubljano) ter stalno zbirko fosilov, ki jo je postavil Stane Bačar.

Nedeljsko popoldne bodo sklenili z družabnostjo na turistični kmetiji s skupno večerjo in pokušnjo v kleti. Društvo bo poskrbelo za avtobusni prevoz, da ne bi bilo priložnosti za spore in druge posledice s policijo, kar se okrog Martina sicer rado in pogosto dogaja.

Prijave bodo na društvenem seдеžu, Verdijev Korzo 51/int. trl. 0481/532358 sprejemali še danes, med 19. in 20. uro.

Zimovanje v Zoldo Alto

Čeprav so te dni temperature bolj poletno-jesenske in še nič ne kaže na zimo, pri smučarskem odseku SPDG se že organizacijsko pripravljajo na zimsko sezono. V okviru te dejavnosti bodo prve dni januarja - ob novoletnih počitnicah - priredili skupinsko zimovanje za člane in njihove družine.

Bivanje v znanem zimskošportnem središču pod Civetto in pelmom bo od 2. do 6. januarja.

V prihodnjih dneh bodo objavili datume zbiranja prijav in druge pojge.

Planinski koledar SPDG 2009

Pri SPDG smo tudi tokrat poskrbeli za nabavo planinskih stenskih koledarjev s planinskimi motivi in z dotiskom imena in naslova našega društva.

Koledarji so že na razpolago na sedežu društva in to ob uradnih urah, vsak četrtek med 19. in 20. uro. Interesenti jih lahko naročijo tudi pri odbornikih društva.

V južnem ostenju Viša

V nedeljo se je beneško-goriška naveza, člana Planinske družine Benečija in dveh članov Slovenskega planinskega društva iz Gorice odpravila plezat v južno ostenje Viša (Jof Fuart, Wischberg), točneje na Beljaški stolp nad kočo Corsi. Gre za dvesto petdeset metrov dolgo smer, ki jo je že leta 1921 prvič preplezala trojica nem-

ško-koroških korenjakov, ki so se pisali Weiss, Storz in Hahn.

Danes je smer zaradi udobne lege in razmeroma solidne skale, dobro obiskana. Bogat seznam obiskov je zabeležen tudi v vpisni knjigi, ki se nahaja na samem skalnatem vrhu.

Plezanje poteka večinoma po naravnih razčlembah in se izogiba popolne vertikale in previsnosti stene. Zanimiv pa je izrazito dolg kamin v drugem delu smeri, ki vodi vse do vršnega grebena.

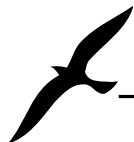
Le streljaj od vstopa v smer se nahaja koča Corsi, ki je bila zgrajena na ruševinah Findenegovega zavetišča. Poimenovana je po tržačanu Guidu Corsiju, ki je v začetku dvajsetega stoletja oslepel v blišču nacionalističnih idealov. Kot prostovoljec je leta 1915 pristopil k italijanski kraljevi vojski, dosegel čin kapetana alpincev in je kasneje izgubil življenje na fronti.

Koča Corsi je pomembno izhodišče za pristop na goro Viš (2666m), ki je eden izmed priljubljenih razglednih vrhov v Julijskih Alpah.

Iz Lepene do Krnskega jezera

Planinsko društvo Nova Gorica vabi na tradicionalni pohod pot spomina na Krn 1918-2008 iz Lepene do Krnskega jezera, dne 15.11.2008.

Glede na vremenske razmere je še možen vzpon na enega od okoliških vrhov. Ob jezeru bo v zgodnjem popoldnevu tudi proslava v spomin na dogodke iz 1. svetovne vojne. V primeru večjega števila udeležencev je predviden avtobusni prevoz. Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih v torek, 11. novembra ob 18.00 uri. Vodi Hedvika Lesica.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1
22.30 Lynx

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.25 Aktualno: Tradicionalna slovesnost ob predaji priznanj Vitezom dela
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 20.00, 23.15, 0.50 Dnevnik
18.50 Kviz: L'eredità' (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Provaci ancora Prof 3
23.20 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

- 6.20** 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik in rubrike
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Punto di vista
23.35 Variete: Artù' (v. G. Gnocchi, E. Canalis)
1.15 Dnevnik - Parlament
1.25 Aktualno: Magazine sul Due

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Aktualno: **La storia siamo noi**

- 9.15** Aktualno: Verba volant
9.20 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, chiedi-scena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano (v. C. Augias)
13.05 Nan.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.00 Tg3 Ragazzi
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Film: The Manchurian Candidate (triler, '04, ZDA, r. J. Demme, i. D. Washington)
Variete: Parla con me
23.30 Deželni dnevnik, sledi Primo Piano

Rete 4

- 7.05** Nan.: I Robinson
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Fammi posto tesoro (kom., ZDA, '63, r. M. Gordon, i. D. Day, J. Garner)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: **Don Camillo** (kom., It./Fr., '52, r. J. Duvivier, i. **G. Cervi, Fer-nandel**)

- 23.40** Film: Sfera (fant., ZDA, '01, r. B. Lavinson, i. D. Hoffman, S. Stone)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Cento Vetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Distretto di polizia 8
23.30 Aktualno: Terra!

Italia 1

- 6.00** Dnevnik, pregled tiska
6.15 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Resničnostni šov: La Talpa
1.00 Pokemania

Tele 4

- 7.00** 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedrà'
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: The flying doctors
13.15 Aktualno: Mettiamoci al lavoro
13.50 Inf. odd.: ...Mescola e rimescola
14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.45 Inf. odd.: Casa Italia news - Diario Olimpico

RADIO IN TV SPORED

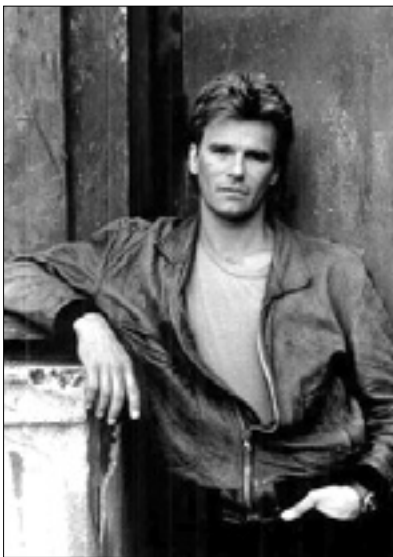
Četrtek, 30. oktobra 2008

27

- 15.10** Klasična glasba
15.40 Dokumentarec o naravi
19.00 Inf. odd.: La provincia ti informa
20.00 Lavoro donna
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Nan.: Centennial
22.40 Inf. odd.: Misteri che rimangono
22.45 Il Rossetti
23.30 Nogometna tekma: Parma vs. Triestina

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Il bianco, il giallo, il nero (western., It., '74, r. S. Corbucci, i. G. Gemma, E. Wallach)
16.05 Nan.: **Mac Gyver** (i. **R. D. Anderson**)

- 17.05** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 21.10 Nan.: Stargate SG-1
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
23.405 Aktualno: Malpelo

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Otr. odd. o knjigah: Bukvožer
9.20 Ris. nanizanka.
9.45 Pod klobukom
10.25 Nad.: Sorodni duši
10.50 Izobraževalna oddaja: Turbulenca
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.20 Otr. nan.: Anica: Anica (pon.)
13.45 Piramida
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 Kratki igrani film: Past za Jezuščka
16.20 Enajsta šola (odd. za radovedneže)
17.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Dolgcajt
18.10 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanka
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Dan Reformacije (prenos iz Cankarjevega doma)
21.00 Dok. film: Pot
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Film: Grande Torino

Slovenija 2

- 6.30** 9.30, 1.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 11.00 Otr. infokanal
9.00 12.00 Tv prodaja
12.30 Globus
13.00 Dok. nan.: Pogled z neba
13.45 14.30 50 let televizije
15.10 Dok. nan.: Resnični Rommel
16.25 Evropski magazin
16.55 Pomagajmo si
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Z glasbo in s plesom
19.35 Oddaja o umetnosti glasbe in plesa: Impromptu
20.00 Smučarski magazin
20.30 Šport

- 22.30** Nad.: Števice
23.15 Nad.: Veliki mali družinski umori
0.45 Planet rock (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 Športna oddaja (pon.)
15.30 Film: Zapuščina Henryja Russella (VB, '69, r. D. Wood, i. R. Corbett, T. Hird)
17.10 Vas tedna
17.30 Fanzine
18.00 23.20 Študentska (program v slovenskem jeziku)
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 23.55 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Istra skozi čas, 2. del, rimsko in pozno antično obdobje
20.40 Potopisi
21.10 Srečanja v skupnostih Italijanov
21.45 Avtomobilizem
22.15 Globus
22.45 Arhivski posnetki
23.35 Košarka: NLB Magazin
0.05 Vremenska napoved, sledi Čezmejna Tv TDD

Tv Primorka

- 11.30** 20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Odprta tema
19.00 Primorski tednik (pon.)
19.55 Epp
20.20 Kultura
20.30 Gornje Posočje
21.30 Glasbena oddaja
21.45 Kulturni utrinek

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00,19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 12.00 Skrb za zdravje in dobro počutje, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale, slevi Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC poročajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasb. razglednica; 20.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Dan reformacije; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dnevnik; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.00 Študentski val; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Galerija; 20.30 Košarka-evroliga: Juventus vs. Union Olimpija; 22.00 Poročila; 22.45 Proti etru.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Opera ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuozji; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra; 23.20 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

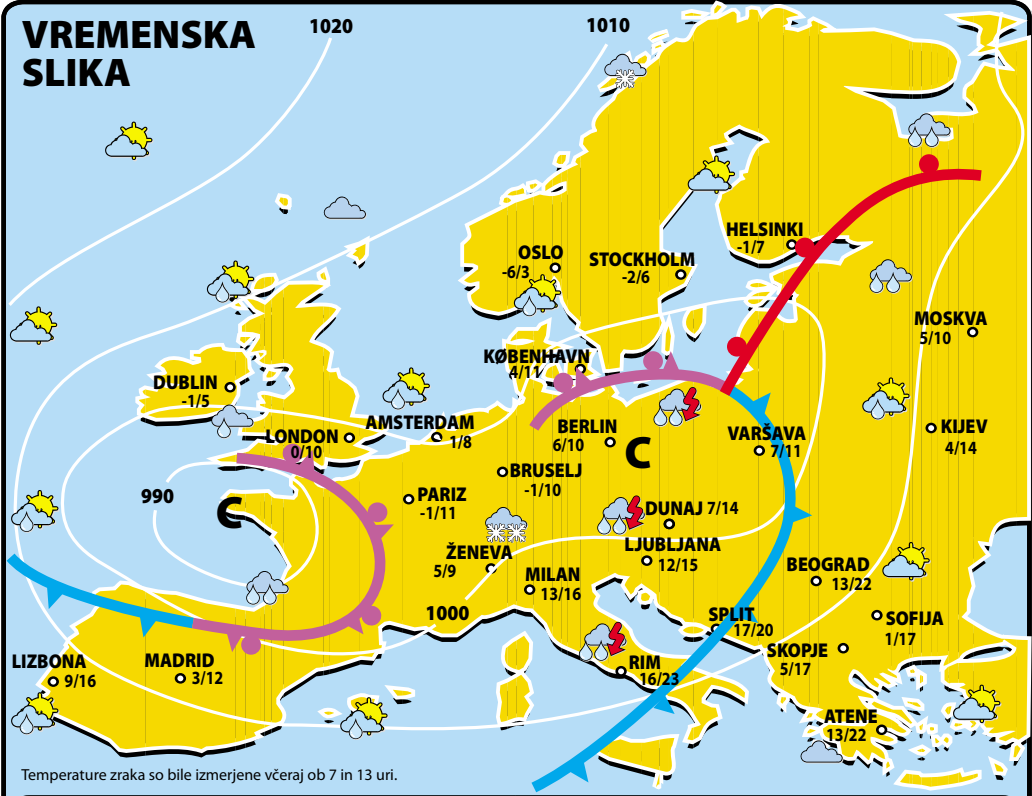
hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

Naše kraje je zajela izrazita vremenska fronta, po njej bo od jugozahoda začel dotekati hladnejši in bolj suh zrak. Jutri nas bo predvidoma dosegla nova vremenska motnja, pihal bo jugo.

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je danes zjutraj prešla Slovenijo, za njo priteka z močnimi jugozahodnimi vetrovi hladnejši in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.42 in zatone ob 16.54
Dolžina dneva 10.12

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 8.27 in zatone ob 17.10

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.28 najnižje -22 cm, ob 9.41 najvišje 49 cm, ob 16.31 najnižje -55 cm, ob 22.45 najvišje 23 cm.
Jutri: ob 3.52 najnižje -15 cm, ob 10.01 najvišje 44 cm, ob 17.00 najnižje -50 cm, ob 23.23 najvišje 19 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo danes zjutraj prehodno nekoliko popustila in se nato čez dan ponovno krepila. Nekateri bolezenski znaki bodo okrepjeni. Spanje v noči na petek bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 17,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m9 2000 m-1
1000 m7 2500 m-5
1500 m2 2864 m-6

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Danes zjutraj bo snežilo do približno 1500m nadmorske višine. Tekom dneva pričakujemo izboljšanje z močnim jugozahodnikom ob morju. Delno se bo razjasnilo, čeprav v hribovih in na vzhodnem pasu bo še nekaj spremenljivosti s posameznimi plohami. Zvečer se lahko po nižinah pojavi megla.

Sprva bo oblačno s padavinami, nevihtami in močnim jugozahodnim vetrom. Dopoldne bo dež v vzhodni polovici Slovenije ponehal, delno se bo zjasnilo. Na zahodu bo še naprej pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Meja sneženja se bo prehodno spustila do nadmorske višine okoli 1200m. Temperature bodo od 10 do 16 stopinj C.

Ob morju bo spremenljivo oblačno z občasnim dežjem. Pihal bo kar močen jugo. Drugod po deželi bo oblačno s padavinami, ki bodo zmerne do močne. V Predalпах in v Karniji tudi obilne. Snežilo bo nad približno 1700 m nadmorske višine. Vremenska situacija ni vsekakor povsem dobojena.

Jutri bo večinoma suho vreme, le v hribovitih zahodnih krajih bo občasno deževalo, meja sneženja se bo dvignila nad višino 1500 m. Še bo pihal jugozahodnik. V soboto bo prevladovalo oblačno in deževno vreme.

BERTOCCCHI

DISCOUNT - ALIMENTARI

K r m e n k a 4 6 4 D o l i n a - T S

Tel. 040 820840 - bertocchi.discount@libero.it

Jesen je spet tu!

Ekstradeviško olje
Pantaleo l 1

€ 3,49
za kos

Hrana za mačke Friskies - g 400

€ 0,50
za kos

6 velikih jajc "GRANDISSIME"
Collovati

€ 0,79
za kos

Svinjska salama
2 kosa vakuum

€ 4,99
na kg

Laško pivo - cl 50

€ 0,65
za kos

Cel surovi pršut
s kostjo

€ 5,50
na kg

Kuhani pršut v kosu,
vakuum

€ 5,99
na kg

Krizanteme
v lončku 20 cm

€ 3,99
za kos

Tipična pinca
"Sipan" - g 400

€ 1,99

Edamer "DANUBIA" cel

€ 3,69
za kos

Mehčalec
ORCHIDEA - l 2

€ 1,00
za kos

Slike so simbolične. Cene so podvržene spremembam v primeru sprememb davčnih zakonov in/ali tiskarskih škatlov. Ponudbe so veljavne do prodaje zaloga.